

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

KODU- JA TÖÖKORRAD

EUROOPA PARLAMENT

KODUKORD

Euroopa Parlamendi üheksas ametiaeg

Juuli 2019

Lugejale

Vastavalt parlamendi otsustele sooneutraalse keelekasutuse kohta parlamendi dokumentides on kodukorda kohandatud, et võtta arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kõrgetasemelise töörühma poolt 11. aprillil 2018. aastal heaks kiidetud selleteemalisi suuniseid.

Artiklite tõlgendused (artikli 236 alusel) on toodud *kaldkirjas*.

SISUKORD

		Lk
I OSA	EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID	11
1. PEATÜKK	EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED	11
Artikkel 1	Euroopa Parlament	11
Artikkel 2	Sõltumatu mandaat	12
Artikkel 3	Volituste kontrollimine	12
Artikkel 4	Parlamendiliikme ametiaeg	13
Artikkel 5	Eesõigused ja puutumatus	13
Artikkel 6	Puutumatuse äravõtmine	14
Artikkel 7	Eesõiguste ja puutumatuse kaitse	14
Artikkel 8	Presidendi kiireloomulised meetmed puutumatuse maksmapanemiseks	15
Artikkel 9	Puutumatusega seotud menetlused	15
Artikkel 10	Käitumisreeglid	16
Artikkel 11	Parlamendiliikmete majanduslikud huvid ja läbipaistvusregister	17
Artikkel 12	Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlused	18
Artikkel 13	Vaatlejad	18
2. PEATÜKK	PARLAMENDI AMETIKANDJAD	18
Artikkel 14	Ajutine istungi juhataja	18
Artikkel 15	Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted	18
Artikkel 16	Presidendi valimine ja avakõne	19

Artikkel 17	Asepresidentide valimine	19
Artikkel 18	Kvestorite valimine	19
Artikkel 19	Ametikandjate ametiaeg	19
Artikkel 20	Vabaks jäävad ametikohad	20
Artikkel 21	Ametiaja ennetähtaegne lõpetamine	20
3. PEATÜKK	PARLAMENDI ORGANID JA NENDE ÜLESANDED	20
Artikkel 22	Presidendi ülesanded	20
Artikkel 23	Asepresidentide ülesanded	20
Artikkel 24	Juhatuse koosseis	21
Artikkel 25	Juhatuse ülesanded	21
Artikkel 26	Esimeeste konverentsi koosseis	22
Artikkel 27	Esimeeste konverentsi ülesanded	22
Artikkel 28	Kvestorite ülesanded	23
Artikkel 29	Komisjonide esimeeste konverents	23
Artikkel 30	Delegatsioonide juhtide konverents	23
Artikkel 31	Ametiülesannete jätkuv täitmine valimiste perioodil	23
Artikkel 32	Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus	23
4. PEATÜKK	FRAKTSIOONID	23
Artikkel 33	Fraktsioonide moodustamine ja tegevuse lõpetamine	23
Artikkel 34	Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus	24
Artikkel 35	Laiendatud töörühmad	25
Artikkel 36	Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed	25
Artikkel 37	Kohtade jaotus istungisaalis	25
II OSA	SEADUSANDLIK MENETLUS, EELARVEMENETLUS, EELARVE TÄITMISELE HEAKS- KIIDU ANDMISE MENETLUS JA MUUD MENETLUSED	26
1. PEATÜKK	SEADUSANDLIK MENETLUS – ÜLDSÄTTED	26
Artikkel 38	Iga-aastane programmitöö	26
Artikkel 39	Põhiõiguste järgimine	26
Artikkel 40	Õigusliku aluse kontrollimine	27
Artikkel 41	Seadusandlike volituste delegeerimine ja rakendamise volituste andmine	27
Artikkel 42	Finantsraamistikule vastavuse kontrollimine	27
Artikkel 43	Subsidiiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimise kontrollimine	28
Artikkel 44	Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele	28
Artikkel 45	Parlamendi esindamine nõukogu koosolekul	28

Artikkel 46	Parlamendi õigus esitada ettepanekuid	28
Artikkel 47	Euroopa Komisjonilt ettepaneku esitamise taotlemine	29
Artikkel 48	Õiguslikult siduvate aktide läbivaatamine	29
Artikkel 49	Seadusandlike menetluste kiirendamine	30
Artikkel 50	Muude institutsioonide kui Euroopa Komisjon või liikmesriikide algatustel põhinevad seadusandlikud menetlused	30
2. PEATÜKK	MENETLUS PARLAMENDIKOMISJONIS	30
Artikkel 51	Seadusandlikud raportid	30
Artikkel 52	Lihtsustatud menetlus	31
Artikkel 53	Muud kui seadusandlikud raportid	31
Artikkel 54	Algatusraportid	31
Artikkel 55	Raporti koostamine	32
Artikkel 56	Komisjonide arvamused	32
Artikkel 57	Kaasatud komisjoni menetlus	33
Artikkel 58	Komisjonide ühismenetlus	34
3. PEATÜKK	SEADUSANDLIK TAVAMENETLUS	34
1. JAGU –	ESIMENE LUGEMINE	34
Artikkel 59	Esimese lugemise hääletus parlamendis	34
Artikkel 60	Tagasisaatmine vastutavale komisjonile	35
Artikkel 61	Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis	36
Artikkel 62	Esimese lugemise kokkulepe	36
2. JAGU –	TEINE LUGEMINE	36
Artikkel 63	Nõukogu seisukoha edastamine	36
Artikkel 64	Tähtaegade pikendamine	36
Artikkel 65	Menetlus vastutavas komisjonis	37
Artikkel 66	Esitamine parlamendile	37
Artikkel 67	Teise lugemise hääletus parlamendis	37
Artikkel 68	Nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanekute lubatavus	38
Artikkel 69	Teise lugemise kokkulepe	38
3. JAGU –	SEADUSANDLIKU TAVAMENETLUSE KÄIGUS PEETAVAD INSTITUTSIOONIDEVAHELISED LÄBIRÄÄKIMISED	39
Artikkel 70	Üldsätted	39
Artikkel 71	Parlamendi esimesele lugemisele eelnevad läbirääkimised	39
Artikkel 72	Nõukogu esimesele lugemisele eelnevad läbirääkimised	39

Artikkel 73	Parlamendi teisele lugemisele eelnevad läbirääkimised	39
Artikkel 74	Läbirääkimiste pidamine	40
4. JAGU –	LEPITUS JA KOLMAS LUGEMINE	40
Artikkel 75	Tähtaegade pikendamine	40
Artikkel 76	Lepituskomitee kokkukutsumine	40
Artikkel 77	Delegatsioon lepituskomitees	40
Artikkel 78	Ühine tekst	41
5. JAGU –	MENETLUSE LÕPETAMINE	41
Artikkel 79	Vastuvõetud õigusaktide allkirjastamine ja avaldamine	41
4. PEATÜKK	NÕUANDEMENETLUSE ERISÄTTED	41
Artikkel 80	Õiguslikult siduva akti ettepaneku muutmine	41
Artikkel 81	Euroopa Komisjoni seisukoht muudatusettepanekute kohta	42
Artikkel 82	Hääletus parlamendis	42
Artikkel 83	Tegevus parlamendi seisukoha võtmise järel	42
Artikkel 84	Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis	42
5. PEATÜKK	KONSTITUTSIOONILISED KÜSIMUSED	42
Artikkel 85	Aluslepingute tavaline läbivaatamine	42
Artikkel 86	Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine	43
Artikkel 87	Ühinemislepingud	43
Artikkel 88	Euroopa Liidust väljaastumine	43
Artikkel 89	Aluspõhimõtete ja -väärtuste rikkumine liikmesriigi poolt	44
Artikkel 90	Parlamendi koosseis	44
Artikkel 91	Liikmesriikide tõhustatud koostöö	44
6. PEATÜKK	EELARVEMENETLUSED	45
Artikkel 92	Mitmeaastane finantsraamistik	45
Artikkel 93	Iga-aastane eelarvemenetlus	45
Artikkel 94	Parlamendi seisukoht eelarveprojekti kohta	45
Artikkel 95	Eelarve lepitusmenetlus	46
Artikkel 96	Eelarve lõplik vastuvõtmine	46
Artikkel 97	Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem	46
Artikkel 98	Eelarve täitmine	47
Artikkel 99	Euroopa Komisjoni tegevusele eelarve täitmisel heakskiidu andmine	47
Artikkel 100	Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused	47
Artikkel 101	Institutsioonidevaheline koostöö	47

7. PEATÜKK	INSTITUTSIOONISESED EELARVEMENETLUSED	47
Artikkel 102	Parlamendi eelarvestus	47
Artikkel 103	Parlamendi eelarvestuse koostamine	48
Artikkel 104	Pädevus võtta ja täita kulukohustusi, kiita heaks raamatupidamise aastaaruandeid ja anda heakskiit eelarve täitmisele	48
8. PEATÜKK	NÕUSOLEKUMENETLUS	48
Artikkel 105	Nõusolekumenetlus	48
9. PEATÜKK	MUUD MENETLUSED	49
Artikkel 106	Arvamuse avaldamine euro kasutuselevõtu erandite kohta	49
Artikkel 107	Tööturu osapoolte dialoog	49
Artikkel 108	Kavandatavate vabatahtlike kokkulepete kontrollimine	49
Artikkel 109	Kodifitseerimine	50
Artikkel 110	Uuesti sõnastamine	50
10. PEATÜKK	DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID	51
Artikkel 111	Delegeeritud õigusaktid	51
Artikkel 112	Rakendusaktid ja rakendusmeetmed	52
Artikkel 113	Läbivaatamine kaasatud komisjoni menetluses ja komisjonide ühismenetluses	53
III OSA	VÄLISSUHTEDE	53
1. PEATÜKK	RAHVUSVAHELISED LEPINGUD	53
Artikkel 114	Rahvusvahelised lepingud	53
Artikkel 115	Rahvusvaheliste lepingute ajutine kohaldamine või nende täitmise peatamine või liidu seisukoha väljatöötamine rahvusvahelise lepinguga loodud organites	54
2. PEATÜKK	LIIDU ESINDAMINE VÄLISSUHETES NING ÜHINE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA	55
Artikkel 116	Eriesindajad	55
Artikkel 117	Esindamine rahvusvahelistes suhetes	55
3. PEATÜKK	SOOVITUSED LIIDU VÄLISTEGEVUSE KOHTA	55
Artikkel 118	Soovitused liidu välispoliitika kohta	55
Artikkel 119	Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames	56
Artikkel 120	Inimõiguste rikkumine	56
IV OSA	PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS	56
Artikkel 121	Parlamendi tegevuse läbipaistvus	56
Artikkel 122	Üldsuse juurdepääs dokumentidele	56
Artikkel 123	Pääs parlamendi ruumidesse	57

V OSA	SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITEGA	58
1. PEATÜKK	AMETISSENIIMETAMISED	58
Artikkel 124	Euroopa Komisjoni presidendi valimine	58
Artikkel 125	Euroopa Komisjoni valimine	58
Artikkel 126	Mitmeaastane programmitöö	59
Artikkel 127	Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek	59
Artikkel 128	Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine	60
Artikkel 129	Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine	60
Artikkel 130	Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine	60
Artikkel 131	Ametissenimetamised majandusjuhtimise organites	60
2. PEATÜKK	AVALDUSED	61
Artikkel 132	Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused	61
Artikkel 133	Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks	61
Artikkel 134	Kontrollikoja avaldused	62
Artikkel 135	Euroopa Keskpanga avaldused	62
3. PEATÜKK	EUROOPA PARLAMENDI KÜSIMUSED	62
Artikkel 136	Suuliselt vastatav küsimus aruteluga	62
Artikkel 137	Infotund	63
Artikkel 138	Kirjalikult vastatavad küsimused	63
Artikkel 139	Põhjalikumad kirjalikult vastatavad arupärimised	64
Artikkel 140	Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale	64
Artikkel 141	Kirjalikult vastatavad küsimused ühtse järelevalvemehhanismi ja ühtse kriisilahenduskorra kohta	64
4. PEATÜKK	TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE ARUANDED	65
Artikkel 142	Teiste institutsioonide ja organite aasta- ja muud aruanded	65
5. PEATÜKK	RESOLUTSIOONID JA SOOVITUSED	65
Artikkel 143	Resolutsiooni ettepanekud	65
Artikkel 144	Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine	66
6. PEATÜKK	TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITEGA KONSULTEERIMINE	67
Artikkel 145	Konsulterimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega	67
Artikkel 146	Konsulterimine Regioonide Komiteega	67
Artikkel 147	Taotlused Euroopa ametitele	67
7. PEATÜKK	INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED	67
Artikkel 148	Institutsioonidevahelised kokkulepped	67

8. PEATÜKK	HAGI ESITAMINE EUROOPA LIIDU KOHTULE	68
Artikkel 149	Menetlus Euroopa Liidu Kohtus	68
VI OSA	SUHTED LIIKMESRIIKIDE PARLAMENTIDEGA	69
Artikkel 150	Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine	69
Artikkel 151	Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC)	69
Artikkel 152	Parlamentide konverents	69
VII OSA	ISTUNGJÄRGUD	70
1. PEATÜKK	PARLAMENDI ISTUNGJÄRGUD	70
Artikkel 153	Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid	70
Artikkel 154	Parlamendi kokkukutsumine	70
Artikkel 155	Istungite ja koosolekute toimumiskoht	70
Artikkel 156	Parlamendiliikmete osavõtt istungitest	70
2. PEATÜKK	PARLAMENDI TÖÖPLAAN	71
Artikkel 157	Päevakorra projekt	71
Artikkel 158	Päevakorra kinnitamine ja muutmine	71
Artikkel 159	Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta	71
Artikkel 160	Lühiettekanne	72
Artikkel 161	Erakorraline arutelu	72
Artikkel 162	Temaatiline arutelu fraktsiooni taotlusel	72
Artikkel 163	Kiireloomulisus	73
Artikkel 164	Ühine arutelu	73
Artikkel 165	Tähtajad	73
3. PEATÜKK	ISTUNGITE LÄBIVIIMISE ÜLDINE KORD	73
Artikkel 166	Päas istungisaali	73
Artikkel 167	Keeled	73
Artikkel 168	Üleminekukord	74
Artikkel 169	Dokumentide kättesaadavaks tegemine	74
Artikkel 170	Dokumentide elektrooniline haldamine	74
Artikkel 171	Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri	74
Artikkel 172	Üheminutilised sõnavõttud	75
Artikkel 173	Isiklikud avaldused	76
Artikkel 174	Parlamendi töö takistamise vältimine	76
4. PEATÜKK	PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISREEGLITE RIKKUMISE KORRAL VÕETAVAD MEETMED	76
Artikkel 175	Viivitamata rakendatavad meetmed	76

Artikkel 176	Karistused	77
Artikkel 177	Sisemine edasikaebamine	78
5. PEATÜKK	KVOORUM, MUUDATUSETTEPANEKUD JA HÄÄLETAMINE	78
Artikkel 178	Kvoorum	78
Artikkel 179	Lävendid	78
Artikkel 180	Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine	79
Artikkel 181	Muudatusettepanekute lubatavus	80
Artikkel 182	Hääletamise kord	81
Artikkel 183	Muudatusettepanekute hääletamise järjekord	81
Artikkel 184	Täiskogul läbivaatamiseks esitatud muudatusettepanekute hääletamine parlamendikomisjonis	82
Artikkel 185	Osade kaupa hääletamine	82
Artikkel 186	Hääleõigus	82
Artikkel 187	Hääletamine	82
Artikkel 188	Lõpphääletus	83
Artikkel 189	Häälte võrdne jagunemine	83
Artikkel 190	Nimeline hääletus	83
Artikkel 191	Salajane hääletus	84
Artikkel 192	Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamine	84
Artikkel 193	Vaidlused hääletuse üle	84
Artikkel 194	Hääletuse kohta selgituste andmine	84
6. PEATÜKK	KODUKORDA PUUDUTAVAD MÄRKUSED JA MENETLUSEGA SEOTUD ETTEPANEKUD	85
Artikkel 195	Kodukorda puudutavad märkused	85
Artikkel 196	Menetlusega seotud ettepanekud	85
Artikkel 197	Ettepanek asja käsitlemata jätmiseks	86
Artikkel 198	Tagasisaatmine vastutavale komisjonile	86
Artikkel 199	Arutelu lõpetamine	86
Artikkel 200	Arutelu või hääletuse edasilükkamine	86
Artikkel 201	Istungi katkestamine või lõpetamine	87
7. PEATÜKK	PARLAMENDI TÖÖ AVALIKKUS	87
Artikkel 202	Istungi protokoll	87
Artikkel 203	Vastuvõetud tekstid	87
Artikkel 204	Istungi stenogramm	88
Artikkel 205	Istungi audiovisuaalne salvestis	88

VIII OSA	KOMISJONID JA DELEGATSIOONID	88
1. PEATÜKK	KOMISJONID	88
Artikkel 206	Alaliste komisjonide moodustamine	88
Artikkel 207	Erikomisjonid	88
Artikkel 208	Uurimiskomisjonid	89
Artikkel 209	Komisjonide koosseis	90
Artikkel 210	Komisjonide ülesanded	91
Artikkel 211	Pädevus	91
Artikkel 212	Allkomisjonid	91
Artikkel 213	Komisjoni juhatus	91
Artikkel 214	Komisjonide koordinaatorid	92
Artikkel 215	Variraportöörid	92
Artikkel 216	Komisjonide koosolekud	92
Artikkel 217	Komisjoni koosoleku protokoll	93
Artikkel 218	Komisjonis toimuvad hääletused	93
Artikkel 219	Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides	93
Artikkel 220	Komisjoni infotund	93
Artikkel 221	Parlamendikomisjonide juurdepääs konfidentsiaalsele teabele parlamendikomisjoni kinnisel koosolekul	94
Artikkel 222	Kodanikualgatustega seotud avalikud kuulamised ja arutelud	94
2. PEATÜKK	PARLAMENTIDEVAHELISED DELEGATSIOONID	95
Artikkel 223	Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded	95
Artikkel 224	Parlamentaarsed ühiskomisjonid	96
Artikkel 225	Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega	96
IX OSA	PETITSIOONID	96
Artikkel 226	Petitsiooniõigus	96
Artikkel 227	Petitsioonide läbivaatamine	98
Artikkel 228	Teabekogumiskülastused	98
Artikkel 229	Petitsioonidest teadaandmine	99
Artikkel 230	Kodanikualgatus	99
X OSA	OMBUDSMAN	99
Artikkel 231	Ombudsmani valimine	99
Artikkel 232	Ombudsmani tegevus	100
Artikkel 233	Ombudsmani ametist tagandamine	100

XI OSA	PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT	101
Artikkel 234	Parlamendi peasekretariaat	101
XII OSA	EUROOPA TASANDI ERAKONDI JA POLIITILISI SIHTASUTUSI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED	101
Artikkel 235	Euroopa tasandi erakondi ja poliitilisi sihtasutusi puudutavad volitused ja kohustused	101
XIII OSA	KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE	102
Artikkel 236	Kodukorra kohaldamine	102
Artikkel 237	Kodukorra muutmine	103
XIV OSA	MUUD SÄTTED	103
Artikkel 238	Liidu sümbolid	103
Artikkel 239	Soolise võrdõiguslikkuse arvessevõtmine	103
Artikkel 240	Pooleliolevad asjad	103
Artikkel 241	Parandused	104
I LISA	EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE MAJANDUSLIKKE HUVE JA HUVIDE KONFLIKTI KÄSITLEV KÄITUMISJUHEND	105
II LISA	EUROOPA PARLAMENDI LIIKME SOBILIKU KÄITUMISE JUHEND OMA ÜLESANNETE TÄITMISEL	109
III LISA	ARTIKLITE 138, 140 JA 141 ALUSEL ESITATAVATELE KIRJALIKULT VASTATAVATELE KÜSIMUSTELE KOHALDATAVAD KRITEERIUMID	110
IV LISA	SUUNISED JA ÜLDPÕHIMÕTTED PÄEVAKORRA TEEMADE VALIKUKS ARUTELU KORRALDAMISEL INIMÕIGUSTE, DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIGI PÕHIMÕTTE RIKKUMISE JUHTUMITE ÜLE ARTIKLI 144 ALUSEL	111
V LISA	EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE OTSUSTE LÄBIVAATAMINE JA VASTUVÕTMINE	112
VI LISA	PARLAMENDI ALALISTE KOMISJONIDE VOLITUSED JA VASTUTUSALAD	115
VII LISA	EUROOPA KOMISJONI HEAKSKIITMINE JA KUULAMISTE AJAL ANTUD LUBADUSTE JÄLGIMINE	124
VIII LISA	SEADUSANDLIKU TAVAMENETLUSE KOHASELT VASTU VÕETAVATE ÕIGUSAKTIDE KOOSTAMISE NÕUDED	128

I OSA

EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED, ORGANID JA FRAKTSIOONID

1. PEATÜKK

Euroopa Parlamendi liikmed

Artikkel 1

Euroopa Parlament

1. Euroopa Parlament on aluslepingute, Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestest ja üldistel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti ning aluslepingutest tulenevate siseriiklike õigusaktide alusel valitud kogu.

2. Euroopa Parlamendi liikmeid nimetatakse alljärgnevalt:

bulgaaria keeles „Членове на Европейския парламент“,

hispaania keeles „Diputados al Parlamento Europeo“,

tšehhi keeles „Poslanci Evropského parlamentu“,

taani keeles „Medlemmer af Europa-Parlamentet“,

saksa keeles „Mitglieder des Europäischen Parlaments“,

eesti keeles „Euroopa Parlamendi liikmed“,

kreeka keeles „Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου“,

inglise keeles „Members of the European Parliament“,

prantsuse keeles „Députés au Parlement européen“,

iiri keeles „Feisirí de Pharlaimint na hEorpa“,

horvaadi keeles „Zastupnici u Europskom parlamentu“,

itaalia keeles „Deputati al Parlamento europeo“,

läti keeles „Eiropas Parlamenta deputāti“,

leedu keeles „Europos Parlamento nariai“,

ungari keeles „Európai Parlamenti Képviselek“,

malta keeles „Membri tal-Parlament Ewropew“,

hollandi keeles „Leden van het Europees Parlement“,

poola keeles „Posłowie do Parlamentu Europejskiego“,

portugali keeles „Deputados ao Parlamento europeu“,

rumeenia keeles „Deputați în Parlamentul European“,

slovaki keeles „Poslanci Európskeho parlamentu“,

sloveeni keeles „Poslanci Evropskega parlamenta“,

soome keeles „Euroopan parlamentin jäsenet“,

rootsi keeles „Ledamöter av Europaparlamentet“.

*Artikkel 2***Sõltumatu mandaat**

Kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõikega 1 ning Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artikli 2 lõikega 1 ja artikli 3 lõikega 1 teostab parlamendiliige oma mandaati vaba ja sõltumatusena ning talle antud korraldused ja juhised ei ole siduvad.

*Artikkel 3***Volituste kontrollimine**

1. Euroopa Parlamendi üldiste valimiste järel palub president liikmesriikide pädevatel asutustel teatada parlamendile viivitamata valitud liikmete nimed, et kõik liikmed saaksid parlamendis tööle asuda alates valimisjärgse esimese istungi avamisest.

Ühtlasi juhib president pädevate asutuste tähelepanu 20. septembri 1976. aasta akti asjakohastele sätetele ja palub neil võtta vajalikud meetmed, et vältida ühitamatust Euroopa Parlamendi liikme ametiga.

2. Parlamendiliige, kelle valimisest on parlamendile teatatud, esitab enne parlamendis ametisse asumist kirjaliku deklaratsiooni selle kohta, et tal ei ole ühtki Euroopa Parlamendi liikme ametiga ühitamatut ametit 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses. Deklaratsioon tuleb esitada pärast üldisi valimisi võimaluse korral hiljemalt kuus päeva enne parlamendi valimisjärgset avaistungit. Kuni parlamendiliikme volitusi ei ole kontrollitud või vaidluses ei ole veel otsust tehtud ja tingimusel, et parlamendiliige on eespool nimetatud deklaratsioonile alla kirjutanud, võtab ta täievoliliselt parlamendi istungitest ja selle organite koosolekute osa.

Kui avalikkusele kättesaadavate allikate abil kontrollitud asjaolude alusel on kindlaks tehtud, et liikmel on 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses Euroopa Parlamendi liikme ametiga ühitamatu amet, loeb parlament presidendilt saadud teabe põhjal ametikoha vabaks.

3. Vastutava komisjoni raporti alusel kontrollib parlament viivitamata iga vastvalitud liikme volitusi ja teeb otsuse tema mandaadi kehtivuse kohta, samuti vaidluste kohta, mis võivad tekkida 20. septembri 1976. aasta akti sätete alusel, kuid mitte nende vaidluste kohta, mis kuuluvad nimetatud akti kohaselt üksnes selles aktis osutatud riigisiseste sätete kohaldamisalasse.

Vastutava komisjoni raport põhineb iga liikmesriigi ametlikul teatel lõplike valimistulemuste kohta, mis sisaldab valituks osutunud kandidaatide ja kõigi asendusliikmete nimesid koos nende järjestusega vastavalt hääletustulemustele.

Parlamendiliikme mandaadi kehtivust ei kinnitata, kui parlamendiliige ei ole esitanud käesolevas artiklis ja kodukorra I lisas nõutud kirjalikke deklaratsioone.

4. Parlament kontrollib viivitamata vastutava komisjoni ettepaneku alusel parlamendiliikme asemele asuva liikme volitusi ning võib igal ajal teha otsuse vaidluses iga oma liikme mandaadi kehtivuse üle.

5. Kui parlamendiliikme ametissenimetamine on tingitud samas nimekirjas olnud kandidaatide tagasiastumisest, tagab vastutav komisjon, et tagasiastumine on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta akti sätte ja mõttega ning kodukorra artikli 4 lõikega 2.

6. Vastutav komisjon tagab, et liikmesriikide või liidu asutused edastavad parlamendile viivitamata kogu teabe, mis võib mõjutada liikme sobivust ametikohale või asendusliikmete järjestust või nende sobivust ametikohale, ning näitavad ametissenimetamise puhul ära otsuse jõustumise kuupäeva.

Kui liikmesriigi pädevad asutused algatavad mõne parlamendiliikme kohta menetluse, mille tagajärjeks võib olla liikme-mandaadi kaotamine, palub president hoida end kursis menetluse käiguga ja edastab küsimuse vastutavale komisjonile. Vastutava komisjoni ettepanekul võib parlament võtta küsimuse kohta seisukoha.

*Artikkel 4***Parlamendiliikme ametiaeg**

1. Parlamendiliikme ametiaeg algab ja lõpeb vastavalt 20. septembri 1976. aasta akti artiklitele 5 ja 13.
2. Tagasiastuv parlamendiliige teatab presidendile tagasiastumisest ja märgib ära kuupäeva, millal ta tagasi astub; see peab toimuma kolme kuu jooksul pärast teatamist. Teade vormistatakse peasekretäri või tema esindaja juuresolekul koostatava ametliku protokollina, millele kirjutavad alla peasekretär või tema esindaja ja asjaomane parlamendiliige. Teade antakse viivitamata üle vastutavale komisjonile, kes võtab küsimuse dokumendi saamisele järgneva esimese koosoleku päevakorda.

Kui vastutav komisjon on arvamusel, et tagasiastumine on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta aktiga, loetakse ametikoht vabaks alates tagasiastuva parlamendiliikme poolt ametlikus protokollis märgitud kuupäevast ning president teavitab sellest parlamenti.

Kui vastutav komisjon on arvamusel, et tagasiastumine ei ole kooskõlas 20. septembri 1976. aasta aktiga, teeb ta parlamendile ettepaneku jätta ametikoht vabaks lugemata.

3. Kui enne järgmise osaistungjärgu algust ei ole kavas ühtegi vastutava komisjoni koosolekut, vaatab vastutava komisjoni raportöör viivitamata läbi kõik tagasiastumise teated, millest teda on nõuetekohaselt teavitatud. Kui viivitus tagasiastumisteate läbivaatamisel võiks põhjustada kahju, pöördub raportöör vastutava komisjoni esimehe poole, paludes tal vastavalt lõikele 2

— teavitada vastutava komisjoni nimel presidenti sellest, et ametikoha võib vabaks lugeda, või

— kutsuda kokku vastutava komisjoni erakorralise koosoleku raportööri tõstatatud probleemide arutamiseks.

4. Kui liikmesriigi või liidu pädev asutus või asjaomane parlamendiliige teavitab presidenti parlamendiliikme nimetamisest või valimisest ametisse, mis on ühitamatu Euroopa Parlamendi liikme ametiga 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõike 1 või 2 tähenduses, teavitab president sellest parlamenti, ja parlament kuulutab ametikoha vabaks alates ühitamatuse tekkimise kuupäevast.

Kui liikmesriigi pädev asutus teavitab presidenti parlamendiliikme ametiaja lõppemisest kas täiendava ühitamatuse tõttu selle liikmesriigi õiguse kohaselt vastavalt 20. septembri 1976. aasta akti artikli 7 lõikele 3 või parlamendiliikme mandaadi kehtetuks tunnistamise tõttu vastavalt nimetatud akti artikli 13 lõikele 3, teavitab president parlamenti asjaomase parlamendiliikme ametiaja lõppemisest alates liikmesriigi pädevate asutuste teatatud kuupäevast. Kui kuupäeva ei ole teatatud, loetakse ametiaeg lõppenuks kuupäevast, mil liikmesriik ühitamatusest teatas.

5. Kui liikmesriigi või liidu asutus teavitab presidenti ülesandest, mille ta kavatseb parlamendiliikmele anda, palub president vastutaval komisjonil hinnata, kas kavandatav ülesanne on kooskõlas 20. septembri 1976. aasta aktiga, ning teavitab parlamenti, asjaomast parlamendiliiget ja asjaomaseid asutusi vastutava komisjoni järeldustest.

6. Kui parlament on lugenud ametikoha vabaks, teavitab president sellest asjaomast liikmesriiki ja palub tal ametikoha viivitamata täita.

7. Parlament võib kuulutada ametissenimetamise kehtetuks või keelduda ametikoha vabaks lugemisest, kui selgub, et ametikoha vastuvõtmine või ametikohalt tagasiastumine tugines sisulisele veale või kehtetule tahteavaldusele.

*Artikkel 5***Eesõigused ja puutumatus**

1. Parlamendiliikmel on protokollis nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta) sätestatud eesõigused ja puutumatus.
2. Oma volituste rakendamisel eesõiguste ja puutumatus suhtes võtab parlament meetmeid enda kui demokraatliku seadusandliku kogu puutumatus säilitamiseks ja oma liikmete sõltumatuse tagamiseks nende ülesannete täitmisel. Parlamendaarne puutumatus ei ole parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatuse tagatis.

3. Euroopa Liidu reisiloo, mis võimaldab parlamendiliikmel vabalt liikuda liikmesriikides ja seda kehtiva reisidokumendina tunnustavates muudes riikides, väljastab Euroopa Liit parlamendiliikmele taotluse alusel tingimusel, et Euroopa Parlamendi president annab selleks loa.

4. Kõigil liikmetel on ametiülesannete täitmise eesmärgil õigus osaleda aktiivselt parlamendikomisjonide ja parlamendi delegatsioonide töös vastavalt käesoleva kodukorra sätetele.

5. Parlamendiliikmel on õigus tutvuda parlamendi ja parlamendikomisjonide kõigi dokumentidega, välja arvatud isikutoimikud ja arved, millega lubatakse tutvuda ainult asjaomasel parlamendiliikmel. Erandid nimetatud põhimõttest selliste dokumentide käitlemiseks, millele võidakse üldsuse juurdepääs keelata vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1049/2001, ⁽¹⁾ on sätestatud artiklis 221.

Juhatuse nõusolekul võib põhistatud otsusega keelduda andmast parlamendiliikmele võimalust tutvuda parlamendi dokumendiga, kui juhatus veendub pärast parlamendiliikme ärakuulamist, et dokumendiga tutvumine põhjustaks parlamendi institutsionaalsetele huvidele või avalikele huvidele lubamatut kahju ning parlamendiliikme soov dokumendiga tutvuda lähtub isiklikest või erahuvideest. Parlamendiliige võib otsuse peale ühe kuu jooksul pärast selle teatavaks tegemist esitada kirjaliku kaebuse. Nõuetekohane kirjalik kaebus peab sisaldama põhjendusi. Parlament teeb kaebuse kohta otsuse kaebuse esitamisele järgneva osaistungjärgu jooksul ilma eelneva aruteluta.

Konfidentsiaalse teabega tutvumisele kohaldatakse Euroopa Parlamendi sõlmitud institutsioonidevaheliste lepingute sätteid, mis reguleerivad konfidentsiaalse teabe käsitlemist, ⁽²⁾ ning nende rakendamiseks Euroopa Parlamendi pädevate organite vastu võetud sise-eeskirja ⁽³⁾.

Artikkel 6

Puutumatus äravõtmine

1. Puutumatus äravõtmise taotlust hinnatakse protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta) artiklite 7, 8 ja 9 ning kodukorra artikli 5 lõikes 2 osutatud põhimõtete kohaselt.

2. Kui parlamendiliikmel tuleb esineda tunnistajana või anda tunnistusi eksperdina, ei ole vaja taotleda puutumatus äravõtmist juhul, kui:

- parlamendiliiget ei kohustata ilmuma sellisel kuupäeval või kellaajal, mis takistab või raskendab tema kui parlamendiliikme kohustuste täitmist, või kui ta võib anda tunnistuse kirjalikult või muus vormis, mis ei raskenda tema parlamendiliikme ülesannete täitmist, ning
- parlamendiliiget ei kohustata andma tunnistusi küsimustes, mille kohta ta oma ametiülesannete täitmisel on saanud konfidentsiaalset teavet, mille avaldamist ta ei pea asjakohaseks.

Artikkel 7

Eesõiguste ja puutumatus kaitse

1. Kui liikmesriigi ametiasutus on väidetavalt rikkunud või kavatseb väidetavalt rikkuda parlamendiliikme või endise parlamendiliikme eesõigusi ja puutumatus, võib artikli 9 lõike 1 kohaselt taotleda parlamendi otsust küsimuses, kas eesõigusi ja puutumatus on rikutud või tõenäoliselt rikutakse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel 20. novembril 2002. aastal sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe, mis käsitleb Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas (EÜT C 298, 30.11.2002, lk 1). Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahelisi suhteid käsitlev 20. oktoobri 2010. aasta raamkokkulepe (ELT L 304, 20.11.2010, lk 47).

12. märtsi 2014. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel, mis käsitleb nõukogu valduses oleva salastatud teabe edastamist Euroopa Parlamendile ja selle töötlemist Euroopa Parlamendi poolt seoses teemadega, mis ei kuulu ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonda (ELT C 95, 1.4.2014, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2002. aasta otsus institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise kohta, mis reguleerib Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas (EÜT C 298, 30.11.2002, lk 4). Euroopa Parlamendi juhatus 15. aprilli 2013. aasta otsus konfidentsiaalse teabe käsitlemist Euroopa Parlamendis reguleeriva eeskirja kohta (ELT C 96, 1.4.2014, lk 1).

2. Elkõige võib eesõiguste ja puutumatus kaitse taotluse esitada juhul, kui leitakse, et tegemist oleks haldus- või muu piiranguga, mis takistaks parlamendi koosoleku toimumise kohta sõitva või sealt lahkuva parlamendiliikme vaba liikumist või tema poolt arvamuse avaldamist või hääle andmist oma kohustuste täitmisel, või kui asjaolud kuuluksid protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikli 9 kohaldamisalasse.
3. Parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus kaitsemise taotlus jäetakse läbivaatamata, kui samadel asjaoludel on juba esitatud sellelt parlamendiliikmelt puutumatuse äravõtmise või selle kaitsemise taotlus, olenemata sellest, kas varasema taotluse kohta otsus tehti või mitte.
4. Parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus kaitsemise taotluse läbivaatamist ei jätkata, kui samadel asjaoludel on esitatud taotlus sellelt parlamendiliikmelt puutumatuse äravõtmiseks.
5. Juhul kui on tehtud otsus parlamendiliikme eesõigusi ja puutumatus mitte kaitsta, võib parlamendiliige erandkorras taotleda otsuse uuesti läbivaatamist, esitades kooskõlas artikli 9 lõikega 1 uusi tõendeid. Otsuse uuesti läbivaatamise taotlus jäetakse läbi vaatamata kui otsuse peale on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 263 alusel esitatud hagi või kui president ei pea esitatud uusi tõendeid piisavaks, et uuesti läbivaatamine oleks põhjendatud.

Artikkel 8

Presidendi kiireloomulised meetmed puutumatus maksmapanemiseks

1. Kui parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus oletatava rikkumisena on parlamendiliige vahistatud või tema liikumisvabadust piiratud, võib president pärast seda, kui ta on pidanud nõu vastutava komisjoni esimehe ja raportööriga, võtta kiiresti meetmeid asjaomase parlamendiliikme eesõiguste ja puutumatus maksmapanemiseks. President teatab oma algatusest vastutavale komisjonile ja teavitab parlamenti.
2. Kui president kasutab talle lõikega 1 antud volitusi, võtab vastutav komisjon presidendi algatuse oma järgmisel koosolekul teadmiseks. Kui vastutav komisjon peab seda vajalikuks, võib ta koostada parlamendile esitamiseks raporti.

Artikkel 9

Puutumatuslega seotud menetlused

1. Kui liikmesriigi pädev asutus on esitanud presidendile parlamendiliikmelt puutumatuse äravõtmise taotluse või kui parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile eesõiguste ja puutumatus kaitsemise taotluse, antakse taotlusest teada täiskogu istungil ja taotlus edastatakse vastutavale komisjonile.
2. Asjaomase parlamendiliikme või endise parlamendiliikme nõusolekul võib taotluse esitada teine parlamendiliige, kellele lubatakse asjaomast parlamendiliiget või endist parlamendiliiget esindada kõikides menetluse etappides.

Teist parlamendiliiget või endist parlamendiliiget esindav parlamendiliige ei osale vastutava komisjoni otsuse tegemisel.

3. Vastutav komisjon vaatab puutumatuse äravõtmise ning eesõiguste ja puutumatus kaitsemise taotlused läbi viivitamata, võttes seejuures arvesse nende suhtelist keerukust.
4. Vastutav komisjon teeb ettepaneku teha põhistatud otsus, milles soovitatakse puutumatuse äravõtmise taotlus või eesõiguste ja puutumatus kaitsemise taotlus rahuldada või jätta rahuldamata. Muudatusi teha ei saa. Ettepaneku tagasilükkamise korral loetakse vastuvõetuks sellele vastupidine otsus.
5. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda teavet või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et võtta seisukoht, kas puutumatus tuleks ära võtta või tuleks seda kaitsta.
6. Parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi ja ta võib esitada dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks.

Asjaomane parlamendiliige ei viibi kohal tema puutumatuse äravõtmise või kaitsemise taotlust käsitlevatel aruteludel, välja arvatud kuulamisel.

Komisjoni esimees kutsub parlamendiliikme selgitusi andma, teatades talle kuulamise toimumiskuupäeva ja kellaaja. Asjaomane parlamendiliige võib loobuda õigusest anda kuulamisel selgitusi.

Kui asjaomane parlamendiliige ei ilmu kuulamisele, kuhu teda kutsuti, loetakse seda loobumiseks õigusest anda selgitusi, välja arvatud juhul, kui parlamendiliige on teatanud, et ei saa osutatud kuupäeval ja kellal ajal toimuvale kuulamisel osaleda ja on esitanud asjakohased põhjendused. Komisjoni esimees otsustab, kas taotlus kuulamisel osalemisest vabastamiseks rahuldatakse esitatud põhjenduste alusel. Asjaomasel parlamendiliikmel ei ole lubatud otsust edasi kaevata.

Kui komisjoni esimees rahuldab parlamendiliikme taotluse tema kuulamisel osalemisest vabastamiseks, kutsub ta asjaomase parlamendiliikme kuulamisele uuel kuupäeval ja kellaajal. Kui asjaomane parlamendiliige ei ilmu ka teisele kuulamisele, jätkatakse menetlust parlamendiliiget ära kuulmata. Edasisi taotlusi vabastamiseks või selgituste andmiseks vastu ei võeta.

7. Kui puutumatuse äravõtmist või kaitsmist taotletakse mitmel alusel, võib iga aluse kohta teha eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et puutumatuse äravõtmist või kaitsmist rakendatakse ainult juurdlustoimingutele ja kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säiliks parlamendiliikme puutumatus kinnipidamise, eelvangistuse või muu meetme suhtes, mis takistaks tal mandaadiga seotud ülesannete täitmist.

8. Komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse lubatavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, põhjendavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui taotluse läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud komisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud.

9. Vastutava komisjoni otsuse ettepanek pannakse selle esitamise päevale järgneva esimese istungi päevakorda. Ettepanekule ei saa esitada muudatusettepanekuid.

Arutelu piirdub puutumatuse äravõtmise või allesjätmise või eesõiguste või puutumatus kaitsmise ettepanekutele poolt ja vastuargumentide esitamisega.

Ilma et see piiraks artikli 173 kohaldamist, ei võta parlamendiliige, kelle eesõigusi või puutumatus arutatakse, arutelul sõna.

Raportis sisalduv(ad) otsuse ettepanek(ud) pannakse hääletusele esimesel arutelule järgneval hääletusel.

Kui parlament on küsimust arutanud, pannakse iga raportis sisalduv ettepanek eraldi hääletusele. Kui mõni ettepanek lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks sellele vastupidine otsus.

10. President teatab parlamendi otsuse viivitamata asjaomasele parlamendiliikmele ja asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele ning taotleb, et teda teavitataks edasisest menetluse käigust ja selle tulemusel tehtud kohtuotsustest. Pärast teabe saamist edastab president selle parlamendile viisil, mida ta peab kõige sobivamaks, vajaduse korral pärast nõupidamist vastutava komisjoniga.

11. Vastutav komisjon käsitleb nimetatud küsimusi ja kõiki saadud dokumente ülima konfidentsiaalsusega. Vastutav komisjon vaatab puutumatus seotud menetlusi käsitlevad taotlused läbi alati kinnisel koosolekul.

12. Parlament vaatab läbi üksnes need parlamendiliikme puutumatus äravõtmise taotlused, mille on talle esitanud liikmesriigi õigusasutused või alaline esindus.

13. Vastutav komisjon määrab kindlaks käesoleva artikli kohaldamise põhimõtted.

14. Kõik pädevate asutuste järelepärimised parlamendiliikmete eesõiguste või puutumatus ulatuse kohta vaadatakse läbi kooskõlas ülaltoodud sätetega.

Artikkel 10

Käitumisreeglid

1. Parlamendiliikmete käitumine põhineb vastastikusel austusel ning aluslepingutes ja eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väärtustel ja põhimõtetel. Parlamendiliikmed austavad parlamendi väärikust ja ei kahjusta parlamendi mainet.

2. Parlamendiliikmed ei tohi ohustada parlamendi töö sujuvust, julgeoleku ja korra tagamist parlamendi ruumides ega parlamendi töövahendite toimimist.
3. Parlamendiliikmed ei tohi rikkuda korda istungisaalis ega käituda sobimatult. Nad ei tohi loosungeid üles panna.
4. Parlamendiliikmed ei tohi istungisaalis toimuvate parlamendi arutelude käigus kasutada solvavat väljendusviisi.

Hinnates, kas parlamendiliikme poolt parlamendi arutusel kasutatav väljendusviis on solvav või mitte, tuleks muu hulgas arvesse võtta kõneleja teadaolevaid kavatsusi, seda, kuidas kuulajad seda tajuvad ja mil määral see kahjustab parlamendi väarikust ja mainet, ning asjaomase parlamendiliikme sõnavabadust. Näiteks laimu, vaenu õhutamist ja eelkõige põhiõiguste harta artiklis 21 osutatud alustel diskrimineerimise õhutamist tuleks üldjuhul pidada käesoleva artikli tähenduses solvavaks väljendusviisiks.

5. Parlamendiliikmed järgivad parlamendi eeskirju konfidentsiaalse teabe käsitlemise kohta.
6. Parlamendiliikmed hoiduvad kasutamast mis tahes psühholoogilist või seksuaalset ahistamist ning järgivad Euroopa Parlamendi liikme ülesannete täitmisel sobiliku käitumise juhendit, mis on lisatud käesolevale kodukorrale ⁽⁴⁾.

Parlamendiliiget ei või valida parlamendi või selle organi ametikandjaks, nimetada raportööriks ega ametliku delegatsiooni või institutsioonidevahelise läbirääkimisrühma liikmeks, kui ta ei ole allkirjastanud nimetatud käitumisjuhendi kohta käivat deklaratsiooni.

7. Kui käesolevas artiklis sätestatud käitumisreegleid rikub isik, kes on parlamendiliikme teenistuses või kelle juurdepääsu parlamendi ruumidesse või töövahenditele on korraldanud parlamendiliige, võib sellise käitumise asjakohasel juhul omistada asjaomasele parlamendiliikmele.
8. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira muul viisil parlamendi arutelude elavust ega parlamendiliikmete sõnavabadust.
9. Käesolevat artiklit kohaldatakse vajalike muudatustega parlamendi organites, komisjonides ja delegatsioonides.

Artikkel 11

Parlamendiliikmete majanduslikud huvid ja läbipaistvusregister

1. Parlament kehtestab parlamendiliikmete majanduslike huvide läbipaistvust reguleeriva eeskirja käitumisjuhendina, mis võetakse vastu parlamendiliikmete hääleteenamusega ja lisatakse kodukorrale ⁽⁵⁾.

Eeskiri ei piira muul viisil parlamendiliiget tema ametikohustuste täitmisel ega sellega seotud poliitilises või muus tegevuses.

2. Parlamendiliikmed peaksid omaks võtma tava kohtuda ainult nende huvirühma esindajatega, kes on registreeritud Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahelise kokkuleppega loodud läbipaistvusregistris ⁽⁶⁾.
3. Parlamendiliikmed peaksid veebis avaldama kõik läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvate huvirühmade esindajatega kavandatud kohtumised. Ilma et see piiraks I lisa artikli 4 lõike 6 kohaldamist, avaldavad raportöörid, variraportöörid ja komisjonide esimehed iga raporti puhul veebis kõik kavandatud kohtumised läbipaistvusregistri kohaldamisalasse kuuluvate huvirühmade esindajatega. Juhatus tagab parlamendi veebisaidil selleks vajaliku infrastruktuuri.
4. Juhatus tagab parlamendi veebisaidil parlamendiliikmete veebilehel vajaliku infrastruktuuri nendele parlamendiliikmetele, kes soovivad vastavalt Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldatavatele sätetele avaldada vabatahtliku auditi või kinnituse selle kohta, et nende üldkulude hüvitise kasutamine on parlamendiliikmete põhimääruse ja selle rakendusmeetmete kohaldatavate sätetega kooskõlas.

⁽⁴⁾ Vt II lisa.

⁽⁵⁾ Vt I lisa.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vaheline 16. aprilli 2014. aasta läbipaistvusregistri loomist käsitleva kokkuleppega loodud register organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad ELi poliitika kujundamise ja rakendamisega (ELT L 277, 19.9.2014, lk 11).

5. Need sätted ei piira muul viisil parlamendiliiget tema ametikohustuste täitmisel ega sellega seotud poliitilises või muus tegevuses.
6. Endiste parlamendiliikmete eetikakoodeks, õigused ja eesõigused kehtestatakse juhatuse otsusega. Endisi parlamendiliikmeid koheldakse võrdselt.

Artikkel 12

Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlused

Vastavalt parlamendi 18. novembri 1999. aasta otsusele ⁽⁷⁾ kohaldatakse parlamendis institutsioonidevahelises kokkuleppes (mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust) ⁽⁸⁾ kehtestatud ühtseid eeskirju, milles on toodud meetmed ameti korraldatavate juurdluste takistusteta läbiviimiseks.

Artikkel 13

Vaatlejad

1. Kui leping riigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga on alla kirjutatud, võib president pärast esimeeste konverentsi nõusoleku saamist paluda ühineva riigi parlamendil määrata oma liikmete seast vaatlejaid; vaatlejate arv on võrdne kõnealusele riigile Euroopa Liiduga ühinemisel Euroopa Parlamendis eraldatavate kohtade arvuga.
2. Vaatlejad osalevad Euroopa Parlamendi töös kuni ühinemislepingu jõustumiseni ning neil on õigus võtta sõna komisjonides ja fraktsioonides. Neil ei ole õigust hääletada ega kandideerida parlamendis ametikohtadele, samuti ei ole neil õigust parlamenti väljaspool esindada. Nende osalemisel ei ole õiguslikku mõju parlamendi tööle.
3. Parlamendi rajatiste kasutamisel ja vaatlejana tegutsedes tekkinud reisi- ja elamiskulude hüvitamisel koheldakse vaatlejaid sarnaselt parlamendiliikmetega.

2. PEATÜKK

Parlamendi ametikandjad

Artikkel 14

Ajutine istungi juhataja ⁽⁹⁾

1. Artikli 154 lõikes 2 sätestatud istungit ja muid istungeid, mille eesmärk on valida president ja juhatus, juhatab kuni presidendi valimiseni ametist lahkuv president või, kui viimane ei saa seda teha, ametist lahkuv asepresident asepresidentide järjestuse alusel või, kui keegi neist ei saa seda teha, kõige kauem ametis olnud parlamendiliige.
2. Kui istungit juhatab parlamendiliige, kes on lõike 1 alusel ajutine istungi juhataja, arutatakse ainult küsimusi, mis on seotud presidendi valimise või volituste kontrollimisega artikli 3 lõike 2 teise lõigu kohaselt. Kõik muud volituste kontrollimist puudutavad küsimused, mis tõstatatakse sel ajal, kui ta istungit juhatab, edastatakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 15

Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted ⁽¹⁰⁾

1. President ning seejärel asepresidendid ja kvestorid valitakse salajasel hääletusel artikli 191 alusel.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi 18. novembri 1999. aasta otsus pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluste tingimuste kohta.

⁽⁸⁾ 25. mai 1999. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahel, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15).

⁽⁹⁾ Artiklit 14 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 213 lõiget 3).

⁽¹⁰⁾ Artiklit 15 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 213 lõiget 3).

Kandidaadi ülesseadmiseks on vajalik tema nõusolek ja kandidaate võivad üles seada üksnes fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid. Enne iga hääletusvooru võib esitada uusi kandidaate.

Kui ülesseatud kandidaatide arv ei ületa täidetavate kohtade arvu, valitakse kandidaadid ühise heakskiitmise teel, välja arvatud juhul, kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt kõrgele lävendile nõuavad salajase hääletuse korraldamist.

Kui ühe hääletusdeliga tuleb valida enam kui üks ametikandja, loetakse hääletusdel kehtivaks üksnes siis, kui antud on üle poole võimalikest häälest.

2. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite valimisel tuleks arvestada vajadusega tagada poliitiliste vaadete üldine õiglane esindatus ning sooline ja geograafiline tasakaal.

Artikkel 16

Presidendi valimine ja avakõne⁽¹⁾

1. Presidendikandidaatide nimed antakse üle parlamendiliikmele, kes on artikli 14 alusel ajutine istungi juhataja ja kes teatab nimed parlamendile. Kui pärast kolme hääletusvooru ei ole ükski kandidaat kogunud antud hääle absoluutset enamust, pääsevad erandina artikli 15 lõikest 1 neljandasse hääletusvooru kaks parlamendiliiget, kes said kolmandas hääletusvoorus kõige enam hääli. Võrdse hääle arvu puhul osutub valituks vanem kandidaat.

2. Kohe, kui president on valitud, annab parlamendiliige, kes on ajutine istungi juhataja artikli 14 alusel, juhatamise talle üle. Avakõne võib pidada ainult valitud president.

Artikkel 17

Asepresidentide valimine

1. Seejärel valitakse asepresidendid ühe hääletusdeliga. Esimeses hääletusvoorus osutub valituks hääle arvu järjekorras kuni 14 kandidaati, kes on saanud antud hääle absoluutse enamuse. Kui valitud kandidaatide arv on väiksem kui täidetavate ametikohtade arv, korraldatakse samadel tingimustel teine hääletusvoor, et täita ülejäänud ametikohad. Kui pärast seda läheb vaja veel kolmandat hääletusvooru, osutuvad ülejäänud kohtade täitmisel valituks kandidaadid, kes on saanud suhtelise häälteenamuse. Võrdse hääle arvu puhul osutuvad valituks vanimad kandidaadid.

2. Asepresidentide järjestuse määrab nende valimise järjekord ja võrdse hääle arvu korral nende vanus, kui artikli 20 lõikes 1 ei ole sätestatud teisiti.

Kui asepresidendid valitakse ühise heakskiitmise teel, määratakse nende järjestus salajasel hääletusel.

Artikkel 18

Kvestorite valimine

Parlament valib viis kvestorit sama korra kohaselt, mida kasutatakse asepresidentide valimisel.

Artikkel 19

Ametikandjate ametiaeg⁽¹²⁾

1. Presidendi, asepresidentide ja kvestorite ametiaeg on kaks ja pool aastat.

Kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, säilitab ta kahe ja poole aasta pikkusest ametiajast järelejäänud ajaks oma koha juhatuses või kvestorina.

2. Kui mõni kõnealune ametikoht jääb vabaks enne nimetatud tähtaja lõppemist, kestab uue ametisse valitud parlamendiliikme ametiaeg ainult tema eelkäija ametiaja lõpuni.

⁽¹⁾ Artiklit 16 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 213 lõiget 3).

⁽¹²⁾ Artiklit 19 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 213 lõiget 3).

*Artikkel 20***Vabaks jäävad ametikohad ⁽¹³⁾**

1. Kui presidendi, asepresidendi või kvestori ametikohale tuleb valida uus parlamendiliige, valitakse ametijärglane asjaomase ametikoha täitmiseks korraldavaid valimisi käsitlevate sätete alusel.

Uus asepresident asub asepresidentide järjestuses oma eelkäija kohale.

2. Kui presidendi ametikoht jääb vabaks, täidab kuni uue presidendi valimiseni presidendi ülesandeid asepresident, kes määratakse vastavalt asepresidentide järjestusele.

*Artikkel 21***Ametiaja ennetähtaegne lõpetamine**

Võttes otsuse vastu antud häälte kolmeviieldikulise enamusega ja tingimusel, et esindatud on vähemalt kolm fraktsiooni, võib esimeeste konverents teha parlamendile ettepaneku lõpetada parlamendi presidendi, asepresidendi, kvestori, parlamendikomisjoni esimehe või aseesimehe, parlamentidevahelise delegatsiooni juhi või asejuhi või mõne muu parlamendis valitud ametikandja volitused, kui esimeeste konverents on arvamisel, et kõnealune parlamendiliige on süüdi rängas eksimuses. Parlament võtab otsuse kõnealuse ettepaneku kohta vastu antud häälte kahekolmandikulise enamusega ja parlamendi koosseisu häälteenamusega.

Kui raportöör rikub kodukorrale lisatud Euroopa Parlamendi liikmete majanduslikke huve ja huvide konflikti käsitlevat käitumisjuhendit, ⁽¹⁴⁾ võib komisjon, kes ta nimetas, esimehe algatusel ja esimeeste konverentsi ettepanekul lõpetada nimetatud volitused. Esimeses lõigus sätestatud häälteenamuse nõuet kohaldatakse vajalike muudatustega nimetatud menetluse igas etapis.

*3. PEATÜKK***Parlamendi organid ja nende ülesanded***Artikkel 22***Presidendi ülesanded**

1. President korraldab parlamendi ja selle organite tegevust vastavalt kodukorrale ning tal on kõik volitused, et juhatada parlamendi tööd ja tagada selle nõuetekohasus.

2. President avab, katkestab ja lõpetab istungeid, teeb otsuseid muudatusettepanekute ja muude hääletusele pandavate tekstide lubatavuse ning parlamendi küsimuste lubatavuse kohta; president tagab kodukorrast kinnipidamise, hoiab korda, annab sõnavõtjatele sõna, kuulutab arutelud lõppenuks, paneb küsimused hääletusele, kuulutab välja hääletuste tulemused ning edastab komisjonidele kõik neid puudutavad teated.

3. President võib arutelul sõna võtta ainult kokkuvõtte tegemiseks või selleks, et kutsuda sõnavõtjaid üles teemast mitte kõrvale kalduma. Kui ta soovib arutelust osa võtta, annab ta juhatamise üle ega asu uuesti istungit juhatama enne, kui arutelu on lõppenud.

4. President esindab parlamenti rahvusvahelistes suhetes, ametlikel üritustel ning haldus-, õigus- ja finantsasjades; ta võib need ülesanded delegeerida.

5. President vastutab julgeoleku tagamise eest parlamendi ruumides ning parlamendi valduste puutumatus eest.

*Artikkel 23***Asepresidentide ülesanded**

1. Kui president ei viibi kohal, ei saa oma ülesandeid täita või soovib vastavalt artikli 22 lõikele 3 arutelust osa võtta, asendab teda üks asepresidentidest vastavalt asepresidentide järjestusele.

⁽¹³⁾ Artiklit 20 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 213 lõiget 3).

⁽¹⁴⁾ Vt I lisa.

2. Asepresidendid täidavad ka ülesandeid, mis on antud neile artikliga 25, artikli 27 lõigetega 3 ja 5 ning artikli 77 lõikega 3.

3. President võib delegeerida asepresidentidele ülesandeid, näiteks parlamendi esindamise ametlikel üritustel või muudes toimingutes. Eelkõige võib president määrata asepresidendi täitma presidendi ülesandeid, mis on sätestatud artiklis 137 ja artikli 138 lõikes 2.

Artikkel 24

Juhatusesseis

1. Juhatus koosneb parlamendi presidendist ja 14 asepresidendist.
2. Kvestoritel on juhatuses nõuandev hääl.
3. Kui juhatuses jagunevad hääled võrdselt, on presidendi hääl otsustav.

Artikkel 25

Juhatus ülesanded

1. Juhatus täidab talle käesoleva kodukorraga antud ülesandeid.
2. Juhatus teeb otsuseid parlamendi, parlamendi peasekretariaadi ja organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.
3. Juhatus teeb peasekretäri või fraktsiooni ettepanekul otsuseid parlamendiliikmeid puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.
4. Juhatus teeb otsuseid istungite läbiviimist puudutavates küsimustes.
5. Juhatus kehtestab artiklis 36 osutatud eeskirja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete kohta.
6. Juhatus kehtestab parlamendi peasekretariaadi ametikohtade loetelu ning ametnike ja muude teenistujate haldus- ja finantsseisundit reguleerivad eeskirjad.
7. Juhatus koostab parlamendi esialgse eelarvestuse projekti.
8. Juhatus võtab vastu suunised kvestoritele ja võib neilt nõuda teatud ülesannete täitmist.
9. Juhatusse pädevuses on anda komisjonidele luba korraldada koosolekuid ja lähetusi väljaspool tavapäraseid töökohti ja raportööridele luba viia läbi kuulamisi ning uurimis- ja teabekogumisreise.

Kui nimetatud koosolekute ja lähetuste korraldamise luba on antud, määratakse keelte kasutamise kord kindlaks vastavalt juhatusse vastu võetud mitmekeelsuse eeskirjale. Sama reegel kehtib ka delegatsioonide kohta.

10. Juhatus nimetab vastavalt artiklile 234 ametisse peasekretäri.
11. Juhatus kehtestab Euroopa tasandi erakondi ja sihtasutusi reguleerivate määruste ning erakondade ja sihtasutuste rahastamise eeskirjade rakendussätteid.
12. Juhatus kehtestab konfidentsiaalse teabe käsitlemise eeskirjad parlamendile ja selle organitele, parlamendi ametikohtade täitjatele ja teistele parlamendiliikmetele, võttes arvesse sellekohaseid institutsioonidevahelisi kokkuleppeid. Eeskirjad avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.
13. President ja/või juhatus võivad anda ühele või mitmele juhatusse liikmele üldisi või eriuülesandeid, mis kuuluvad presidendi ja/või juhatusse pädevusse. Samaaegselt määratakse kindlaks ka nende ülesannete täitmise viisid ja vahendid.
14. Juhatus nimetab kaks asepresidenti, kes vastutavad suhete korraldamise eest liikmesriikide parlamentidega.
15. Juhatus nimetab asepresidendi, kes vastutab olulistel teemadel Euroopa kodanikuühiskonnaga korraldatavate struktureeritud konsultatsioonide läbiviimise eest.

16. Juhatus vastutab Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse kohaldamise eest ja määrab aastaeelarvest lähtudes kindlaks hüvitiste suuruse.

Artikkel 26

Esimeeste konverentsi koosseis

1. Esimeeste konverents koosneb parlamendi presidendist ja fraktsioonide esimeestest. Fraktsiooni esimees võib lasta end esindada mõnel oma fraktsiooni liikmel.
2. Parlamendi president palub ühel fraktsioonilise kuulumiseta parlamendiliikmel, võimaldades fraktsioonilise kuulumiseta parlamendiliikmetel eelnevalt oma arvamust avaldada, osaleda esimeeste konverentsi koosolekul ilma hääleõigusega.
3. Esimeeste konverents püüab talle lahendamiseks antud küsimustes saavutada konsensuse.

Kui konsensust saavutada ei õnnestu, pannakse küsimus hääletusele; häälele kaalu omistamisel võetakse arvesse liikmete arvu igas fraktsioonis.

Artikkel 27

Esimeeste konverentsi ülesanded

1. Esimeeste konverents täidab talle kodukorraga pandud ülesandeid.
2. Esimeeste konverents otsustab parlamendi töö korralduse ja õigusloome kavandamise üle.
3. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad parlamendi suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega ning liikmesriikide parlamentidega. Otsused parlamendi selle delegatsiooni mandaadi ja koosseisu kohta, mis moodustatakse osalemiseks nõukogus ja teistes Euroopa Liidu institutsioonides toimuvatel konsultatsioonidel Euroopa Liidu arengut käsitlevatel põhimõttelistel teemadel (nn šerpa protsess), võetakse vastu, lähtudes parlamendi vastu võetud asjaomastest seisukohtadest ja võttes arvesse parlamendis esindatud poliitiliste vaadete mitmekesisust. Asepresidendid, kes vastutavad parlamendi suhete korraldamise eest liikmesriikide parlamentidega, annavad esimeeste konverentsile oma sellealasest tegevusest korrapäraselt aru.
4. Esimeeste konverentsi pädevusse kuuluvad küsimused, mis puudutavad suhteid kolmandate riikide ning Euroopa Liidu väliste institutsioonide ja organisatsioonidega.
5. Esimeeste konverents vastutab olulistel teemadel Euroopa kodanikuühiskonnaga struktureeritud konsultatsioonide korraldamise eest. Need konsultatsioonid võivad hõlmata selliste avalike arutelude korraldamist üldist huvi pakkuvatel teemadel Euroopas, millel saavad osaleda huvitatud kodanikud. Selliste konsultatsioonide korraldamise eest vastutav asepresident annab oma sellealasest tegevusest esimeeste konverentsile korrapäraselt aru.
6. Esimeeste konverents koostab parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti.
7. Esimeeste konverents teeb parlamendile ettepanekuid komisjonide, uurimiskomisjonide, parlamentaarsete ühiskomisjonide ning alaliste delegatsioonide koosseisu ja pädevuse kohta. Esimeeste konverents vastutab *ad hoc* delegatsioonide heakskiitmise eest.
8. Esimeeste konverents määrab vastavalt artiklile 37 kindlaks, kuidas jaotatakse parlamendi istungisaalis kohad.
9. Esimeeste konverentsi pädevuses on anda luba algatusraportite koostamiseks.
10. Esimeeste konverents teeb juhatusel ettepanekuid fraktsioonide puudutavate haldus- ja eelarveküsimuste kohta.

*Artikkel 28***Kvestorite ülesanded**

Kvestorid vastutavad juhatuse kehtestatud suuniste alusel parlamendiliikmeid vahetult puudutavate haldus- ja finantsküsimuste eest ning muude neile antud ülesannete eest.

*Artikkel 29***Komisjonide esimeeste konverents**

1. Komisjonide esimeeste konverents koosneb kõigi alaliste ja erikomisjonide esimeestest. Komisjonide esimeeste konverents valib endale esimehe.
2. Esimehe puudumise korral juhatab konverentsi koosolekut vanim kohalolev liige.
3. Komisjonide esimeeste konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi komisjonide töö kohta ja osaistungjärgu päevakorra koostamiseks.
4. Juhatuse ja esimeeste konverents võivad anda komisjonide esimeeste konverentsile teatavaid ülesandeid.

*Artikkel 30***Delegatsioonide juhtide konverents**

1. Delegatsioonide juhtide konverents koosneb kõigi alaliste parlamentidevaheliste delegatsioonide juhtidest. Delegatsioonide juhtide konverents valib endale esimehe.
2. Esimehe puudumise korral juhatab konverentsi koosolekut vanim kohalolev liige.
3. Delegatsioonide juhtide konverents võib anda esimeeste konverentsile soovitusi delegatsioonide töö kohta.
4. Juhatuse ja esimeeste konverents võivad anda delegatsioonide juhtide konverentsile teatavaid ülesandeid.

*Artikkel 31***Ametiülesannete jätkuv täitmine valimiste perioodil**

Kui parlamendi uus koosseis on valitud, jätkavad kõik ametist lahkuva koosseisu organid ja parlamendi ametikohtade täitjad oma ametikohal kuni parlamendi uue koosseisu esimese istungini.

*Artikkel 32***Juhatuse ja esimeeste konverentsi aruandekohustus**

1. Juhatuse ja esimeeste konverentsi protokollid tõlgitakse ametlikesse keeltesse ja jagatakse kõigile parlamendiliikmetele. Need on üldsusele kättesaadavad, kui juhatuse või esimeeste konverents ei otsusta konfidentsiaalsusnõude tõttu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigete 1–4 alusel protokollid mõne punkti kohta erandkorras teisiti.
2. Parlamendiliige võib esitada küsimusi juhatuse, esimeeste konverentsi või kvestorite ülesannete täitmise kohta. Küsimus esitatakse kirjalikult presidendile, tehakse parlamendiliikmetele teatavaks ja avaldatakse koos sellele antud vastusega parlamendi veebisaidil 30 päeva jooksul alates küsimuse esitamisest.

*4. PEATÜKK***Fraktsioonid***Artikkel 33***Fraktsioonide moodustamine ja tegevuse lõpetamine**

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada oma poliitiliste vaadete alusel fraktsioone.

Tavaliselt ei ole parlamendil vaja hinnata fraktsiooni liikmete poliitiliste vaadete sarnasust. Fraktsiooni moodustamisel käesoleva artikli alusel tunnistavad asjaomased parlamendiliikmed juba tulenevalt fraktsiooni definitsioonist, et neil on sarnased poliitilised vaated. Ainult siis, kui asjaomased parlamendiliikmed seda eitavad, peab parlament hindama, kas fraktsioon on moodustatud kooskõlas kodukorraga.

2. Fraktsioon koosneb parlamendiliikmetest, kes on valitud vähemalt veerandist liikmesriikidest. Fraktsiooni moodustamiseks nõutav minimaalne parlamendiliikmete arv on 25.

3. Kui fraktsioon jääb väiksemaks ühest nõutud lävendist, võib president esimeeste konverentsi nõusolekul lubada fraktsioonil edasi tegutseda kuni parlamendi järgmise avaistungini, kui on täidetud järgmised tingimused:

— fraktsiooni liikmed esindavad jätkuvalt vähemalt viiendikku liikmesriikidest;

— fraktsioon on eksisteerinud kauem kui üks aasta.

President ei kohalda kõnealust erandit, kui on piisavalt alust kahtlustada selle kuritarvitamist.

4. Parlamendiliige ei saa kuuluda rohkem kui ühte fraktsiooni.

5. Fraktsiooni moodustamise kohta tehakse presidendile avaldus. Avalduses esitatakse:

— fraktsiooni nimi,

— poliitiline deklaratsioon, milles tuuakse välja fraktsiooni eesmärk, ning

Fraktsiooni poliitilises deklaratsioonis esitatakse väärtused, mida fraktsioon kaitseb, ning peamised poliitilised eesmärgid, mida selle liikmed kavatsevad oma mandaadi teostamise raames üheskoos saavutada. Deklaratsioonis kirjeldatakse fraktsiooni ühist poliitilist suundumust sisulisel, eristaval ja tõetruul moel.

— fraktsiooni liikmete ja juhatuse liikmete nimed.

Kõik fraktsiooni liikmed kinnitavad avalduse lisa kirjalikult, et neil on sarnased poliitilised vaated.

6. Fraktsiooni moodustamise avaldus lisatakse selle osaistungjärgu protokollile, mille käigus fraktsiooni loomisest teada anti.

7. President annab fraktsiooni moodustamisest täiskogu istungil teada. Nimetatud teadaandel on tagasiulatav õiguslik mõju alates hetkest, mil fraktsioon vastavalt käesolevale artiklile oma moodustamisest presidenti teavitab.

President annab täiskogu istungil teada ka fraktsiooni tegevuse lõpetamisest. Teadaandel on õiguslik mõju alates päevast, mis järgneb päevale, mil fraktsiooni tegevuseks vajalikke tingimusi enam ei täidetud.

Artikkel 34

Fraktsioonide tegevus ja õiguslik staatus

1. Fraktsioonid täidavad oma ülesandeid liidu tegevuse raames, sealhulgas ülesandeid, mis on fraktsioonidele pandud kodukorraga. Fraktsioonide käsutuses on parlamendi peasekretariaadi ametikohtade loetelule vastav sekretariaat, haldusvahendid ja parlamendi eelarves selleks ette nähtud assigneeringud.

2. Parlamendi ametiaja alguses püüab esimeeste konverents leppida kokku korra selleks, et kajastada parlamendi poliitilist mitmekesisust parlamendikomisjonides ja delegatsioonides ning otsuseid tegevates organites.

3. Juhatas võtab esimeeste konverentsi ettepanekuid arvestades vastu lõikes 1 osutatud vahendite ja assigneeringute eraldamise, rakendamise ja järelevalve ning eelarve täitmise volituste delegeerimise reeglid ja määrab kindlaks nende reeglite rikkumise tagajärjed.

4. Nimetatud eeskirjadega määratakse kindlaks fraktsiooni tegevuse lõpetamise haldus- ja finantstagajärjed.

*Artikkel 35***Laiendatud töörühmad**

1. Parlamendiliikmed võivad moodustada laiendatud töörühmi või muid parlamendiliikmete mitteametlikke rühmi, et korraldada konkreetsetel teemadel fraktsiooniüleseid mitteformaalseid arvamuste vahetusi, kaasates eri parlamendikomisjonide liikmeid, ning edendada parlamendiliikmete ja kodanikuühiskonna suhteid.
2. Laiendatud töörühmade ja muude mitteametlike rühmade tegevus peab olema täiesti läbipaistev ja nad ei või tegutseda nii, et seda võidaks ekslikult pidada parlamendi või selle organite ametlikuks tegevuseks. Nad ei tohi korraldada kolmandates riikides üritusi samal ajal parlamendi ametliku organi, sealhulgas ametliku valimisvaatlusdelegatsiooni lähetusega.
3. Fraktsioon võib rühmade tegevuse soodustamiseks neid logistiliselt toetada, kui järgitakse parlamendi sise-eeskirjas kehtestatud selliste rühmade moodustamise tingimusi.
4. Laiendatud töörühmad peavad igal aastal deklareerima rühmale antud rahalise ja muu toetuse (nt abi sekretäritöö vormis), mis tuleks I lisa alusel deklareerida juhul, kui sellist toetust antaks parlamendiliikmele üksikisikuna.

Muud mitteametlikud rühmad on samuti kohustatud järgmise kuu lõpuks deklareerima rühmale antud rahalise ja muu toetuse, mida parlamendiliikmed ei ole deklareerinud eraldi vastavalt oma I lisast tulenevatele kohustustele.

5. Parlamendi ruumides korraldatavatel laiendatud töörühmade või muude mitteametlike rühmade üritustel võivad osaleda üksnes läbipaistvusregistrisse kantud huvirühmade esindajad ning nad võivad osaleda näiteks laiendatud töörühmade või teiste mitteametlike rühmade koosolekutel või üritustel, pakkudes neile toetust või olles nende ürituste kaaskorraldaja.
6. Kvestorid peavad lõikes 4 osutatud deklaratsioonide registrit. Kvestorid kehtestavad üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad nimetatud deklaratsioone ja nende avaldamist parlamendi veebisaidil.
7. Kvestorid tagavad käesoleva artikli tulemusliku täitmise.

*Artikkel 36***Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed**

1. Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete käsutusse antakse sekretariaat. Sekretariaadi parlamendiliikmete käsutusse andmise üksikasjad määrab peasekretäri ettepanekul kindlaks juhatus.
2. Juhatus määrab kindlaks fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete staatuse ja parlamentaarsed õigused.
3. Juhatus kehtestab fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete sekretariaadikulude ja haldusvahendite katmiseks parlamendi eelarves ette nähtud assigneeringute eraldamise, rakendamise ja auditeerimise reeglid.

*Artikkel 37***Kohtade jaotus istungisaalis**

Fraktsioonide, fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete ja liidu institutsioonide kohtade jaotuse istungisaalis otsustab esimeeste konverents.

II OSA

SEADUSANDLIK MENETLUS, EELARVEMENETLUS, EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE MENETLUS JA MUUD MENETLUSED

1. PEATÜKK

Seadusandlik menetlus – üldsätted

Artikkel 38

Iga-aastane programmitöö

1. Parlament teeb liidu õigusloomekava koostamisel koostööd Euroopa Komisjoni ja nõukoguga.

Parlament ja Euroopa Komisjon teevad Euroopa Komisjoni tööprogrammi – mis on Euroopa Komisjoni panus liidu tegevuse iga-aastasel ja mitmeaastasel kavandamisel – ettevalmistamisel koostööd vastavalt ajakavale ja korrale, milles need kaks institutsiooni on kokku leppinud ⁽¹⁵⁾.

2. Pärast Euroopa Komisjoni tööprogrammi vastuvõtmist vahetavad parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon vastavalt institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ⁽¹⁶⁾ punktile 7 arvamusi ja lepivad kokku institutsioonidevahelist iga-aastast programmitööd käsitlevas ühisavalduses, milles nähakse ette üldised eesmärgid ja prioriteedid.

Enne nõukogu ja Euroopa Komisjoniga ühisavalduse üle läbirääkimiste pidamist korraldab president arvamuste vahetuse esimeeste konverentsi ja komisjonide esimeeste konverentsiga parlamendi üldiste eesmärkide ja prioriteetide üle.

Enne ühisavalduse allkirjastamist taotleb president esimeeste konverentsi nõusolekut.

3. President edastab kõik parlamendi poolt õigusloomekava koostamise ja prioriteetide kohta vastu võetud resolutsioonid teistele liidu seadusandlikus menetluses osalevatele institutsioonidele ja liikmesriikide parlamentidele.

4. Kui Euroopa Komisjon kavatses ettepaneku tagasi võtta, kutsub vastutav komisjon Euroopa Komisjoni asjaomase voliniku koosolekule seda kavatsust arutama. Nimetatud koosolekule võib kutsuda ka nõukogu eesistuja. Kui vastutav komisjon ei nõustu kavandatud tagasivõtmisega, võib ta nõuda, et Euroopa Komisjon teeks parlamendile avalduse. Kohaldatakse artiklit 132.

Artikkel 39

Põhiõiguste järgimine

1. Parlament järgib oma tegevuses täiel määral õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, mida on tunnustatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, ning väärtusi, mis on sätestatud lepingu artiklis 2.

2. Kui valdkonna eest vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid on arvamusel, et seadusandlik ettepanek või selle osa ei ole kooskõlas Euroopa Liidu põhiõigustega, edastatakse küsimus nende taotlusel menetlemiseks põhiõiguste kaitse eest vastutavale komisjonile.

3. Nimetatud taotlus esitatakse nelja töönädala jooksul alates kuupäevast, mil parlamendis anti teada küsimuse valdkonna eest vastutavale parlamendikomisjonile edastamisest.

4. Põhiõiguste kaitse eest vastutava komisjoni arvamus lisatakse valdkonna eest vastutava komisjoni raportile.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete 20. oktoobri 2010. aasta raamkokkulepe (ELT L 304, 20.11.2010, lk 47).

⁽¹⁶⁾ 13. aprillil 2016. aastal Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

*Artikkel 40***Õigusliku aluse kontrollimine**

1. Kui õiguslikult siduva akti ettepanek edastatakse valdkonna eest vastutavale komisjonile, kontrollib kõnealune komisjon kõigepealt selle ettepaneku õiguslikku alust.
2. Kui valdkonna eest vastutav komisjon vaidlustab õigusliku aluse õiguspärasuse või sobivuse, sealhulgas juhul, kui kontrollitakse kooskõla Euroopa Liidu lepingu artikliga 5, küsib ta õigusasjade eest vastutava komisjoni arvamust.
3. Õigusasjade eest vastutav komisjon võib ka omal algatusel tõstatada igas seadusandliku menetluse etapis õiguslikku alust puudutavaid küsimusi. Sellisel juhul teavitab ta nõuetekohaselt valdkonna eest vastutavat komisjoni.
4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada õigusliku aluse õiguspärasuse või sobivuse, asjakohasel juhul pärast arvamuste vahetamist nõukogu ja Euroopa Komisjoniga vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale, ⁽¹⁷⁾ teavitab ta parlamenti oma järeldustest. Ilma et see piiraks artikli 61 kohaldamist, pannakse õigusasjade eest vastutava komisjoni järeldused parlamendis hääletusele enne ettepaneku sisu hääletusele panemist.
5. Kui valdkonna eest vastutav komisjon ega õigusasjade eest vastutav komisjon ei ole vaidlustanud õigusliku aluse õiguspärasust ega sobivust, jäävad parlamendile esitatud muudatuseettepanekud, mille eesmärk on muuta õiguslikku alust, lubatavaks tunnistamata.

*Artikkel 41***Seadusandlike volituste delegeerimine ja rakendamise volituste andmine**

1. Seadusandliku ettepaneku, millega delegeeritakse Euroopa Komisjonile volitused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, läbivaatamisel pöörab Euroopa Parlament erilist tähelepanu delegeerimise eesmärkidele, sisule, ulatusele ja kestusele ning selle tingimustele.
2. Seadusandliku ettepaneku, millega antakse rakendamise volitused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 291, läbivaatamisel pöörab Euroopa Parlament erilist tähelepanu asjaolule, et rakendamise volituste kasutamisel ei või Euroopa Komisjon muuta ega täiendada seadusandlikku akti, isegi mitte selle mitteolemuslikke osi.
3. Valdkonna eest vastutav komisjon võib igal ajal küsida liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutava komisjoni arvamust.
4. Liidu õiguse tõlgendamise ja kohaldamise eest vastutav komisjon võib ka omal algatusel tõstatada seadusandlike volituste delegeerimist ja rakendamise volituste andmist puudutavaid küsimusi. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt valdkonna eest vastutavat komisjoni.

*Artikkel 42***Finantsraamistikule vastavuse kontrollimine**

1. Kui õiguslikult siduva akti ettepanekul on finantsmõju, teeb parlament kindlaks, kas ette on nähtud piisavad rahalised vahendid.
2. Valdkonna eest vastutav komisjon kontrollib, kas õiguslikult siduva akti ettepanek vastab rahaliselt mitmeaastase finantsraamistiku määrusele.
3. Kui valdkonna eest vastutav komisjon muudab arutatava õigusakti rahalist katet, küsib ta selleks eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni arvamust.
4. Eelarveküsimuste eest vastutav komisjon võib ka omal algatusel tõstatada õiguslikult siduvate aktide ettepanekute finantsraamistikule vastavust puudutavaid küsimusi. Sellisel juhul teavitab ta sellest nõuetekohaselt valdkonna eest vastutavat komisjoni.
5. Kui eelarveküsimuste eest vastutav komisjon otsustab vaidlustada ettepaneku vastavuse finantsraamistikule, teavitab ta parlamenti oma järeldusest enne, kui parlament ettepaneku üle hääletab.

⁽¹⁷⁾ Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkt 25.

Artikkel 43

Subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimise kontrollimine

1. Seadusandliku ettepaneku läbivaatamisel pöörab Euroopa Parlament erilist tähelepanu sellele, kas ettepanek järgib subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.
2. Ainult subsidiarsuse põhimõtte järgimise eest vastutav komisjon võib esitada valdkonna eest vastutavale komisjonile seadusandliku ettepaneku kohta soovitusi.
3. Valdkonna eest vastutav komisjon ei korralda lõpphääletust enne, kui on möödunud protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) artiklis 6 sätestatud kaheksanädalane tähtaeg, välja arvatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud edasilükkamatutel juhtudel.
4. Kui riigi parlament saadab kooskõlas protokoll nr 1 artikliga 3 Euroopa Parlamendi presidendile põhjendatud arvamuse, edastatakse see dokument menetlemiseks valdkonna eest vastutavale komisjonile ja teavitamise eesmärgil subsidiarsuse põhimõtte järgimise eest vastutavale komisjonile.
5. Kui põhjendatud arvamused selle kohta, et seadusandlik ettepanek ei vasta subsidiarsuse põhimõttele, moodustavad vastavalt protokoll nr 2 artikli 7 lõike 1 teisele lõigule vähemalt kolmandiku või Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 76 alusel esitatud seadusandliku ettepaneku puhul neljandiku liikmesriikide parlamentide häälte üldarvust, ei tee Euroopa Parlament otsust enne, kui ettepaneku koostaja on teada andnud, kuidas ta kavatses edasi toimida.
6. Kui seadusandliku tavamenetluse raames esitatud põhjendatud arvamused seadusandliku ettepaneku mittevastavuse kohta subsidiarsuse põhimõttele esindavad vastavalt protokoll nr 2 artikli 7 lõike 1 teisele lõigule vähemalt liikmesriikide parlamentide häälte lihtenamust, võib valdkonna eest vastutav komisjon pärast liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Komisjoni põhjendatud arvamustega tutvumist ning pärast subsidiarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni seisukoha ärakuulamist soovitada Euroopa Parlamendil ettepaneku subsidiarsuse põhimõtte rikkumise tõttu tagasi lükata või esitab parlamendile muu soovitusi, mis võib sisaldada ettepanekuid subsidiarsuse põhimõtte järgimisega seotud muudatusteks. Soovitusel lisatakse subsidiarsuse põhimõtte järgimise eest vastutava komisjoni aramus.

Soovitus esitatakse Euroopa Parlamendile aruteluks ja hääletuseks. Kui soovitus ettepanek tagasi lükata võetakse antud häälte enamusega vastu, kuulutab president menetluse lõppenuks. Kui Euroopa Parlament ettepanekut tagasi ei lükka, menetlus jätkub, arvesse võetakse Euroopa Parlamendis heakskiidetud soovitusi.

Artikkel 44

Parlamendi teavitamine ja juurdepääs dokumentidele

1. Parlament ja parlamendikomisjonid nõuavad kogu seadusandliku protsessi vältel juurdepääsu kõigile õigusaktide ettepanekuid puudutavatele dokumentidele samadel tingimustel nagu nõukogu ja selle töörühmad.
2. Seadusandliku ettepaneku läbivaatamise ajal palub vastutav komisjon Euroopa Komisjonil ja nõukogul hoida teda kursis sellega, millises järgus on ettepaneku läbivaatamine nõukogus ja selle töörühmades, ning eelkõige teavitada teda võimalikest kompromissidest, mis oluliselt muudaksid õigusakti esialgset ettepanekut, või algataja kavatsusest ettepanek tagasi võtta.

Artikkel 45

Parlamendi esindamine nõukogu koosolekutel

Kui nõukogu kutsub parlamendi osalema nõukogu koosolekul, palub parlamendi president parlamenti esindada asjaomase valdkonna eest vastutava komisjoni esimehel, raportööril või mõnel teisel vastutava komisjoni määratud parlamendiliikmel.

Artikkel 46

Parlamendi õigus esitada ettepanekuid

Kui aluslepingute kohaselt on parlamendil algatusõigus, võib vastutav komisjon otsustada koostada algatusraporti vastavalt artiklile 54.

Algatusraport sisaldab:

- a) resolutsiooni ettepanekut;
- b) ettepaneku projekti;
- c) seletuskirja, asjakohasel juhul koos finantskalkulatsiooniga.

Kui õigusakti vastuvõtmine parlamendis eeldab nõukogu heakskiitu või nõusolekut ja Euroopa Komisjoni arvamust või nõusolekut, võib parlament pärast esitatud õigusakti üle hääletamist ning raportööri ettepaneku alusel vastu võtta otsuse lükata hääletus resolutsiooni ettepaneku üle edasi, kuni nõukogu või Euroopa Komisjon on esitanud oma seisukoha.

Artikkel 47

Euroopa Komisjonilt ettepaneku esitamise taotlemine

1. Parlament võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel taotleda, et Euroopa Komisjon esitaks talle asjakohase ettepaneku uue õigusakti vastuvõtmiseks või kehtiva õigusakti muutmiseks. Selleks võtab parlament vastu resolutsiooni vastutava komisjoni poolt vastavalt artiklile 54 koostatud algatusraporti alusel. Resolutsioon võetakse lõpphääletusel vastu parlamendi liikmete häälteenamusega. Ühtlasi võib parlament määrata ettepaneku esitamiseks tähtaja.
2. Parlamendiliige võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 kohase parlamendi algatusõiguse alusel esitada liidu õigusakti ettepaneku.

Ettepaneku võivad esitada ühiselt kuni kümme parlamendiliiget. Ettepanekus märgitakse õiguslik alus, millel see põhineb, ja ettepanekule võib lisada kuni 150 sõna pikkuse seletuskirja.

Ettepanek esitatakse presidendile, kes kontrollib, kas õiguslikud nõuded on täidetud. President võib edastada ettepaneku õigusliku aluse sobivuse kohta arvamuse saamiseks õigusliku aluse sobivuse kontrollimise eest vastutavale komisjonile. Kui president tunnustab ettepaneku lubatavaks, teeb ta selle täiskogul teatavaks ja edastab ettepaneku valdkonna eest vastutavale komisjonile.

Enne valdkonna eest vastutavale komisjonile edastamist tõlgitakse ettepanek nendes liidu ametlikes keeltesse, mida nimetatud komisjoni esimees kokkuvõtlikuks läbivaatamiseks vajalikuks peab.

Valdkonna eest vastutav komisjon teeb otsuse edasise menetluse kohta kolme kuu jooksul alates ettepaneku edastamisest ja pärast seda, kui ettepaneku koostajatele on antud võimalus tutvustada komisjonile oma seisukohti.

Raporti pealkirjas märgitakse ettepaneku koostajate nimed.

3. Parlamendi resolutsioonis märgitakse õigusakti õige õiguslik alus ja resolutsioonile lisatakse soovitud taotletava ettepaneku sisu kohta.
4. Kui ettepanekul on finantsmõju, näitab parlament ära, kuidas tagatakse piisavate rahaliste vahendite olemasolu.
5. Valdkonna eest vastutav komisjon jälgib parlamendi taotluse alusel koostatava liidu õigusakti väljatöötamise edenemist.
6. Komisjonide esimeeste konverents kontrollib korrapäraselt, kas Euroopa Komisjon järgib institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkti 10, mille kohaselt peab Euroopa Komisjon vastama ettepaneku esitamise taotlustele kolme kuu jooksul, võttes vastu vastava teatise, milles ta esitab kavandatavad järeelmeetmed. Komisjonide esimeeste konverents annab esimeeste konverentsile kontrolli tulemustest korrapäraselt aru.

Artikkel 48

Õiguslikult siduvate aktide läbivaatamine

1. President saadab teistelt institutsioonidelt või liikmesriikidelt saadud õiguslikult siduvate aktide ettepanekud läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

2. Kui ei ole selge, milline peaks olema ettepaneku läbivaatamise eest vastutav komisjon, võib president, enne kui ta annab parlamendis teada dokumentide saatmisest vastutavale komisjonile, esitada pädevust puudutava küsimuse esimeeste konverentsile. Esimeeste konverents teeb oma otsuse komisjonide esimeeste konverentsi või selle esimehe soovitusel vastavalt artikli 211 lõikele 2.

3. Vastutav komisjon võib igal ajal otsustada määrata raportööri, kes jälgib ettepaneku ettevalmistamist. Raportööri määramist kaalutakse eelkõige juhul, kui ettepanek on kantud Euroopa Komisjoni tööprogrammi.

4. Kui teist ja kolmandat lugemist käsitleva kodukorra sätte ning kodukorra muu sätte vahel ilmneb vastuolu, kohaldatakse teist ja kolmandat lugemist käsitlevat sätet.

Artikkel 49

Seadusandlike menetluste kiirendamine

Vastutav komisjon või vastutavad komisjonid võivad kokku leppida, et koostöös nõukogu ja Euroopa Komisjoniga kiirendatakse seadusandlikku menetlust teatavate ettepanekute puhul, mis on välja valitud eelkõige artikli 38 lõike 2 kohases institutsioonidevahelist igaaastast programmitööd käsitlevas ühisavalduses kindlaks määratud prioriteetide hulgast.

Artikkel 50

Muude institutsioonide kui Euroopa Komisjon või liikmesriikide algatustel põhinevad seadusandlikud menetlused

1. Vastutav komisjon võib muude institutsioonide kui Euroopa Komisjon või liikmesriikide esitatud algatuste menetlemisel kutsuda algatuse esitanud institutsiooni või liikmesriikide esindajad oma algatust komisjonile tutvustama. Algatuse esitanud liikmesriikide esindajatele lisaks võib osaleda ka nõukogu eesistuja.

2. Enne hääletama asumist küsib vastutav komisjon Euroopa Komisjonilt, kas tal on käsil algatuse kohta arvamuse koostamine või kas ta kavatseb lähiajal esitada alternatiivse ettepaneku. Kui Euroopa Komisjon vastab, et ta koostab arvamust või kavatseb lähiajal alternatiivse ettepaneku esitada, ei võta komisjon raportit vastu enne, kui on saanud nimetatud arvamuse või alternatiivse ettepaneku.

3. Kui parlament on saanud Euroopa Komisjonilt ja/või muult institutsioonilt ja/või liikmesriikidelt üheaegselt või lühikese ajavahemiku jooksul kaks või enam sama õiguslikku eesmärki taotlevat ettepanekut, käsitleb parlament neid ühes raportis. Vastutav komisjon märgib raportis, millise teksti kohta on ta esitanud muudatusettepanekud ja viitab seadusandlikus resolutsioonis kõigile teistele tekstidele.

2. PEATÜKK

Menetlus parlamendikomisjonis

Artikkel 51

Seadusandlikud raportid

1. Kui komisjonile on edastatud läbivaatamiseks õiguslikult siduva akti ettepanek, teeb esimees komisjonile ettepaneku kasutatava menetluse kohta.

2. Pärast menetluse üle otsustamist ja eeldusel, et ei kohaldata artikli 52 kohast lihtsustatud menetlust, määrab komisjon oma liikmete või nende alaliste asendusliikmete hulgast õiguslikult siduva õigusakti ettepanekule raportööri, kui ta ei ole artikli 48 lõike 3 alusel juba eelnevalt raportööri määranud.

3. Komisjoni raport sisaldab:

a) ettepaneku võimalikke muudatusettepanekuid, millele on asjakohasel juhul lisatud lühikesed selgitused, mille koostamise eest vastutab autor ja mida ei panda hääletusele;

b) seadusandliku resolutsiooni projekti vastavalt artikli 59 lõikele 5;

- c) asjakohasel juhul seletuskirja, millele on vajaduse korral lisatud finantskalkulatsioon, milles näidatakse ära raporti võimalik finantsmõju ja selle vastavus mitmeaastasele finantsraamistikule;
- d) viidet parlamendi mõjuhinnaangule, kui see on olemas.

Artikkel 52

Lihtsustatud menetlus

1. Pärast õiguslikult siduva ettepaneku esimese arutelu lõppu võib komisjoni esimees teha ettepaneku võtta see muudatusteta vastu. Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile komisjonis ei esita vastuväiteid, loetakse lihtsustatud menetlus heakskiidetuks. Esimees või raportöör, kui ta on määratud, esitab parlamendile raporti, milles kiidetakse ettepanek heaks. Kohaldatakse artikli 159 lõike 1 teist lõiku ning lõikeid 2 ja 4.
2. Teise võimalusena võib komisjoni esimees teha ettepaneku, et tema ise või raportöör töötab seadusandliku ettepaneku kohta välja muudatusettepanekud, mis kajastavad komisjonis toimunud arutelu. Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile komisjonis ei esita vastuväiteid, loetakse menetlus heakskiidetuks ja muudatusettepanekud saadetakse komisjoni liikmetele.

Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile komisjonis ei esita muudatusettepanekute kohta kindlaksmääratud tähtaja (mis ei tohi olla lühem kui 10 tööpäeva alates muudatusettepanekute väljasaatmisest) jooksul vastuväiteid, loetakse raport komisjonis vastuvõetuks. Sellisel juhul esitatakse seadusandliku resolutsiooni projekt ja muudatusettepanekud artikli 159 lõike 1 teise lõigu ning lõigete 2 ja 4 kohaselt parlamendile ilma aruteluta.

Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile komisjonis esitavad muudatusettepanekute kohta vastuväiteid, pannakse muudatusettepanekud järgmisel komisjoni koosolekul hääletusele.

3. Käesolevat artiklit, välja arvatud parlamendile esitamist käsitlevaid sätteid, kohaldatakse vajalike muudatustega komisjonide arvamuste suhtes artikli 56 tähenduses.

Artikkel 53

Muud kui seadusandlikud raportid

1. Kui komisjon töötab välja muu kui seadusandliku raporti, määrab ta oma liikmete või alaliste asendusliikmete hulgast raportööri.
2. Komisjoni raport sisaldab:
- a) resolutsiooni ettepanekut;
 - b) seletuskirja, mis vajaduse korral sisaldab finantskalkulatsiooni, milles näidatakse ära raporti võimalik finantsmõju ja selle vastavus mitmeaastasele finantsraamistikule;
 - c) resolutsiooni ettepanekute tekste, kui need lisatakse artikli 143 lõike 7 alusel.

Artikkel 54

Algatusraportid

1. Kui komisjon kavatab muu kui seadusandliku raporti või artikli 46 või 47 kohase raporti oma pädevusse kuulavas küsimuses, mille kohta ei ole ettepanekut edastatud, on komisjonil selleks vaja esimeeste konverentsi luba.

Esimeeste konverents teeb otsuse esimese lõigu kohaselt esitatud raporti koostamise loa saamise taotluste kohta vastavalt rakendussätetele, mille ta ise kehtestab.

2. Kui esimeeste konverents otsustab loa andmisest keelduda, peab ta seda põhjendama.

Kui raporti teema kuulub artiklis 46 osutatud parlamendi algatusõiguse alla, võib esimeeste konverents otsustada loa andmisest keelduda üksnes juhul kui aluslepingutes sätestatud tingimused ei ole täidetud.

3. Artiklites 46 ja 47 osutatud juhtudel teeb esimeeste konverents otsuse kahe kuu jooksul.
4. Parlamendile esitatud resolutsiooni ettepanekud vaadatakse läbi artiklis 160 sätestatud lühiettekandega menetluse kohaselt. Resolutsiooni ettepanekute muudatusettepanekuid ja osade kaupa või eraldi hääletamise taotlusi on lubatud täiskogul arutada üksnes siis, kui raportöör esitab need uue teabe arvessevõtmise eesmärgil või kui need esitab vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest. Fraktsioonid võivad esitada alternatiivseid resolutsiooni ettepanekuid vastavalt artikli 181 lõikele 3. Komisjoni esitatud resolutsiooni ettepanekule ja selle muudatusettepanekutele kohaldatakse artiklit 190. Artiklit 190 kohaldatakse ka alternatiivsetele resolutsiooni ettepanekutele, mille üle toimub üks hääletus.
5. Lõiget 4 ei kohaldata, kui raporti teema kuulub täiskogul arutatavate olulise tähtsusega küsimuste hulka, kui raport koostatakse artiklis 46 või 47 osutatud algatusõiguse kohaselt või kui on antud luba koostada raport strateegiaraportina ⁽¹⁸⁾.

Artikkel 55

Raporti koostamine

1. Raportöör vastutab komisjoni raporti koostamise ja selle komisjoni nimel parlamendile esitamise eest.
2. Seletuskirja koostamise eest vastutab raportöör ja seda ei panda hääletusele. Seletuskiri peab olema kooskõlas komisjonis vastu võetud resolutsiooni ettepaneku ja komisjoni esitatud muudatusettepanekutega. Vastasel juhul võib komisjoni esimees seletuskirja välja jätta.
3. Raportis esitatakse raporti üle tervikuna toimunud hääletuse tulemus ja märgitakse kooskõlas artikli 218 lõikega 3, kuidas iga üksik liige hääletas.
4. Vähemuse seisukohad võib esitada teksti tervikuna hääletusele panemise ajal ja vähemuse seisukohtade koostajate taotlusel võib need vormistada kuni 200 sõna sisaldava kirjaliku deklaratsioonina, mis lisatakse seletuskirjale.

Käesoleva lõike kohaldamisel tekkinud vaidlused lahendab komisjoni esimees.

5. Komisjon võib komisjoni esimehe ettepanekul määrata kindlaks tähtaja, mille jooksul peab raportöör raporti projekti esitama. Tähtaega võib pikendada, samuti võib komisjon määrata uue raportööri.
6. Pärast tähtaja möödumist võib komisjon teha oma esimehele ülesandeks taotleda talle edastatud asja võtmist parlamendi mõne järgmise istungi päevakorda. Arutelud ja hääletused võivad seejärel toimuda asjaomase komisjoni suulise ettekande alusel.

Artikkel 56

Komisjonide arvamused

1. Kui komisjon, kellele parlament asja algselt läbivaatamiseks edastas, soovib kuulda teise komisjoni arvamust või kui mõni teine komisjon soovib avaldada arvamust komisjonile, kellele küsimus algselt läbivaatamiseks edastati, võivad sellised komisjonid esitada parlamendi presidendile taotluse määrata artikli 210 lõike 2 alusel üks komisjon vastutavaks komisjoniks ja teine nõuandvaks komisjoniks.

Nõuandev komisjon võib määrata oma liikmete või alaliste asendusliikmete hulgast arvamuse koostaja või esitada oma arvamuse esimehe saadetava kirja vormis.

2. Kui arvamus puudutab õiguslikult siduva akti ettepanekut, koosneb arvamus komisjonile edastatud teksti muudatusettepanekutest, millele on asjakohasel juhul lisatud lühikesed selgitused. Selgituste eest vastutab nende autor ja neid ei panda hääletusele. Vajaduse korral võib nõuandev komisjon lisada ka kirjaliku lühiselgituse arvamuse kohta tervikuna. Kirjaliku lühiselgituse koostamise eest vastutab arvamuse koostaja.

⁽¹⁸⁾ Vt esimeeste konverentsi asjakohast otsust.

Kui arvamus ei puuduta õiguslikult siduva akti ettepanekut, koosneb arvamus ettepanekutest vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku osade kohta.

Vastutav komisjon paneb muudatusettepanekud või ettepanekud hääletusele.

Nõuandev komisjon käsitleb arvamusel ainult neid teemasid, mis kuuluvad tema vastutusalasle.

3. Vastutav komisjon määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul nõuandev komisjon peab esitama arvamusel, et vastutav komisjon saaks seda arvesse võtta. Väljakuulutatud ajakavas tehtavatest muudatustest teavitab vastutav komisjon viivitamata nõuandvat komisjoni või nõuandvaid komisjone. Enne tähtaja möödumist vastutav komisjon lõplikke järeldusi ei tee.

4. Teise võimalusena võib nõuandev komisjon otsustada, et ta esitab oma seisukoha muudatusettepanekutena, mis esitakse pärast nende vastuvõtmist otse vastutavale komisjonile. Need muudatusettepanekud esitab nõuandva komisjoni nimel esimees või arvamusel koostaja.

5. Nõuandev komisjon esitab lõikes 4 osutatud muudatusettepanekud vastutava komisjoni poolt muudatusettepanekute esitamiseks kindlaks määratud tähtaja jooksul.

6. Kõik nõuandva komisjoni vastuvõetud arvamusel ja muudatusettepanekud lisatakse vastutava komisjoni raportile.

7. Nõuandev komisjon käesoleva artikli tähenduses ei saa esitada muudatusettepanekuid täiskogule läbivaatamiseks.

8. Nõuandva komisjoni esimees ja arvamusel koostaja kutsutakse nõuandjatena osalema vastutava komisjoni koosolekutel, millel käsitletakse ühist teemat.

Artikkel 57

Kaasatud komisjoni menetlus

1. Kui esimeeste konverentsile on artikli 211 kohaselt edastatud küsimus pädevuse kohta ja esimeeste konverents on VI lisa põhjal arvamusel, et valdkond kuulub peaaegu võrdselt kahe või enama komisjoni pädevusse või valdkonna eri osad kuuluvad kahe või enama komisjoni pädevusse, kohaldatakse artiklit 56 koos järgmiste täiendavate sätetega:

— asjaomased komisjonid lepivad ühiselt kokku ajakava;

— asjaomased raportöörid teavitavad pidevalt üksteist ning püüavad jõuda kokkuleppele nii oma komisjonidele esitavates tekstides kui ka muudatusettepanekuid puudutavates seisukohtades;

— asjaomased esimehed ja raportöörid järgivad hea ja lojaalse koostöö põhimõtet; nad määravad ühiselt kindlaks need teksti osad, mis kuuluvad komisjonide ainupädevusse või nende jagatud pädevusse, ning lepivad kokku omavahelise koostöö täpse korra; kui pädevuse küsimuses on lahkav arvamus, esitatakse küsimus asjaomase komisjoni taotlusel esimeeste konverentsile; esimeeste konverents võib otsustada pädevuse jagunemise üle või otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühismenetlust vastavalt artiklile 58; otsuse tegemisel järgib esimeeste konverents artiklis 211 sätestatud menetlust ja tähtaega;

— vastutav komisjon kiidab kaasatud komisjoni muudatusettepanekud heaks ilma hääletuseta, kui need puudutavad küsimusi, mis kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse; kui vastutav komisjon ei arvesta kaasatud komisjoni ainupädevust, võib kaasatud komisjon esitada muudatusettepanekud otse täiskogule; kui vastutav komisjon ei võta vastu muudatusettepanekuid küsimuses, mis kuulub vastutava komisjoni ja kaasatud komisjoni jagatud pädevusse, võib kaasatud komisjon esitada need muudatusettepanekud otse täiskogule;

— kui ettepaneku osas toimub lepitusmenetlus, arvatakse kaasatud komisjonide raportöörid parlamendi delegatsiooni.

Esimeeste konverentsi otsust kaasatud komisjoni menetluse kohta kohaldatakse kõnealuse menetluse kõigile etappidele.

Vastutava komisjoni staatusega seotud õigusi teostab juhtiv komisjon. Oma õiguste teostamisel arvestab juhtiv komisjon kaasatud komisjoni eriõigusi. Eelkõige peab juhtiv komisjon järgima lojaalse koostöö kohustust seoses ajakavaga ning kaasatud komisjoni õigust teha otsus tema ainupädevusse kuuluvate muudatusettepanekute kohta, mis esitatakse täiskogule.

2. Käesolevas artiklis sätestatud menetlust ei kohaldata soovitustele, mille vastutav komisjon artikli 105 alusel vastu võtab.

Artikkel 58

Komisjonide ühismenetlus

1. Esimeeste konverents võib juhul, kui tema poole pöördatakse pädevusküsimuses artikli 211 alusel, otsustada, et kohaldatakse komisjonide ühiste koosolekute ja ühise hääletusega menetlust, kui:

- valdkond on VI lisa alusel lahutamatu seotud mitme komisjoni vastutusalaga ning
- esimeeste konverents leiab, et tegemist on väga olulise küsimusega.

2. Sellisel juhul koostavad vastavad raportöörid üheainsa raporti projekti, mille asjaomased komisjonid läbi vaatavad ja mis pannakse hääletusele asjaomaste komisjonide esimeeste ühisel juhtimisel.

Kõikides menetlusetappides võivad vastutava komisjoni staatusega kaasnevaid õigusi kasutada ainult need asjaomased komisjonid, kes tegutsevad ühiselt. Asjaomased komisjonid võivad moodustada töörühmi koosolekute ja hääletuste ettevalmistamiseks.

3. Seadusandliku tavamenetluse teisel lugemisel vaadatakse nõukogu seisukoht läbi asjaomaste komisjonide ühisel koosolekul, mis asjaomaste komisjonide esimeeste kokkuleppe puudumisel toimub nõukogu seisukoha parlamendile edastamisele järgneva esimese parlamendi organite koosolekuteks ettenähtud nädala kolmapäeval. Kui järgmist koosolekut ei ole kokku lepitud, kutsub selle kokku komisjonide esimeeste konverentsi esimees. Soovitus teisele lugemisele pannakse hääletusele ühisel koosolekul asjaomaste komisjonide raportööride koostatud ühise teksti alusel või selle puudumisel asjaomaste komisjonide esitatud muudatusettepanekute alusel.

Seadusandliku tavamenetluse kolmandal lugemisel kuuluvad asjaomaste komisjonide esimehed ja raportöörid lepituskomitee delegatsiooni ametiülesannetest tulenevalt.

3. PEATÜKK

Seadusandlik tavamenetlus

1. JAGU – ESIMENE LUGEMINE

Artikkel 59

Esimese lugemise hääletus parlamendis

1. Parlament võib seadusandliku akti eelnõu heaks kiita, seda muuta või selle tagasi lükata.
2. Kõigepealt pannakse parlamendis hääletusele vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete kirjalikult esitatud ettepanekud seadusandliku akti eelnõu viivitamata tagasilükkamiseks.

Tagasilükkamise ettepaneku vastuvõtmise korral palub president seadusandliku akti eelnõu esitanud institutsioonil eelnõu tagasi võtta.

Kui eelnõu esitanud institutsioon võtab eelnõu tagasi, kuulutab president menetluse lõppenuks.

Kui eelnõu esitanud institutsioon ei võta seadusandliku akti eelnõu tagasi, teeb president teatavaks, et parlamendi esimene lugemine on lõppenud, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab vastutava komisjoni esimehe, raportööri, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul saata küsimuse vastutavale komisjonile uuesti läbivaatamiseks.

Kui tagasilükkamise ettepanekut vastu ei võeta, jätkab parlament menetlust lõigete 3, 4 ja 5 kohaselt.

3. Eelisjärjekorras pannakse ühele hääletusele esialgsed kokkulepped, mille vastutav komisjon on esitanud vastavalt artikli 74 lõikele 4, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab vastavalt lõikele 4 fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel panna selle asemel hääletusele muudatusettepanekud. Sellisel juhul otsustab parlament ka seda, kas muudatusettepanekud pannakse hääletusele kohe. Vastasel juhul kehtestab parlament muudatusettepanekute jaoks uue tähtaja ja hääletamine toimub mõnel edaspidisel istungil.

Kui esialgne kokkulepe võetakse ühel hääletusel vastu, teeb president teatavaks, et parlamendi esimene lugemine on lõppenud.

Kui esialgset kokkulepet ei võeta antud hääle enamusega ühel hääletusel vastu, määrab president seadusandliku akti eelnõule muudatusettepanekute esitamiseks uue tähtaja. Muudatusettepanekud pannakse parlamendi esimese lugemise lõpetamiseks hääletusele mõnel edaspidisel istungil.

4. Seejärel pannakse hääletusele seadusandliku akti eelnõu käsitlevad muudatusettepanekud, sh vajaduse korral esialgse kokkuleppe üksikud osad, kui on esitatud taotlus osade kaupa või eraldi hääletuseks või kui on esitatud konkureerivaid muudatusettepanekuid, välja arvatud juhul, kui vastavalt lõikele 2 on vastu võetud tagasilükkamise ettepanek või vastavalt lõikele 3 on vastu võetud esialgne kokkulepe.

Enne kui parlament hääletab muudatusettepanekuid, võib president paluda Euroopa Komisjonil esitada nende kohta oma seisukoht ja nõukogul oma kommentaarid.

Pärast muudatusettepanekute hääletamist paneb parlament hääletusele kogu seadusandliku akti eelnõu muudetud või muutmata kujul.

Kui seadusandliku akti eelnõu võetakse muudetud või muutmata kujul vastu, teeb president teatavaks, et esimene lugemine on lõppenud, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab vastutava komisjoni esimehe või raportööri või fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul saata eelnõu tagasi vastutavale komisjonile institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks kooskõlas artiklitega 60 ja 74.

Kui seadusandliku akti eelnõu ei võeta antud hääle enamusega muutmata või muudetud kujul vastu, teeb president teatavaks, et esimene lugemine on lõppenud, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab vastutava komisjoni esimehe või raportööri või fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul saata eelnõu vastutavale komisjonile uuesti läbivaatamiseks.

5. Pärast lõigete 2, 3 ja 4 kohaseid hääletusi ja nende järgnevaid seadusandliku resolutsiooni projekti kohta esitatud võimalikke menetluslikke taotlusi puudutavate muudatusettepanekute hääletamist loetakse seadusandlik resolutsioon vastuvõetuks. Vajaduse korral muudetakse seadusandlikku resolutsiooni vastavalt artikli 203 lõikele 2, et võtta arvesse lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt toimunud hääletuste tulemus.

President edastab seadusandliku resolutsiooni teksti ja parlamendi seisukoha nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning juhul, kui seadusandliku akti eelnõu esitas liikmesriikide rühm, Euroopa Kohus või Euroopa Keskpang, ka eelnõu esitajale.

Artikkel 60

Tagasisaatmine vastutavale komisjonile

Kui asi saadetakse vastavalt artiklile 59 vastutavale komisjonile uuesti läbivaatamiseks või vastavalt artiklile 74 institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks, annab vastutav komisjon parlamendile suuliselt või kirjalikult nelja kuu jooksul aru. Esimeeste konverents võib seda tähtaega pikendada.

Kui asi on komisjonile tagasi saadetud, peab juhtiv komisjon enne kasutatava menetluse kohta otsuse tegemist võimaldama artikli 57 kohaselt kaasatud komisjonil otsustada, millised muudatusettepanekud kuuluvad kaasatud komisjoni ainupädevusse ja eelkõige millised muudatusettepanekud tuleb uuesti täiskogule esitada.

Parlament võib otsustada, et pärast raporti vastuvõtmist vastutavas komisjonis, kellele küsimus tagasi saadeti, toimub lõppjärelduste tegemiseks arutelu, kui see on asjakohane.

*Artikkel 61***Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis**

1. Vastutava komisjoni taotlusel palub president Euroopa Komisjonil saata oma ettepanek parlamendile uueks läbivaatamiseks juhul, kui
 - Euroopa Komisjon pärast seda, kui parlament on oma seisukoha vastu võtnud, asendab oma esialgse ettepaneku uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi seisukoha arvestamiseks,
 - ettepanekus käsitletud probleemi olemus on aja möödudes või asjaolude muutudes oluliselt muutunud või
 - pärast parlamendi seisukoha esitamist on toimunud uued parlamendivalimised ja esimeeste konverents peab ettepaneku uuesti läbivaatamist soovitavaks.
2. Kui kavas on muuta ettepaneku õiguslikku alust, mille tõttu seadusandlikku tavamenetlust enam ei kohaldata, arutavad parlamendi president, nõukogu esistuja ja Euroopa Komisjoni president või nende esindajad seda vastavalt paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 25.
3. Kui Euroopa Komisjon või nõukogu kavatseb parlamendi esimese lugemise seisukohas sisalduvat õiguslikku alust muuta nii, et seadusandlikku tavamenetlust enam ei kohaldata, palub president vastutava komisjoni taotlusel pärast lõikes 2 osutatud arutamist nõukogul saata õiguslikult siduva akti elnõu parlamendile uuesti läbivaatamiseks.

*Artikkel 62***Esimese lugemise kokkulepe**

Kui nõukogu teavitab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 4 alusel parlamenti, et on parlamendi seisukoha heaks kiitnud, teatab president parlamendis pärast lõplikku vormistamist vastavalt artiklile 203, et seadusandlik akt on vastu võetud parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

2. JAGU – TEINE LUGEMINE*Artikkel 63***Nõukogu seisukoha edastamine**

1. Nõukogu seisukoht edastatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 alusel siis, kui parlamendi president annab sellest täiskogu istungil teada. President teeb seisukoha teatavaks pärast seda, kui on saanud dokumendid, mis sisaldavad nõukogu seisukohta, kõiki seisukoha vastuvõtmise ajal nõukogu protokollis kantud deklaratsioone, põhjusi, mis viisid nõukogu seisukoha vastuvõtmiseni, ja Euroopa Komisjoni seisukohta; kõik dokumendid peavad olema tõlgitud Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse. President teeb nõukogu seisukoha teatavaks osaistungjärgul, mis järgneb nimetatud dokumentide saamisele.

Enne teatavakstegemist teeb president, pärast konsulteerimist vastutava komisjoni esimehe või raportööri või mõlemaga, kindlaks, et saadud tekst on tõesti nõukogu esimese lugemise seisukoht ning artiklis 61 sätestatud tingimusi ei kohaldata. Vastasel korral püüab president koos vastutava komisjoniga ja võimaluse korral kokkuleppel nõukoguga leida sobiva lahenduse.

2. Samal päeval, kui nõukogu seisukoht tehakse parlamendis teatavaks, loetakse see ühtlasi esimese lugemise raames edastatuks vastutavale komisjonile.
3. Kõnealuste teadete loetelu avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

*Artikkel 64***Tähtaegade pikendamine**

1. President pikendab vastutava komisjoni esimehe taotlusel teise lugemise tähtaegu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 14.

2. President annab parlamendile teada igast parlamendi või nõukogu algatusel kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 14 toimunud tähtaja pikendamisest.

Artikkel 65

Menetlus vastutavas komisjonis

1. Nõukogu seisukoht kantakse prioriteedina vastutava komisjoni esimese koosoleku päevakorda, mis järgneb seisukoha teatavakstegemisele. Nõukogu võib kutsuda oma seisukohta tutvustama.
2. Kui vastutav komisjon ei otsustata teisiti, on teisel lugemisel sama raportöör, kes esimesel lugemiselgi.
3. Vastutavas komisjonis toimuvale menetlusele kohaldatakse artikli 68 lõigete 2 ja 3 sätteid, mis käsitlevad nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanekute lubatavust; ettepanekuid lükata seisukoht tagasi ja muudatusettepanekuid võivad esitada üksnes vastutava komisjoni liikmed või alalised asendusliikmed. Komisjon teeb otsuse antud häälte enamusega.
4. Vastutav komisjon esitab teise lugemise soovitusel, milles tehakse ettepanek nõukogu poolt vastu võetud seisukoht heaks kiita, seda muuta või see tagasi lükata. Soovitus sisaldab lühisegelgust esitatud otsuse kohta.
5. Artikleid 51, 52, 56 ja 198 teisele lugemisele ei kohaldata.

Artikkel 66

Esitamine parlamendile

Nõukogu seisukoht ja vastutava komisjoni soovitus teisele lugemisele (kui see on olemas) kantakse automaatselt selle osaistungjärgu päevakorra projekti, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähemal kolmekuuse tähtaja või juhul, kui tähtaega pikendatakse artikli 64 alusel, neljakuuse tähtaja möödumise kuupäevale, välja arvatud juhul, kui selle küsimusega on tegeletud mõnel varasemal osaistungjärgul.

Artikkel 67

Teise lugemise hääletus parlamendis

1. Kõigepealt pannakse parlamendis hääletusele vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumläävendile vastava arvu parlamendiliikmete kirjalikult esitatud ettepanekud nõukogu seisukoha viivitamata tagasilükkamiseks. Tagasilükkamise ettepaneku vastuvõtmiseks on vaja parlamendi liikmete häälteenamust.

Kui tagasilükkamise ettepanek võetakse vastu, lükatakse nõukogu seisukoht tagasi ja president kuulutab parlamendis seadusandliku menetluse lõppenuks.

Kui kõnealust tagasilükkamise ettepanekut vastu ei võeta, jätkab parlament menetlust vastavalt lõigetele 2–5.

2. Eelisjärjekorras pannakse ühele hääletusele esialgsed kokkulepped, mille vastutav komisjon on esitanud vastavalt artikli 74 lõikele 4, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab vastavalt lõikele 3 panna fraktsiooni või vähemalt miinimumläävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel viivitamata hääletusele muudatusettepanekud.

Kui esialgne kokkulepe võetakse parlamendi liikmete häälteenamusega ühel hääletusel vastu, teeb president parlamendis teatavaks, et parlamendi teine lugemine on lõppenud.

Kui esialgset kokkulepet ei võeta parlamendi liikmete häälteenamusega ühel hääletusel vastu, jätkab parlament menetlust vastavalt lõigetele 3–5.

3. Seejärel pannakse hääletusele nõukogu seisukohale esitatud muudatusettepanekud, sh need, mis sisaldasid vastutava komisjoni poolt vastavalt artikli 74 lõikele 4 esitatud esialgses kokkuleppes, välja arvatud juhul, kui vastavalt lõikele 1 on vastu võetud tagasilükkamise ettepanek või kui vastavalt lõikele 2 on vastu võetud esialgne kokkulepe. Nõukogu seisukohale esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu parlamendi liikmete häälteenamusega.

Enne muudatusettepanekute hääletamist võib president paluda Euroopa Komisjonil esitada nende kohta oma seisukoha ja nõukogul oma kommentaarid.

4. Isegi kui parlament hääletab lõike 1 kohaselt nõukogu seisukoha tagasilükkamise algse ettepaneku vastu, võib parlament vastutava komisjoni esimehe või raportööri või fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul arutada järgmist tagasilükkamise ettepanekut pärast muudatusettepanekute hääletamist vastavalt lõikele 2 või 3. Sellise ettepaneku vastuvõtmiseks on vaja parlamendi liikmete enamust.

Kui nõukogu seisukoht lükatakse tagasi, kuulutab president parlamendis seadusandliku menetluse lõppenuks.

5. Pärast lõigete 1–4 kohaseid hääletusi ja nendele järgnevaid võimalike seadusandliku resolutsiooni projekti kohta esitatud menetluslike taotlusi puudutavate muudatusettepanekute hääletusi teeb president teatavaks, et parlamendi teine lugemine on lõppenud ja seadusandlik resolutsioon loetakse vastuvõetuks. Vajaduse korral muudetakse seadusandlikku resolutsiooni kooskõlas artikli 203 lõikega 2, et võtta arvesse lõigete 1–4 kohaselt toimunud hääletuste või artikli 69 kohaldamise tulemust.

President edastab seadusandliku resolutsiooni teksti ja parlamendi võimaliku seisukoha nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Kui nõukogu seisukoha tagasilükkamise või muutmise ettepanekuid ei esitata, loetakse seisukoht heakskiidetuks.

Artikkel 68

Nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanekute lubatavus

1. Nõukogu seisukoha muutmise ettepanekuid võivad parlamendile läbivaatamiseks esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid.
2. Nõukogu seisukoha kohta esitatud muudatusettepanek on lubatav üksnes juhul, kui see vastab artiklitele 180 ja 181 ning sellega taotletakse:
 - a) parlamendi poolt esimesel lugemisel vastu võetud seisukoha täielikku või osalist taastamist või
 - b) kompromissi saavutamist nõukogu ja parlamendi vahel või
 - c) nõukogu seisukoha selle osa muutmist, mis esimesele lugemisele esitatud ettepanekust puudus või mille sisu oli erinev, või
 - d) uue fakti või uue õigusliku olukorra arvessevõtmist, mis on ilmnunud või tekkinud pärast parlamendi seisukoha vastuvõtmist esimesel lugemisel.

Presidendi otsust tunnistada muudatusettepanek lubatavaks või jätta see lubatavaks tunnistamata ei saa vaidlustada.

3. Kui pärast esimest lugemist on toimunud uued valimised, kuid artiklit 61 ei ole kohaldatud, võib president otsustada kaotada lõikes 2 toodud lubatavuse piirangud.

Artikkel 69

Teise lugemise kokkulepe

Kui muudatusettepanekute ja nõukogu seisukoha tagasilükkamise ettepanekute esitamiseks ning hääletusele panemiseks ette nähtud aja jooksul ei esitata artiklite 67 ja 68 alusel nõukogu seisukoha tagasilükkamise ettepanekut ega ühtegi seisukoha muutmise ettepanekut, teatab president parlamendis, et esitatud õigusakt on vastu võetud.

3. JAGU – SEADUSANDLIKU TAVAMENETLUSE KÄIGUS PEETAVALD INSTITUTSIOONIDEVAHELISED LÄBIRÄÄKIMISED

Artikkel 70

Üldsätted

Teiste institutsioonidega võib läbirääkimisi, mille eesmärk on saavutada seadusandliku menetluse käigus kokkulepe, alustada ainult siis, kui selleks on tehtud otsus vastavalt artiklile 71, 72 või 73 või kui parlament on ettepaneku tagasi saatnud institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks. Läbirääkimistel järgitakse esimeeste konverentsi kehtestatud eeskirja⁽¹⁹⁾.

Artikkel 71

Parlamendi esimesele lugemisele eelnevad läbirääkimised

1. Kui komisjon on artikli 51 alusel vastu võtnud seadusandliku raporti, võib ta oma liikmete hääleteenamusega võtta vastu otsuse alustada selle raporti alusel läbirääkimisi.

2. Läbirääkimiste alustamise otsused tehakse komisjonis teatavaks otsuse vastuvõtmisele järgneva osaistungjärgu alguses. Parlamendile teatavakstegemisele järgneva päeva lõpuks võivad parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile taotleda kirjalikult, et komisjoni otsus läbirääkimiste alustamise kohta pandaks hääletusele. Parlament hääletab otsuse üle sama osaistungjärgu jooksul.

Kui esimeses loigus sätestatud tähtjaks ühtegi taotlust esitatud ei ole, annab president sellest parlamendile teada. Kui taotlus on esitatud, võib president anda vahetult enne hääletamist sõna ühele sõnavõtjale komisjoni läbirääkimiste alustamise otsuse poolt ja ühele sõnavõtjale selle otsuse vastu. Kumbki kõneleja võib esineda kuni kaheminutilise avaldusega.

3. Kui parlament lükkab läbirääkimiste alustamist käsitleva komisjoni otsuse tagasi, võetakse seadusandliku akti eelnõu ja vastutava komisjoni raport järgmise osaistungjärgu päevakorda ja president määrab muudatustepanekute esitamise tähtaja. Kohaldatakse artikli 59 lõiget 4.

4. Läbirääkimisi võib alustada igal ajal, kui lõike 2 esimeses loigus sätestatud tähtaeg on möödunud, ilma et oleks esitatud taotlust panna läbirääkimiste alustamist käsitlev otsus parlamendis hääletusele. Kui selline taotlus on esitatud, võib läbirääkimisi alustada pärast seda, kui läbirääkimiste alustamist käsitlev komisjoni otsus on parlamendis heaks kiidetud.

Artikkel 72

Nõukogu esimesele lugemisele eelnevad läbirääkimised

Kui parlament võtab esimesel lugemisel oma seisukoha vastu, käsitatakse seda volitusena läbirääkimisteks teiste institutsioonidega. Pärast seda võib vastutav komisjon igal ajal oma liikmete hääleteenamusega võtta vastu otsuse alustada läbirääkimisi. Otsusest antakse parlamendile teada komisjonis toimunud hääletusele järgneva parlamendi osaistungjärgu ajal ja otsustele tuleb osutada ka osaistungjärgu protokollis.

Artikkel 73

Parlamendi teisele lugemisele eelnevad läbirääkimised

Kui nõukogu esimese lugemise seisukoht on edastatud vastutavale komisjonile, käsitatakse parlamendi esimese lugemise seisukohta artikli 68 kohaselt volitusena läbirääkimiste pidamiseks teiste institutsioonidega. Pärast seda võib vastutav komisjon otsustada läbirääkimisi alustada igal ajal.

Kui nõukogu esimese lugemise seisukoht sisaldab osi, mida seadusandliku akti eelnõu või parlamendi esimese lugemise seisukoht ei hõlma, võib komisjon võtta läbirääkimisrühma jaoks vastu suunised, sealhulgas nõukogu seisukoha muudatustepanekute vormis.

⁽¹⁹⁾ Seadusandliku tavamenetluse dokumentide üle peetavate läbirääkimiste eeskiri.

*Artikkel 74***Läbirääkimiste pidamine**

1. Parlamendi läbirääkimisrühma juhib raportöör ja juhatab vastutava komisjoni esimees või esimehe määratud aseesimees. Läbirääkimisrühm koosneb vähemalt osaleda soovivate fraktsioonide variraportööridest.
2. Kõik dokumendid, mida on kavas arutada kohtumisel nõukogu ja Euroopa Komisjoniga (kolmepoolne kohtumine), edastatakse läbirääkimisrühmale vähemalt 48 tundi või kiireloomulistel juhtudel vähemalt 24 tundi enne kolmepoolset kohtumist.
3. Pärast iga kolmepoolset kohtumist annavad läbirääkimisrühma juhataja ja raportöör läbirääkimisrühma nimel aru vastutava komisjoni järgmisel koosolekul.

Kui komisjoni koosolekut ei ole võimalik õigeaegselt kokku kutsuda, annavad läbirääkimisrühma juhataja ja raportöör läbirääkimisrühma nimel aru komisjoni koordinaatorite järgmisel koosolekul.

4. Kui läbirääkimiste tulemusel saavutatakse esialgne kokkulepe, teatatakse sellest viivitamata vastutavale komisjonile. Viimase kolmepoolse kohtumise tulemusi kajastavad dokumendid tehakse vastutavale komisjonile kättesaadavaks ja avaldatakse. Esialgne kokkulepe esitatakse vastutavale komisjonile, kes teeb otsuse selle heakskiitmise kohta ühel hääletusel antud häälte enamusega. Kui esialgne kokkulepe kiidetakse heaks, esitatakse see parlamendile läbivaatamiseks ja näidatakse selgelt ära kõik seadusandliku akti eelnõusse tehtud muudatused.
5. Kui asjaomased komisjonid ei jõua artiklite 57 ja 58 kohaselt kokkuleppele, määrab läbirääkimiste alustamise ja pidamise üksikasjalikud eeskirjad kindlaks komisjonide esimeeste konverentsi esimees nimetatud artiklites sätestatud põhimõtete kohaselt.

4. JAGU – LEPITUS JA KOLMAS LUGEMINE*Artikkel 75***Tähtaegade pikendamine**

1. President pikendab lepituskomitees osaleva parlamendi delegatsiooni taotlusel kolmanda lugemise tähtaega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 14.
2. President teavitab parlamenti igast parlamendi või nõukogu algatusel vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 14 toimunud tähtaja pikendamisest.

*Artikkel 76***Lepituskomitee kokkukutsumine**

Kui nõukogu teatab parlamendile, et ta ei kiida kõiki parlamendi poolt nõukogu seisukohale esitatud muudatusettepanekuid heaks, lepivad president ja nõukogu kokku lepituskomitee esimese koosoleku aja ja koha. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikes 10 sätestatud kuuenädalast või pikendamise korral kaheksanädalast tähtaega hakatakse arvestama alates lepituskomitee esimese koosoleku päevast.

*Artikkel 77***Delegatsioon lepituskomitees**

1. Lepituskomitee parlamendi delegatsiooni kuulub sama palju parlamendiliikmeid, kui on liikmeid nõukogu delegatsioonis.
2. Delegatsiooni poliitiline koosseis vastab parlamendi jagunemisele fraktsioonideks. Esimeeste konverents määrab kindlaks, kui palju parlamendiliikmeid igast fraktsioonist parlamendi delegatsiooni kuulub.
3. Fraktsioonid nimetavad delegatsiooni liikmed iga lepitusmenetluse jaoks eraldi, soovitavalt vastutavast komisjonist, välja arvatud kolm liiget, kes nimetatakse 12 kuuks järjestikuste delegatsioonide alalisteks liikmeteks. Fraktsioonid nimetavad kõnealused kolm liiget asepresidentide hulgast, nii et esindatud on vähemalt kaks fraktsiooni. Delegatsiooni liikmed on alati ka vastutava komisjoni esimees ja teise lugemise raportöör ning kaasatud komisjonide raportöörid.

4. Delegatsioonid esindatud fraktsioonid nimetavad asendusliikmed.
5. Fraktsioon, kes ei ole delegatsioonid esindatud, võib saata ühe esindaja delegatsiooni parlamendisestele ettevalmistavatele koosolekutele. Kui delegatsiooni ei kuulu ühtegi fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliiget, võib delegatsiooni parlamendisestel ettevalmistavatel koosolekutel osaleda üks fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliige.
6. Delegatsiooni juhivad president või üks kolmest alalisest liikmest.
7. Delegatsioonid teevad otsused oma liikmete hääletamusega. Delegatsiooni arutelud ei ole avalikud.

Täiendavad lepituskomitee delegatsiooni tööd käsitlevad menetlusreeglid kehtestab esimeeste konverents.

8. Delegatsioonid annavad parlamendile lepitusmenetluse tulemustest aru.

Artikkel 78

Ühine tekst

1. Kui lepituskomitee jõuab kokkuleppele ühises tekstis, võetakse küsimus selle parlamendi istungi päevakorda, mis peetakse kuue nädala jooksul või tähtaja pikendamise korral kaheksa nädala jooksul alates kuupäevast, kui lepituskomitee kiitis ühise teksti heaks.
2. Lepituskomitee parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, teeb ühise teksti kohta avalduse, millele lisatakse raport.
3. Ühisele tekstile ei saa esitada muudatusettepanekuid.
4. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Ühine tekst kiidetakse heaks antud häälte enamusega.
5. Kui lepituskomitee ei jõua ühises tekstis kokkuleppele, teeb lepituskomitee parlamendi delegatsiooni juht või mõni teine parlamendiliige, kellele see ülesanne on antud, avalduse. Avaldusele järgneb arutelu.
6. Teisele lugemisele järgneva parlamendi ja nõukogu lepitusmenetluse ajal ettepanekut parlamendikomisjonile tagasi ei saadeta.
7. Artikleid 51, 52 ja 56 kolmandale lugemisele ei kohaldata.

5. JAGU – MENETLUSE LÕPETAMINE

Artikkel 79

Vastuvõetud õigusaktide allkirjastamine ja avaldamine

Pärast vastuvõetud teksti lõplikku vormistamist vastavalt artiklile 203 ja VIII lisale ning pärast kontrollimist, et menetlus on nõuetekohaselt lõpule viidud, kirjutavad parlamendi president ja peasekretär seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktidele alla.

Pärast õigusakti allkirjastamist korraldavad parlamendi ja nõukogu peasekretärid õigusakti avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. PEATÜKK

Nõuandemenetluse erisätted

Artikkel 80

Õiguslikult siduva akti ettepaneku muutmine

Kui Euroopa Komisjon kavatseb oma õiguslikult siduva akti ettepanekut muuta või selle uuega asendada, võib vastutav komisjon ettepaneku läbivaatamise edasi lükata, kuni ta on saanud uue ettepaneku või Euroopa Komisjoni muudatused.

*Artikkel 81***Euroopa Komisjoni seisukoht muudatusettepanekute kohta**

Enne kui vastutav komisjon asub läbi viima õiguslikult siduva akti ettepaneku lõpphääletust, võib ta paluda, et Euroopa Komisjon teataks oma seisukoha ettepaneku kõikide muudatusettepanekute kohta, mille vastutav komisjon on vastu võtnud.

Euroopa Komisjoni seisukoht lisatakse raportile, kui see on asjakohane.

*Artikkel 82***Hääletus parlamendis**

Artikli 59 lõikeid 1, 2, 4 ja 5 kohaldatakse vajalike muudatustega.

*Artikkel 83***Tegevus parlamendi seisukoha võtmise järel**

1. Pärast seda, kui parlament on võtnud seisukoha õiguslikult siduva akti eelnõu kohta, jälgivad vastutava komisjoni esimees ja raportöör menetluse käiku kuni akti eelnõu vastuvõtmiseni nõukogus, eelkõige eesmärgiga tagada, et nõukogu ja Euroopa Komisjon järgiksid kõiki oma kohustusi, mis nad parlamendi seisukohaga seoses on võtnud. Vastutava komisjoni esimees ja raportöör annavad vastutavale komisjonile korrapäraselt aru.

2. Vastutav komisjon võib kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu asja arutama.

3. Kõnealuse menetluse igal etapil võib vastutav komisjon, kui ta peab seda vajalikuks, esitada resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse, et parlament:

— paluks Euroopa Komisjonil oma ettepanek tagasi võtta,

— paluks Euroopa Komisjonil või nõukogul saata ettepanek artikli 84 alusel parlamendile uuesti läbivaatamiseks või paluks Euroopa Komisjonil esitada uue ettepaneku või

— otsustaks võtta muid meetmeid, mida ta peab vajalikuks.

Resolutsiooni ettepanek lisatakse selle osaistungjärgu päevakorra projekti, mis järgneb resolutsiooni ettepaneku vastuvõtmisele vastutavas komisjonis.

*Artikkel 84***Ettepaneku uuesti menetlemine parlamendis**

1. Vastutava komisjoni taotlusel palub president nõukogul parlamendiga uuesti konsulteerida samadel asjaoludel ja tingimustel, nagu on sätestatud artikli 61 lõikes 1. Vastutava komisjoni taotluse palub president nõukogul parlamendiga uuesti konsulteerida ka siis, kui nõukogu muudab õiguslikult siduva akti eelnõud, mille kohta parlament oma seisukoha algselt esitas, oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta, välja arvatud juhul, kui seda tehakse parlamendi muudatusettepanekute sisseviimiseks.

2. President palub õiguslikult siduva akti eelnõu saata parlamendile uuesti läbivaatamiseks käesolevas artiklis kirjeldatud asjaoludel ka siis, kui parlament seda fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul otsustab.

*5. PEATÜKK***Konstitutsioonilised küsimused***Artikkel 85***Aluslepingute tavaline läbivaatamine**

1. Kooskõlas artiklitega 46 ja 54 võib vastutav komisjon esitada parlamendile raporti, mis sisaldab ettepanekuid nõukogule aluslepingute muutmiseks.

2. Kui parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 3 alusel aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamist pooldava Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Vastutav komisjon koostab raporti, mis sisaldab:

- resolutsiooni ettepanekut, milles öeldakse, kas Euroopa Parlament kiidab kavandatud otsuse heaks või lükkab selle tagasi, ning mis võib sisaldada ettepanekuid konvendile või liikmesriikide valitsuste esindajate konverentsile;
- asjakohasel juhul seletuskirja.

3. Kui Euroopa Ülemkogu otsustab kokku kutsuda konvendi, nimetab parlament esimeeste konverentsi ettepaneku alusel konvendi oma esindajad.

Parlamendi delegatsioon valib endale juhi ja konvendi poolt moodustatava juhtrühma või juhatuse liikme kandidaadid.

4. Kui Euroopa Ülemkogu taotleb parlamendi heakskiitu otsusele aluslepingute muudatusettepanekute läbivaatamiseks konvendi mitte kokku kutsuda, edastatakse taotlus kooskõlas artikliga 105 menetlemiseks vastutavale komisjonile.

Artikkel 86

Aluslepingute lihtsustatud läbivaatamine

1. Vastavalt artiklitele 46 ja 54 võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 6 sätestatud menetlusega esitada parlamendile raporti, mis sisaldab soovitusi Euroopa Ülemkogule muuta täielikult või osaliselt Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätteid.

2. Kui Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 6 alusel Euroopa Ülemkogu otsuse ettepaneku küsimuses, millega muudetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmandat osa, kohaldatakse kodukorra artikli 85 lõiget 2 vajalike muudatustega. Sellisel juhul võib resolutsiooni ettepanek sisaldada ainult Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa sätete muudatusettepanekuid.

Artikkel 87

Ühinemislepingud

1. Euroopa riigi esitatud avaldus astuda Euroopa Liidu liikmeks vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 saadetakse läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

2. Vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul võib parlament otsustada kutsuda Euroopa Komisjoni ja nõukogu osalema arutelus, mis toimub enne taotlejariigiga peetavate ühinemisläbirääkimiste algust.

3. Vastutav komisjon palub Euroopa Komisjonil ja nõukogul esitada talle ühinemisläbirääkimiste käigu kohta täielik ja regulaarne teave, vajaduse korral konfidentsiaalselt.

4. Parlament võib ühinemisläbirääkimiste igal etapil võtta vastutava komisjoni raporti alusel vastu soovitusi ja taotleda, et neid soovitusi võetaks arvesse enne, kui taotlejariigiga sõlmitakse Euroopa Liiduga ühinemise leping.

5. Pärast ühinemisläbirääkimiste lõppu, kuid enne lepingu allkirjastamist esitatakse lepingu projekt vastavalt artiklile 105 parlamendile nõusoleku saamiseks. Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 on parlamendi nõusolekuks vaja selle liikmete häälteenamust.

Artikkel 88

Euroopa Liidust väljaastumine

Kui liikmesriik otsustab vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 50 Euroopa Liidust välja astuda, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile. Artiklit 87 kohaldatakse vajalike muudatustega. Parlament teeb otsuse, kas anda väljaastumise lepingule nõusolek, antud häälte enamusega.

*Artikkel 89***Alusõhimitete ja -väärtuste rikkumine liikmesriigi poolt**

1. Parlament võib vastutava komisjoni eriraporti põhjal, mis koostatakse artiklite 46 ja 54 alusel, teha järgmist:
 - a) panna hääletusele põhjendatud ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta meetmed Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel;
 - b) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse Euroopa Komisjonil või liikmesriikidel esitada ettepanek Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 2 alusel;
 - c) panna hääletusele ettepaneku, millega palutakse nõukogul võtta Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 3 või hiljem artikli 7 lõike 4 alusel kasutusele teatavad meetmed.
2. Parlamendile teatatakse kõikidest nõukogu taotlustest, parlamendi nõusoleku saamiseks Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud ettepanekule, millega koos on esitatud ka kõnealuse liikmesriigi tähelepanekud, ning need edastatakse menetlemiseks vastutavale komisjonile kooskõlas artikliga 105. Parlament võtab otsuse vastu vastutava komisjoni ettepaneku alusel, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ja põhjendatud asjaoludel.
3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 354 on käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud parlamendi otsuste vastuvõtmiseks vaja antud häälte kahekolmandikulist enamust, mis vastab parlamendi liikmete enamusele.
4. Vastutav komisjon võib esimeeste konverentsi loal esitada otsusele lisatava resolutsiooni ettepaneku. Resolutsiooni ettepanekus esitatakse parlamendi seisukoht tõsise rikkumise kohta liikmesriigi poolt ning asjakohaste meetmete ja nende muutmise või tühistamise kohta.
5. Vastutav komisjon tagab parlamendi täieliku teavitamise ja hoolitseb selle eest, et vajaduse korral küsitakse parlamendi arvamust kõikide lõike 3 alusel antud parlamendi nõusoleku tulemusena võetavate meetmete kohta. Nõukogul palutakse vajaduse korral anda ülevaade olukorra arengust. Parlament võib esimeeste konverentsi loal välja töötatud vastutava komisjoni ettepaneku alusel võtta vastu soovitusel nõukogule.

*Artikkel 90***Parlamendi koosseis**

Aegsasti enne koosseisu ametiaja lõppu võib parlament vastutava komisjoni raporti alusel, mis koostatakse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõikele 2 ning kodukorra artiklitele 46 ja 54, teha ettepaneku muuta parlamendi koosseisu. Euroopa Ülemkogu otsuse eelnõu parlamendi koosseisu kohta vaadatakse läbi vastavalt artiklile 105.

*Artikkel 91***Liikmesriikide tõhustatud koostöö**

1. President edastab taotlused liikmesriikide tõhustatud koostöö sisseseadmiseks vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 20 läbivaatamiseks vastutavale komisjonile. Kohaldatakse kodukorra artiklit 105.
2. Vastutav komisjon kontrollib, kas Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud nõuded on täidetud.
3. Õigusakti ettepanekule, mis esitatakse tõhustatud koostöö raames pärast selle sisseseadmist, kohaldatakse sama menetluskorda, mida kohaldatakse siis, kui tõhustatud koostööd sisse seatud ei ole. Kohaldatakse artiklit 48.

6. PEATÜKK

Eelarvemenetlused

Artikkel 92

Mitmeaastane finantsraamistik

Kui nõukogu taotleb parlamendi nõusolekut ettepanekule võtta vastu määrus, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik, käsitletakse küsimust vastavalt artiklile 105. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõike 2 esimesele lõigule on parlamendi nõusolekuks vajalik selle liikmete häälteenus.

Artikkel 93

Iga-aastane eelarvemenetlus

Vastutav komisjon võib otsustada koostada eelarve kohta raporti, mida ta peab vajalikuks, võttes arvesse institutsiooni-devahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) lisa ⁽²⁰⁾.

Teised komisjonid võivad esitada arvamuse, järgides vastutava komisjoni kehtestatud ajakava.

Artikkel 94

Parlamendi seisukoht eelarveprojekti kohta

1. Parlamendiliikmed võivad esitada vastutavas komisjonis ettepanekuid eelarveprojekti käsitleva nõukogu seisukoha muutmiseks.

Täiskogule võivad muudatusettepanekuid nõukogu seisukohale eelarveprojekti kohta, esitada fraktsioon, vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid või komisjon.

2. Muudatusettepanekud tuleb esitada ja neid selgitada kirjalikult, need peavad olema autorite poolt allkirjastatud ja neis peab olema märgitud eelarverida, mida need puudutavad.

3. President määrab muudatusettepanekute esitamiseks tähtaja.

4. Vastutav komisjon hääletab muudatusettepanekute üle enne nende arutelu täiskogul.

5. Vastutavas komisjonis tagasi lükatud muudatusettepaneku võib panna parlamendis hääletusele üksnes juhul, kui seda on enne presidendi poolt määratud tähtaja lõppu kirjalikult taotlenud parlamendikomisjon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid. Nimetatud tähtjast peab hääletuse alguseni jääma vähemalt 24 tundi.

6. Parlamendi eelarvestuse muudatusettepanek, mis on sarnane parlamendi poolt eelarvestuse koostamise ajal tagasi lükatud muudatusettepaneku projektiga, võetakse parlamendis arutamisele üksnes juhul, kui vastutav komisjon on selle kohta esitanud toetava arvamuse.

7. Parlament hääletab alltoodud järjestuses järgmiste tekstide üle:

- muudatusettepanekud eelarveprojekti käsitleva nõukogu seisukoha kohta, jagude kaupa,
- resolutsiooni ettepanek eelarveprojekti kohta.

Kohaldatakse artikli 183 lõikeid 4–10.

8. Eelarveprojekti need artiklid, peatükid, jaotised ja jaod, mille kohta muudatusettepanekuid ei ole esitatud, loetakse vastuvõetuks.

9. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 4 punktile c on muudatusettepaneku vastuvõtmiseks vajalik parlamendi liikmete häälteenus.

⁽²⁰⁾ 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (ELT C 373, 20.12.2013, lk 1).

10. Kui parlament on eelarveprojekti käsitlevat nõukogu seisukohta muutnud, edastatakse muudetud seisukoht koos selgitustega ja selle istungi protokolliga, kus muudatusettepanekud vastu võeti, nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

Artikkel 95

Eelarve lepitusmenetlus

1. Parlamendi president kutsub lepituskomitee kokku kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikega 4.

2. Delegatsioonis, mis eelarvemenetluse käigus esindab parlamenti lepituskomitee koosolekul, on sama palju liikmeid kui nõukogu delegatsioonis.

3. Igal aastal enne nõukogu seisukoha hääletamist parlamendis nimetavad fraktsioonid parlamendi lepituskomitee delegatsiooni liikmed, eelistatavalt eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni ja teiste asjaomaste komisjonide liikmete seast. Delegatsiooni juhivad parlamendi president. President võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.

4. Kohaldatakse artikli 77 lõikeid 2, 4, 5, 7 ja 8.

5. Kui lepituskomitee jõuab ühise teksti osas kokkuleppele, võetakse küsimus parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kokkuleppe saavutamise kuupäevast. Ühine tekst tehakse kättesaadavaks kõikidele parlamendiliikmetele. Kohaldatakse artikli 78 lõikeid 2 ja 3.

6. Ühine tekst pannakse hääletusele tervikuna ja selle üle toimub üks hääletus. Hääletus on nimeline. Ühine tekst loetakse heakskiidetuks, kui seda ei lükata parlamendi liikmete häälteenamusega tagasi.

7. Kui parlament kiidab ühise teksti heaks, kuid nõukogu lükkab selle tagasi, võib vastutav komisjon kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 7 punktiga d esitada kinnitamiseks kõik parlamendi muudatusettepanekud nõukogu seisukohale või osa neist.

Kinnitamise hääletus võetakse parlamendi selle istungi päevakorda, mis toimub 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil nõukogu teatas ühise teksti tagasilükkamisest.

Muudatusettepanekud loetakse kinnitatuks, kui need kiidetakse heaks parlamendi liikmete häälteenamusega ja antud häälte kolmeviiesikulist enamusega.

Artikkel 96

Eelarve lõplik vastuvõtmine

Kui president on seisukohal, et eelarve on vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 314 vastu võetud, kuulub ta eelarve täiskogu istungil lõplikult vastuvõetuks. President korraldab eelarve avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 97

Ajutiste kaheteistkümnendike süsteem

1. Nõukogu otsused, millega lubatakse eelneva eelarveaasta ajutisest eelarveassigneeringute kaheteistkümnendikust suuremaid kulutusi, edastatakse vastutavale komisjonile.

2. Vastutav komisjon võib esitada otsuse eelnõu lõikes 1 osutatud kulutuste vähendamise kohta. Parlament teeb selle kohta otsuse 30 päeva jooksul pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist.

3. Parlament teeb otsuse oma liikmete häälteenamusega.

*Artikkel 98***Eelarve täitmine**

1. Parlament teostab järelevalvet jooksva aasta eelarve täitmise üle. Ta annab selle ülesande eelarve ja eelarvekontrolli eest vastutavatele komisjonidele ning teistele asjaomastele komisjonidele.
2. Igal aastal enne järgmise aasta eelarve projekti lugemist käsitleb parlament jooksva aasta eelarve täitmisega seotud probleeme; asjakohasel juhul tehakse seda vastutava komisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku alusel.

*Artikkel 99***Euroopa Komisjoni tegevusele eelarve täitmisel heakskiidu andmine**

Sätteid, mis käsitlevad Euroopa Komisjoni tegevusele eelarve täitmisel Euroopa Liidu toimimise lepingu finantssätete ja finantsmääruse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012⁽²¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) alusel heakskiidu andmise menetlust, on lisatud kodukorrale⁽²²⁾.

*Artikkel 100***Muud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlused**

Sätteid, mis reguleerivad vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 319 Euroopa Komisjoni tegevusele eelarve täitmisel heakskiidu andmise menetlust, kohaldatakse ka järgmiste eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluste suhtes:

- Euroopa Parlamendi presidendi tegevusele Euroopa Parlamendi eelarve täitmisel;
- Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja organite, nagu nõukogu, Euroopa Liidu Kohtu, kontrollikoja, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee eelarvete täitmise eest vastutavate isikute tegevusele eelarve täitmisel;
- Euroopa Komisjonile Euroopa Arengufondi eelarve täitmisel;
- liidu ülesandeid täitvate õiguslikult iseseisvate üksuste eelarvete haldamise eest vastutavatele organitele eelarve täitmisel, kui nende tegevust reguleerivad õigusnormid, mille kohaselt Euroopa Parlamendi heakskiit eelarve täitmisele on nõutav.

*Artikkel 101***Institutsioonidevaheline koostöö**

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 324 osaleb president Euroopa Parlamendi presidendi, nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi korrapärasel kohtumistel, mida korraldatakse Euroopa Komisjoni algatusel Euroopa Liidu toimimise lepingu kuuenda osa II jaotises osutatud eelarvemenetluse käigus. President võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et edendada konsulteerimist ja institutsioonide seisukohtade lähendamist ning aidata kaasa eelmainitud menetluse rakendamisele.

Parlamendi president võib selle ülesande delegeerida asepresidendile, kellel on kogemusi eelarveküsimustes, või eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni esimehele.

*7. PEATÜKK***Institutsioonisised eelarvemenetlused***Artikkel 102***Parlamendi eelarvestus**

1. Peasekretäri koostatud aruande alusel koostab juhatus esialgse eelarvestuse projekti.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²²⁾ Vt V lisa.

2. President edastab esialgse eelarvestuse projekti vastutavale komisjonile, kes koostab eelarvestuse projekti ja annab parlamendile aru.
3. President määrab eelarvestuse projekti kohta muudatusettepanekute esitamise tähtaja.

Vastutav komisjon esitab muudatusettepanekute kohta arvamuse.

4. Parlament võtab eelarvestuse vastu.
5. President edastab eelarvestuse Euroopa Komisjonile ja nõukogule.
6. Eelnevaid sätteid kohaldatakse ka paranduseelarvete kalkulatsiooni suhtes.

Artikkel 103

Parlamendi eelarvestuse koostamine

1. Parlamendi eelarve osas võtavad juhatus ja eelarveküsimuste eest vastutav komisjon järjestikustel etappidel vastu otsused:
 - a) ametikohtade loetelu kohta;
 - b) eelarvestuse eelprojekti ja eelarvestuse projekti kohta.
2. Ametikohtade loetelu käsitlevate otsuste vastuvõtmisel järgitakse järgmist korda:
 - a) juhatus koostab eelarveaasta ametikohtade loetelu;
 - b) kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb juhatuse esialgsetest otsustest, alustatakse juhatuse ja nimetatud komisjoni vahel lepitusmenetlust;
 - c) menetluse lõpul teeb juhatus vastavalt kodukorra artikli 234 lõikele 3 ja ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 alusel vastuvõetud otsuste rakendamist, lõpliku otsuse ametikohtade loetelu eelarvestuse kohta.
3. Tegelik eelarvestuse koostamine algab niipea, kui juhatus on vastu võtnud lõpliku otsuse ametikohtade loetelu kohta. Eelarvestuse koostamise etapid on sätestatud kodukorra artiklis 102. Kui eelarveküsimuste eest vastutava komisjoni seisukoht erineb oluliselt juhatuse seisukohast, alustatakse lepitusmenetlust.

Artikkel 104

Pädevus võtta ja täita kulukohustusi, kiita heaks raamatupidamise aastaaruandeid ja anda heakskiit eelarve täitmisele

1. President võtab ja täidab kulukohustusi või annab korraldusi kulukohustuste võtmiseks ja täitmiseks vastavalt parlamendi sisemistele finantseeskirjadele, mille juhatus võtab vastu pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga.
2. President edastab vastutavale komisjonile raamatupidamise aastaaruande projekti.
3. Parlament kinnitab raamatupidamise aastaaruande ja otsustab eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle vastutava komisjoni raporti põhjal.

8. PEATÜKK

Nõusolekumenetlus

Artikkel 105

Nõusolekumenetlus

1. Kui parlamendilt taotletakse nõusolekut õiguslikult siduval aktile, esitab vastutav komisjon parlamendile soovitus anda kavandatavale õigusaktile nõusolek või lükata see tagasi.

Soovitus sisaldab volitusi, kuid ei sisalda põhjendusi. Parlamendikomisjoni muudatusettepanekud on lubatud üksnes juhul, kui nendes esitatakse raportööri soovitusel vastupidine seisukoht.

Soovitusele võib lisada lühikese seletuskirja. Seletuskirja koostamise eest vastutab üksnes raportöör ja seda ei panda hääletusele. Artikli 55 lõiget 2 kohaldatakse vajalike muudatustega.

2. Vastutav komisjon võib vajaduse korral esitada ka raporti, mis sisaldab muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepanekut, tuues välja põhjused, miks parlament peaks nõusoleku andma või sellest keelduma, ning esitades asjakohasel juhul soovitused kavandatava õigusakti rakendamiseks.

3. Vastutav komisjon tegeleb nõusolekutaotlusega põhjendamatu viivitusega. Kui vastutav komisjon ei ole soovitud vastu võtnud kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõusolekutaotlus talle esitati, võib esimeeste konverents lisada selle küsimuse arutamiseks järgmise osaistungjärgu päevakorda või piisavalt põhjendatud juhul otsustada kuue kuu pikkust tähtaega pikendada.

4. Kavandatavale õigusaktile nõusoleku andmise üle toimub parlamendis üks hääletus, olenemata sellest, kas vastutav komisjon soovitas õigusaktile nõusoleku anda või see tagasi lükata, ja muudatusettepanekuid ei saa esitada. Kui nõutud hääleteenamust ei saavutata, loetakse seadusandlik ettepanek tagasi lükatuks.

5. Kui on vajalik parlamendi nõusolek, võib vastutav komisjon esitada igal ajal parlamendile vaheraporti koos resolutsiooni ettepanekuga, milles sisalduvad soovitused kavandatava õigusakti muutmiseks või rakendamiseks.

9. PEATÜKK

Muud menetlused

Artikkel 106

Arvamuse avaldamine euro kasutuselevõtu erandite kohta

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõike 2 alusel, esitab vastutav komisjon täiskogule kavandatava õigusakti heakskiitmist või tagasilükkamist toetava raporti, mille alusel parlament arutab asja.

2. Parlamendis toimub kavandatava õigusakti üle üks hääletus ja muudatusettepanekuid selle kohta esitada ei saa.

Artikkel 107

Tööturu osapoolte dialoog

1. President edastab kõik dokumendid, mille Euroopa Komisjon on välja töötanud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 154 alusel, kokkulepped, mis on sõlmitud tööturu osapoolte vahel Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 1 alusel, nagu ka ettepanekud, mille Euroopa Komisjon on esitanud Euroopa Liidu lepingu artikli 155 lõike 2 alusel, läbi vaatamiseks vastutavale komisjonile.

2. Kui tööturu osapooled teatavad Euroopa Komisjonile soovist algatada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 155 sätestatud menetlus, võib vastutav komisjon koostada kõnealuse küsimuse kohta raporti.

3. Kui tööturu osapooled on sõlminud kokkuleppe ja taotlenud ühiselt, et seda rakendataks Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 155 lõike 2 kohaselt esitatud ettepaneku põhjal vastu võetava nõukogu otsusega, esitab vastutav komisjon resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse taotlus vastu võtta või tagasi lükata.

Artikkel 108

Kavandatavate vabatahtlike kokkulepete kontrollimine

1. Kui Euroopa Komisjon teatab parlamendile kavatsusest uurida vabatahtlike kokkulepete sõlmimise võimalust alternatiivina õigusaktidele, võib vastutav komisjon koostada artikli 54 alusel kõnealuse küsimuse kohta raporti.

2. Kui Euroopa Komisjon teatab, et ta kavatses sõlmida vabatahtliku kokkuleppe, võib vastutav komisjon esitada resolutsiooni ettepaneku, milles soovitatakse parlamendil ettepanek heaks kiita või tagasi lükata ning täpsustatakse, millistel tingimustel seda tuleks teha.

*Artikkel 109***Kodifitseerimine**

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide kodifitseerimise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile. Nimetatud komisjon vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale ⁽²³⁾ läbi, et veenduda, kas ettepanek piirdub üksnes kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta.
2. Komisjonilt, kes oli kodifitseeritava õigusakti eest vastutav, võib tema enda või õigusasjade eest vastutava komisjoni taotlusel küsida arvamust kodifitseerimise asjakohasuse kohta.
3. Ettepaneku teksti kohta ei ole lubatud muudatusettepanekuid esitada.

Õigusasjade eest vastutava komisjoni esimees võib raportööri taotlusel esitada komisjonile heakskiitmiseks tehnilisi kohandusi, kui need ei muuda ettepanekut oluliselt ja kui need on vajalikud, et tagada ettepaneku vastavus kodifitseerimisreeglitele.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei too kaasa liidu õigusaktide sisulisi muudatusi, edastab ta selle parlamendile heakskiitmiseks.

Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek toob kaasa sisulise muudatuse, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata.

Mõlemal juhul võtab parlament otsuse vastu ühel hääletusel ilma muudatusettepanekute ja aruteluta.

*Artikkel 110***Uuesti sõnastamine**

1. Kui parlamendile esitatakse liidu õigusaktide uuesti sõnastamise ettepanek, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile ja valdkonna eest vastutavale komisjonile.
 2. Õigusasjade eest vastutav komisjon vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrale ⁽²⁴⁾ läbi, et veenduda, kas see sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud.
- Läbivaatamise käigus ei ole lubatud ettepaneku teksti kohta muudatusettepanekuid esitada. Sätetele, mida uuesti sõnastamise ettepanekuga ei muudeta, kohaldatakse artikli 109 lõike 3 teist lõiku.
3. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud, teavitab ta sellest valdkonna eest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul on lisaks artiklites 180 ja 181 sätestatud tingimustele ettepanekule muudatusettepanekute esitamine valdkonna eest vastutavas komisjonis lubatud üksnes juhul, kui need puudutavad ettepaneku neid osi, mis sisaldavad muudatusi.

Valdkonna eest vastutava komisjoni esimees võib erandjuhul ja iga üksikjuhtumi puhul eraldi lubada esitada muudatusettepanekuid ettepaneku nende osade kohta, mida ei muudeta, kui ta on arvamusel, et see on vajalik teksti sisemist sidusust tagavatel mõjuvatel põhjustel või kui need muudatusettepanekud on lahutamatu seotud teiste lubatavate muudatusettepanekutega. Need põhjused tuleb muudatusettepanekute kirjalikes selgitustes välja tuua.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata ja teavitab sellest valdkonna eest vastutavat komisjoni.

⁽²³⁾ 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta, punkt 4 (EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2).

⁽²⁴⁾ 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta (EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1), punkt 9.

Sellisel juhul palub president Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, kuulutab president menetluse parlamendis alusetuks, ja teavitab sellest nõukogu. Kui Euroopa Komisjon ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle tagasi valdkonna eest vastutavale komisjonile, kes vaatab ettepaneku läbi vastavalt tavapärasele menetlusele.

10. PEATÜKK

Delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid

Artikkel 111

Delegeeritud õigusaktid

1. Kui Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile delegeeritud õigusakti, edastab president selle põhiõigusakti eest vastutavale komisjonile, kes võib otsustada määrata ühe oma liikme vastutajaks ühe või mitme delegeeritud õigusakti läbivaatamise eest.

2. President teatab delegeeritud õigusakti kättesaamisele järgneval osaistungjärgul parlamendile kuupäeva, mil delegeeritud õigusakt saadi kätte kõikides ametlikes keeltes, ja tähtaja, mille jooksul võib esitada vastuväiteid. Tähtaega hakatakse arvestama alates kättesaamise kuupäevast.

Teade avaldatakse istungi protokollis koos vastutava komisjoni nimega.

3. Vastutav komisjon võib esitada parlamendile vastavalt põhiõigusakti sätetele resolutsiooni ettepaneku koos põhjendustega ja vastuväidetega delegeeritud õigusaktile, kui ta peab seda vajalikuks pärast konsulteerimist kõikide asjaomaste komisjonidega. Kui vastutav komisjon ei ole esitanud resolutsiooni ettepanekut kümme tööpäeva enne selle osaistungjärgu algust, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähem lõikes 5 osutatud tähtaja möödumisele, võib selleteemalise resolutsiooni ettepaneku nimetatud osaistungjärgu päevakorda lisamiseks esitada fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid.

4. Lõike 3 kohaselt esitatud resolutsiooni ettepanekus peavad olema märgitud parlamendi vastuväite põhjused ja selles võib paluda, et Euroopa Komisjon esitaks uue delegeeritud õigusakti, milles võetakse arvesse parlamendi soovitusi.

5. Parlament kiidab kõnealuse resolutsiooni ettepaneku heaks põhiõigusaktis sätestatud tähtaja jooksul ning vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõikele 2 oma liikmete enamusega.

Kui vastutav komisjon peab asjakohaseks pikendada delegeeritud õigusaktile vastuväidete esitamise tähtaega vastavalt põhiõigusakti sätetele, teatab vastutava komisjoni esimees Euroopa Parlamendi nimel pikendamisest nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

6. Kui vastutav komisjon soovib parlamendil enne põhiõigusaktis sätestatud tähtaja möödumist teatada, et parlamendil ei ole delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid, siis:

- teavitab vastutav komisjon sellest komisjonide esimeeste konverentsi esimeest kirja teel, tuues välja põhjused, ning esitab vastava soovitusi;
- juhul kui komisjonide esimeeste konverentsi järgmisel koosolekul või kiireloomulistel juhtudel kirjaliku menetluse teel vastuväiteid ei esitata, teavitab komisjonide esimeeste konverentsi esimees sellest parlamendi presidenti, kes annab sellest täiskogu istungil esimesel võimalusel teada;
- juhul kui 24 tunni jooksul pärast täiskogu istungil teatavaks tegemist esitab mõni fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid soovitusi kohta vastuväite, pannakse soovitus hääletusele;
- juhul kui sama ajavahemiku jooksul vastuväiteid ei esitata, loetakse esitatud soovitus heakskiidetuks;
- pärast sellise soovitusi vastuvõtmist esitatud vastuväited delegeeritud õigusakti kohta jäetakse tähelepanuta.

7. Vastutav komisjon võib vastavalt põhiõigusakti sätetele esitada parlamendile resolutsiooni ettepaneku, millega tühistatakse täielikult või osaliselt kõnealune volituste delegerimine või väljendatakse vastuseisu delegeritud volituste automaatsele piknemisele.

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõike 2 teisele lõigule teeb parlament volituste delegeerimise tühistamise otsuse oma liikmete hääleteenamusega.

8. President teavitab nõukogu ja Euroopa Komisjoni käesoleva artikli alusel võetud seisukohast.

Artikkel 112

Rakendusaktid ja rakendusmeetmed

1. Kui Euroopa Komisjon edastab parlamendile rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu, saadab president selle põhiakti eest vastutavale komisjonile, kes võib otsustada määrata ühe oma liikme vastutajaks ühe või mitme rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu läbivaatamise eest.

2. Vastutav komisjon võib esitada parlamendile põhjendatud resolutsiooni ettepaneku, milles märgitakse, et rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu ületab põhiõigusaktis ette nähtud rakendamisolulisi või on muul viisil liidu õigusega vastuolus.

3. Resolutsiooni ettepanekus võib paluda Euroopa Komisjonil rakendusakti või meetme eelnõu tagasi võtta, seda parlamendi vastuväiteid arvesse võttes muuta või esitada uus seadusandlik ettepanek. President teavitab otsusest nõukogu ja komisjoni.

4. Kui Euroopa Komisjoni kavandatud rakendusmeetmed kuuluvad nõukogu otsuses 1999/468/EÜ⁽²⁵⁾ ette nähtud kontrolliga regulatiivmenetluse alla, kohaldatakse järgmisi täiendavaid sätteid:

a) kontrolliks ette nähtud aega arvestatakse alates sellest, kui rakendusmeetme eelnõu on esitatud parlamendile kõigis ametlikes keeltes. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 5 punktis b sätestatud lühema tähtaja korral ja nimetatud otsuse artikli 5a lõikes 6 sätestatud tungivalts kiireloomulistel juhtudel arvestatakse kontrolliks ette nähtud aega alates sellest, kui parlament on saanud kätte rakendusmeetme lõpliku eelnõu nendes keeleversioonides, mis esitati nimetatud otsuse kohaselt moodustatud komitee liikmetele, välja arvatud juhul, kui vastutava komisjoni esimehel on vastuväiteid. Eelmises lauses nimetatud kahel juhul nimetatud otsuse artiklit 167 ei kohaldata;

b) kui rakendusmeetme eelnõu põhineb otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikel 5 või 6, mille kohaselt on parlamendil vastuseisu avaldamiseks piiratud aeg, ja vastutaval komisjonil ei ole olnud võimalik ettenähtud aja jooksul kokku tulla, võib vastutava komisjoni esimees esitada resolutsiooni ettepaneku, milles väljendatakse meetme eelnõu vastuvõtmisele vastuseisu;

c) parlament võib võtta liikmete hääleteenamusega vastu resolutsiooni, millega lükatakse rakendusmeetme eelnõu tagasi, märkides, et eelnõus ületatakse põhiaktiga antud rakendusvolitusi, eelnõu ei ole põhiakti eesmärgi või sisuga kooskõlas või rikub subsidiaarsuse või proportsionaalsuse põhimõtet;

Kui vastutav komisjon ei ole esitanud niisuguse resolutsiooni ettepanekut kümme tööpäeva enne selle osaistungjärgu algust, mille kolmapäev eelneb ja on kõige lähem rakendusmeetme eelnõu tagasilükkamise tähtaja möödumisele, võivad asjakohase resolutsiooni ettepaneku nimetatud osaistungjärgu päevakorda lisamiseks esitada fraktsioon või vähemalt miinimumläävendile vastav arv parlamendiliikmeid;

d) kui vastutav komisjon soovib komisjonide esimeeste konverentsi esimehele saadetavas põhjendusi sisaldavas kirjas, et parlament peaks enne otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punktis c ja/või artikli 5a lõike 4 punktis e sätestatud tavapärase tähtaja möödumist teatama, et tal ei ole kavandatava meetme kohta vastuväiteid, kohaldatakse käesoleva määruse artikli 111 lõikes 6 sätestatud menetlust⁽²⁶⁾.

⁽²⁵⁾ Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23).

⁽²⁶⁾ Artikli 112 lõige 4 jäetakse dokumendist välja, kui kontrolliga regulatiivmenetlus on õigusaktidest täielikult välja jäetud.

Artikkel 113

Läbivaatamine kaasatud komisjoni menetluses ja komisjonide ühismenetluses

1. Kui parlament võttis põhiõigusakti vastu artiklis 57 sätestatud menetluse kohaselt, kohaldatakse delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide või rakendusmeetmete eelnõude läbivaatamise suhtes järgmisi täiendavaid sätteid:

- delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu edastatakse vastutavale komisjonile ja kaasatud komisjonile;
- vastutava komisjoni esimees määrab tähtaja, mille jooksul võib kaasatud komisjon koostada ettepanekuid üksnes oma vastutusalasse või kahe komisjoni ühisesse vastutusalasse kuuluvate küsimuste kohta;
- kui delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu kuulub peamiselt kaasatud komisjoni vastutusalasse, võtab vastutav komisjon kaasatud komisjoni ettepanekud vastu ilma hääletuseta; kui vastutav komisjon sellest reeglist kinni ei pea, võib president anda kaasatud komisjonile loa esitada parlamendile resolutsiooni ettepanek.

2. Kui parlament võttis põhiõigusakti vastu artiklis 58 sätestatud menetluse kohaselt, kohaldatakse delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide või rakendusmeetmete eelnõude läbivaatamise suhtes järgmisi täiendavaid sätteid:

- delegeeritud õigusakti või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu kättesaamisel otsustab president artiklis 58 sätestatud kriteeriumeid ja asjaomaste komisjonide esimeeste vahelisi võimalikke kokkuleppeid arvesse võttes, milline komisjon vastutab või millised komisjonid vastutavad ühiselt selle eest;
- kui delegeeritud õigusakt või rakendusakti või rakendusmeetme eelnõu on esitatud läbivaatamiseks komisjonide ühismenetluses, võib kumbki komisjon taotleda ühise koosoleku kokkukutsumist resolutsiooni ettepaneku läbivaatamiseks. Kui asjaomaste komisjonide esimehed kokkuleppele ei jõua, kutsub ühise koosoleku kokku komisjonide esimeeste konverentsi esimees.

III OSA

VÄLISSUHTED

1. PEATÜKK

Rahvusvahelised lepingud

Artikkel 114

Rahvusvahelised lepingud

1. Kui kavatakse alustada läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, selle kehtivuse pikendamiseks või lepingu muutmiseks, võib vastutav komisjon otsustada koostada raporti või muul viisil ettevalmistavat etappi jälgida. Ta teavitab sellest otsusest komisjonide esimeeste konverentsi.

2. Vastutav komisjon uurib Euroopa Komisjonilt võimalikult kiiresti välja lõikes 1 nimetatud rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks valitud õigusliku aluse. Vastutav komisjon kontrollib valitud õiguslikku alust artikli 40 alusel.

3. Parlament võib vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete ettepanekul paluda nõukogul mitte lubada alustada läbirääkimisi enne, kui parlament on läbirääkimisvolitusi puudutava ettepaneku kohta esitanud vastutava komisjoni raporti alusel oma seisukoha.

4. Parlament võib igal ajal läbirääkimiste jooksul ja pärast läbirääkimiste lõppu kuni rahvusvahelise lepingu sõlmimiseni võtta vastutava komisjoni raporti alusel (mille nimetatud komisjon on koostanud omal algatusel või pärast fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete esitatud asjakohaste ettepanekute läbivaatamist) vastu soovitusi nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning taotleda, et neid võetakse enne lepingu sõlmimist arvesse.

5. Nõukogu taotlused parlamendi nõusoleku või arvamuse saamiseks edastab parlamendi president vastutavale komisjonile arutamiseks kooskõlas kodukorra artikliga 105 või artikli 48 lõikega 1.

6. Enne kui parlament hääletab nõusoleku või arvamuse taotluse üle, võivad vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt kümnendik parlamendiliikmetest teha igal ajal ettepaneku, et parlament paluks Euroopa Liidu Kohtu arvamust rahvusvahelise lepingu kooskõla kohta aluslepingutega.

Enne kui parlament ettepaneku üle hääletab, võib president taotleda arvamust õigusasjade eest vastutavalt komisjonilt, kes teavitab parlamenti oma järeldustest.

Kui parlament kiidab heaks ettepaneku paluda Euroopa Liidu Kohtu arvamust, lükatakse nõusoleku andmise või arvamuse esitamise hääletus edasi, kuni kohus on arvamuse esitanud.

7. Kui nõukogu palub parlamendil anda nõusolek rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, pikendamiseks või muutmiseks, võtab parlament otsuse vastu ühe hääletusega vastavalt artiklile 105.

Kui parlament nõusolekut ei anna, teatab president nõukogule, et lepingut ei saa sõlmida, pikendada või muuta.

Ilma et see piiraks artikli 105 lõike 3 kohaldamist, võib parlament vastutava komisjoni soovitusel otsustada lükata nõusolekumenetluse kohta otsuse tegemine edasi kuni üheks aastaks.

8. Kui nõukogu palub parlamendil esitada arvamused rahvusvahelise lepingu sõlmimise, pikendamise või muutmise kohta, ei saa lepingu tekstile muudatusettepanekuid esitada. Ilma et see piiraks artikli 181 lõike 1 kohaldamist, on muudatusettepanekud nõukogu otsuse eelnõule lubatavad.

Kui parlamendi arvamus on eitav, palub president nõukogul lepingut mitte sõlmida.

9. Vastutava komisjoni ja kaasatud komisjonide esimehed ja raportöörid kontrollivad ühiselt, et nõukogu, Euroopa Komisjon ja Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teavitavad parlamenti vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 10 viivitamata, korrapäraselt ja täielikult, vajaduse korral konfidentsiaalselt, läbirääkimiste ettevalmistamise, nende käigu ja rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kõigil etappidel, sh esitavad teabe läbirääkimisjuhiste eelnõude ja vastuvõetud lõplike läbirääkimisjuhiste, nagu ka nende lepingute rakendamise kohta.

Artikkel 115

Rahvusvaheliste lepingute ajutine kohaldamine või nende täitmise peatamine või liidu seisukoha väljatöötamine rahvusvahelise lepinguga loodud organites

Kui Euroopa Komisjon või Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teavitab parlamenti ja nõukogu kavatsusest teha ettepanek rahvusvahelise lepingu ajutiseks kohaldamiseks või selle täitmise peatamiseks, võib parlament paluda nõukogul, Euroopa Komisjonil või Euroopa Komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal teha avaldus, millele järgneb arutelu. Parlament võib esitada vastutava komisjoni raporti alusel või vastavalt artiklile 118 soovitusi, iseäranis võib parlament muuhulgas paluda nõukogul lepingut mitte ajutiselt kohaldada, kuni parlament ei ole nõusolekut andnud.

Nimetatud korda kohaldatakse ka siis, kui Euroopa Komisjon või Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teeb ettepaneku seisukohtade kohta, mis võetakse liidu nimel rahvusvahelise lepingu alusel loodud organites.

2. PEATÜKK

Liidu esindamine välissuhetes ning ühine välis- ja julgeolekupoliitika

Artikkel 116

Eriesindajad

1. Kui nõukogu kavatses nimetada Euroopa Liidu lepingu artikli 33 alusel eriesindaja, palub president vastutava komisjoni taotlusel nõukogul esineda parlamendi ees sellekohase avaldusega ja vastata küsimustele eriesindaja mandaadi, eesmärkide ning muude eriesindaja ülesannete ja rolliga seotud oluliste asjaolude kohta.
2. Pärast eriesindaja nimetamist, aga enne tema ametisse asumist, võib paluda eriesindajal esineda avaldusega vastutava komisjoni ees ja vastata küsimustele.
3. Vastutav komisjon võib kahe kuu jooksul pärast eriesindaja ärakuulamist esitada nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale otseselt nimetamisega seotud soovitusi.
4. Eriesindajal palutakse hoida parlamenti täielikult ja regulaarselt kursis oma volituste rakendamisega.

Artikkel 117

Esindamine rahvusvahelistes suhetes

1. Enne ametissenimetamist võib kutsuda liidu välisdelegatsiooni juhi kandidaadi vastutava komisjoni ees avaldusega esinema ja küsimustele vastama.
2. Vastutav komisjon võib kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 nimetatud kuulamist võtta vastavalt vajadusele vastu resolutsiooni või anda soovitusi, mis on nimetamisega otseselt seotud.

3. PEATÜKK

Soovitused liidu välistegevuse kohta

Artikkel 118

Soovitused liidu välispoliitika kohta

1. Vastutav komisjon võib koostada nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale soovitusi projekte teemadel, mis kuuluvad Euroopa Liidu lepingu V jaotise alla (liidu välistegevus) või juhtudel, kui artikli 114 kohaldamisalasse kuuluvat rahvusvahelist lepingut ei ole parlamendile edastatud või kui parlamenti ei ole sellest vastavalt artiklile 115 teavitatud.
2. Kiireloomulistel juhtudel võib president anda loa asjaomase komisjoni erakorralise koosoleku pidamiseks.
3. Soovituse projektide vastuvõtmise menetluse käigus tuleb parlamendikomisjonis panna hääletusele kirjalik tekst.
4. Lõikes 2 osutatud kiireloomulistel juhtudel ei kohaldata parlamendikomisjonis artiklit 167 ning lubatud on esitada suulisi muudatusettepanekuid. Parlamendiliikmed ei saa esitada vastuväiteid suuliste muudatusettepanekute komisjonis hääletusele panemise kohta.
5. Parlamendikomisjoni koostatud soovitusi projekt võetakse järgmise osaistungjärgu päevakorda. Kui president teeb otsuse asja kiireloomulisuse kohta, võib soovitusi lisada juba käimasoleva osaistungjärgu päevakorda.
6. Soovitused loetakse vastuvõetuks, kui vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid ei ole esitanud enne osaistungjärgu algust nendele kirjalikku vastuväidet. Vastuväite esitamise korral lisatakse komisjoni soovitusi projekt sama osaistungjärgu päevakorda. Soovitusi üle toimub arutelu ja kõik muudatusettepanekud, mille on esitanud fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid, pannakse hääletusele.

*Artikkel 119***Parlamendiga konsulteerimine ning parlamendi teavitamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames**

1. Kui parlamendiga konsulteeritakse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 36, edastatakse küsimus vastutavale komisjonile, kes võib kodukorra artikli 118 alusel koostada soovitude projekti.
2. Asjaomased parlamendikomisjonid püüavad tagada, et Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja annaks neile regulaarselt ja õigeaegselt teavet liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika arengu ning rakendamise kohta, kulutustega seotud otsuste vastuvõtmise korral kõigi kavandatavate kulutuste kohta ning muude finantsküsimuste kohta, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisega. Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja taotlusel võib vastutav komisjon teha erandkorras otsuse kuulutada oma koosolek kinniseks.
3. Kaks korda aastas korraldatakse arutelu Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitatud konsultatsioonidokumendi üle, mis käsitleb ühise välis- ja julgeolekupoliitika, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiaspekte ja -valikuid, samuti nende finantsmõju liidu eelarvele. Kohaldatakse artiklis 132 sätestatud menetlust.
4. Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kutsutakse osalema igale täiskogu arutelule, millel käsitletakse välis-, julgeoleku- või kaitsepoliitika küsimusi.

*Artikkel 120***Inimõiguste rikkumine**

Igal osaistungjärgul võib iga vastutav komisjon selleks luba taotlemata esitada vastavalt artikli 118 lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetlusele resolutsiooni ettepaneku inimõiguste rikkumise juhtumite kohta maailmas.

IV OSA

PARLAMENDI TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS*Artikkel 121***Parlamendi tegevuse läbipaistvus**

1. Parlament tagab kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teise lõiguga, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 15 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 42, et tema tegevus on võimalikult läbipaistev.
2. Parlamendis toimuvad arutelud on avalikud.
3. Parlamendikomisjonide koosolekud on üldjuhul avalikud. Hiljemalt koosoleku päevakorra vastuvõtmise ajal võivad komisjonid aga otsustada jaotada koosoleku päevakorra avalikul ja kinnisel koosolekul käsitletavateks punktideks. Kui parlamendikomisjoni koosolek on kinnine, võib komisjon otsustada ikkagi teha koosoleku dokumendid üldsusele kättesaadavaks.

*Artikkel 122***Üldsuse juurdepääs dokumentidele**

1. Igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on liikmesriigis, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 alusel õigus tutvuda parlamendi dokumentidega. Sellise juurdepääsu puhul tuleb arvestada määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud põhimõtete, tingimuste ja piirangutega.

Teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele tagatakse juurdepääs parlamendi dokumentidele samadel põhimõtetel võimalikult suures ulatuses.

2. Dokumentidele juurdepääsu mõttes tähistab väljend „parlamendi dokument“ määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 3 punkti a tähenduses teksti, mille on koostanud või saanud kodukorra I osa 2. peatükis nimetatud parlamendi volitatud ametnikud, parlamendi juhtorganid, parlamendikomisjonid, parlamentidevahelised delegatsioonid või parlamendi peasekretariaat.

Vastavalt Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artiklile 4 on üksikute parlamendiliikmete või fraktsioonide koostatud dokumendid juurdepääsu mõttes parlamendi dokumendid ainult siis, kui need on parlamendile esitatud kooskõlas kodukorraga.

Juhatus võtab vastu eeskirjad, et tagada parlamendi kõikide dokumentide registreerimine.

3. Parlament seab sisse parlamendi dokumentide avaliku registri veebisaidi. Seadusandlikele dokumentidele ja teatavatele muudele dokumendiliikidele võimaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001 parlamendi avaliku registri veebisaidi kaudu vahetu juurdepääs. Võimaluse korral lisatakse parlamendi avaliku registri veebisaidile viited muudele parlamendi dokumentidele.

Juhatus võtab vastu nimekirja dokumendiliikidest, millele on parlamendi avaliku registri veebisaidi kaudu vahetu juurdepääs, ning see avaldatakse parlamendi avaliku registri veebisaidil. Nimekiri ei piira juurdepääsu dokumentidele, mis ei kuulu selles loetletud dokumendiliikide hulka. Sellised dokumendid võib teha kättesaadavaks kirjaliku taotluse alusel kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001.

Juhatus võtab vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001 vastu dokumentidele juurdepääsu reguleerivad eeskirjad, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Juhatus määrab kindlaks organid, mille ülesanne on esialgsete juurdepääsutaotluste läbivaatamine (määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikkel 7) ning otsuste vastuvõtmine kordustaotluste (nimetatud määruse artikkel 8) ja tundliku sisuga dokumentidele juurdepääsu taotluste kohta (nimetatud määruse artikkel 9).

5. Dokumentidele juurdepääsu taotluste käsitlemise järelevalve eest vastutab üks asepresidentidest.

6. Juhatus võtab vastu määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 17 lõikes 1 osutatud aastaaruande.

7. Parlamendi vastutav komisjon kontrollib korrapäraselt parlamendi tegevuse läbipaistvust ja esitab täiskogule aruande oma järelduste ja soovitustega.

Vastutav komisjon võib kontrollida ja hinnata ka aruandeid, mille on määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 17 alusel vastu võtnud teised institutsioonid või asutused.

8. Esimeeste konverents nimetab parlamendi esindajad määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 15 lõike 2 alusel moodustatud institutsioonidevahelisse komisjoni.

Artikkel 123

Pääs parlamendi ruumidesse

1. Sisepääsukaarte parlamendiliikmetele, nende assistentidele ja kolmandatele isikutele antakse välja vastavalt juhatuse kehtestatud reeglitele. Reeglid käsitlevad ka sisepääsukaartide kasutamist ja äravõtmist.

2. Sisepääsukaarte ei anta parlamendiliikme lähikonda kuuluvatele isikutele, kes kuuluvad Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni kokkuleppe (läbipaistvusregistri kohta) kohaldamisalasse.

3. Läbipaistvusregistrisse kantud üksused ja nende esindajad, kellele on antud Euroopa Parlamendi pikaajaline sisepääsukaart, peavad järgima:

— kokkuleppele lisatud registreeritute käitumisjuhendit;

— kokkuleppes sätestatud korda ja muid kohustusi ning

— käesoleva artikli rakendussätteid.

Ilma et see piiraks pikaajaliste sisepääsukaartide äravõtmise või ajutise deaktiveerimise üldreeglite kohaldamist ning välja arvatud juhul, kui on mõjuvaid põhjuseid luba mitte ära võtta või seda deaktiveerida, võtab peasekretär kvestorite nõusolekul pikaajalise sisepääsukaardi ära või deaktiveerib selle, kui loa omanik on läbipaistvusregistrist kustutatud registreeritute käitumisjuhendi rikkumise tõttu või kui ta on raskelt rikkunud käesoleva lõikes sätestatud kohustusi või kui ta on keeldunud ilma seda piisavalt põhjendamata järgimast ametlikku korraldust tulla kuulamisele või komisjoni koosolekule või teha uurimiskomisjoniga koostööd.

4. Kvestorid võivad otsustada, millisel määral kohaldatakse lõikes 3 osutatud käitumisjuhendit isikute suhtes, kellel on pikaajaline sissepääsukaart, kuid kes ei kuulu kokkuleppe kohaldamisalasse.
5. Juhatus kehtestab peasekretäri ettepanekul meetmed, mida on registri loomist käsitleva kokkuleppe kohaselt vaja läbipaistvusregistri kasutusele võtmiseks.

V OSA

SUHTED TEISTE INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITEGA

1. PEATÜKK

Ametissenimetamised

Artikkel 124

Euroopa Komisjoni presidendi valimine

1. Kui Euroopa Ülemkogu esitab Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi, palub parlamendi president kandidaadil esineda parlamendi ees avaldusega ja tutvustada oma poliitilisi eesmärke. Tema avaldusele järgneb arutelu.

Euroopa Ülemkogu kutsutakse arutelust osa võtma.

2. Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikele 7 valib parlament Euroopa Komisjoni presidendi oma liikmete enamusega.

Hääletus on salajane.

3. Kui kandidaat osutub valituks, teatab president sellest nõukogule ning palub nõukogul ja Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil seada vastastikusel kokkuleppel üles kandidaadid komisjoni liikmete ametikohtadele.
4. Kui kandidaat ei saa nõutavat häälteenamust, palub president Euroopa Ülemkogul esitada ühe kuu jooksul uue kandidaadi, kes valitakse sama korra kohaselt.

Artikkel 125

Euroopa Komisjoni valimine

1. President palub Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil parlamenti teavitada, kuidas ta kavatses lähtudes oma poliitilistest suunistest volinike kolleegiumis vastutusala jaotada.
2. Pärast nõupidamist Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga palub parlamendi president kandidaatidel, kelle Euroopa Komisjoni ametisseastuv president ja nõukogu on volinike ametikohtadele üles seadnud, esineda asjaomaste parlamendikomisjonide või organite ees lähtuvalt nende kavandatud vastutusalast.
3. Kuulamised viiakse läbi parlamendikomisjonides.

Erandjuhul võib kuulamine toimuda teistsuguses vormis, kui volinikukandidaadi vastutusala on peamiselt horisontaalne, tingimusel et kuulamisel osalevad ka vastutavad komisjonid. Kuulamised on avalikud.

4. Asjaomane parlamendikomisjon või -komisjonid paluvad volinikukandidaadil esineda avaldusega ja vastata küsimustele. Kuulamised korraldatakse nii, et volinikukandidaat saab avaldada parlamendile kogu asjakohase teabe. Kuulamiste korraldamist käsitlevad sätted kehtestatakse kodukorra lisana ⁽²⁷⁾.
5. Euroopa Komisjoni ametisseastuval presidendil palutakse tutvustada volinike kolleegiumi ja selle programmi parlamendi istungil. Istungist kutsutakse osa võtma Euroopa Ülemkogu eesistuja ja nõukogu eesistuja. Tema avaldusele järgneb arutelu.

⁽²⁷⁾ Vt VII lisa.

6. Arutelu lõppedes võib fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 132 lõikeid 3–8.
7. Pärast hääletust resolutsiooni ettepaneku üle valib parlament Euroopa Komisjoni või lükkab selle tagasi antud häälte enamusega, hääletades nimeliselt. Parlament võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.
8. President teatab nõukogule Euroopa Komisjoni valimisest või tagasilükkamisest.
9. Kui Euroopa Komisjoni ametiaja jooksul jagatakse vastutusala olulisel määral ümber või muudetakse komisjoni koosseisu, kutsutakse asjaomased volinikud või volinikukandidaadid kuulamisele, mis toimub vastavalt lõigetele 3 ja 4.
10. Kui voliniku vastutusala või finantshuvid tema ametiaja jooksul muutuvad, peab parlament seda kontrollima kooskõlas VII lisaga.

Kui voliniku ametiaja jooksul tuvastatakse huvide konflikt ja Euroopa Komisjoni president ei täida selle lahendamiseks parlamendi soovitusi, võib parlament paluda Euroopa Komisjoni presidendil avaldada kõnealusele volinikule Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punkti 5 kohaselt umbusaldust ning kui see on asjakohane, võtta meetmeid, millega jätta see volinik Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 245 teise lõigu kohaselt ilma õigusest saada pensioni või muid seda asendavaid soodustusi.

Artikkel 126

Mitmeaastane programmitöö

Uue komisjoni ametissenimetamisel vahetavad parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon vastavalt paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 5 arvamusi ja lepivad kokku ühistes järeldustes mitmeaastase programmitöö kohta.

Sel eesmärgil ning enne läbirääkimisi nõukogu ja Euroopa Komisjoniga mitmeaastase programmitöö ühiste järelduste üle, korraldab president esimeeste konverentsiga arvamuste vahetuse, et käsitleda peamisi poliitikaeesmärke ja prioriteete uuel ametiajal. Arvamuste vahetuses võetakse muu hulgas arvesse Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi esitatud prioriteete, samuti volinikukandidaatide vastuseid artiklis 125 sätestatud kuulamistel.

Enne ühistele järeldustele alla kirjutamist taotleb president esimeeste konverentsi nõusolekut.

Artikkel 127

Euroopa Komisjonile umbusalduse avaldamise ettepanek

1. Kümnenndik parlamendiliikmetest võib esitada presidendile ettepaneku avaldada Euroopa Komisjoni suhtes umbusaldust. Kui umbusaldushääletus on toimunud eelneva kahe kuu jooksul, võib uue umbusalduse avaldamise ettepaneku esitada vähemalt viiendik parlamendiliikmetest.
2. Ettepanek kannab nime „umbusalduse avaldamise ettepanek“ ja peab olema põhistatud. Ettepanek edastatakse Euroopa Komisjonile.
3. President teatab parlamendiliikmetele umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest kohe pärast selle saamist.
4. Umbusalduse avaldamise arutelu ei või toimuda varem kui 24 tundi pärast seda, kui parlamendiliikmetele teatati umbusalduse avaldamise ettepaneku esitamisest.
5. Ettepaneku hääletus on nimeline ja see ei või toimuda varem kui 48 tundi pärast arutelu algust.
6. Ilma et see piiraks lõigete 4 ja 5 kohaldamist, toimuvad arutelu ja hääletus hiljemalt ettepaneku esitamisele järgneva osistungijärgu jooksul.
7. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 234 võetakse umbusalduse avaldamise ettepanek vastu antud häälte kahekolmandikulise enamusega, mis vastab parlamendiliikmete enamusele. Hääletustulemusest teatatakse nõukogu eesistujale ja Euroopa Komisjoni presidendile.

*Artikkel 128***Euroopa Liidu Kohtu kohtunike ja kohtujuristide nimetamine**

Parlament nimetab vastutava komisjoni ettepaneku alusel oma esindaja seitsmest liikmest koosnevasse komiteesse, mille ülesanne on kontrollida kandidaatide sobivust Euroopa Liidu Kohtu ja Üldkohtu kohtuniku või kohtujuristi ametikohale. Vastutav komisjon valib esindaja kandidaadi lihthäälteenamusega. Selleks koostavad komisjoni koordinaatorid kandidaatide nimekirja.

*Artikkel 129***Kontrollikoja liikmete ametissenimetamine**

1. Kontrollikoja liikme kohtadele ülesseatud kandidaatidel palutakse esineda avaldusega vastutava parlamendikomisjoni ees ja vastata selle liikmete küsimustele. Vastutav komisjon hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel.
2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitus selle kohta, kas ülesseatud kandidaat heaks kiita või mitte.
3. Hääletus toimub täiskogul kahe kuu jooksul pärast kandidaatide ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel.
4. Kui parlament lükkab mõne kandidatuuri tagasi, palub president nõukogul selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uus kandidaat.

*Artikkel 130***Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametissenimetamine**

1. Euroopa Keskpanga presidendi, asepresidendi või juhatuse liikme kohale ülesseatud kandidaadil palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata selle liikmete küsimustele.
2. Vastutav komisjon esitab parlamendile soovitus selle kohta, kas ülesseatud kandidaat heaks kiita või mitte.
3. Hääletus toimub kahe kuu jooksul pärast kandidaadi ülesseadmist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga kandidaadi üle eraldi salajasel hääletusel.
4. Kui parlament lükkab mõne kandidatuuri tagasi, palub president selle kandidatuuri tagasi võtta ja esitada parlamendile uue kandidaadi.

*Artikkel 131***Ametissenimetamised majandusjuhtimise organites**

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse järgmistele ametissenimetamistele:
 - Euroopa Keskpanga järelevalvenõukogu esimees ja aseesimees;
 - ühtse kriisilahenduskorra Ühtse Kriisilahendusnõukogu esimees, aseesimees ja täiskohaga liikmed;
 - Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) eesistujad ja tegevdirektorid ning
 - Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi tegevdirektor ja tegevdirektori asetäitja.
2. Igal kandidaadil palutakse esineda avaldusega parlamendi vastutava komisjoni ees ja vastata selle liikmete küsimustele.

3. Vastutav komisjon esitab parlamendile iga ametissenimetamise ettepaneku kohta soovitusel.
4. Hääletus toimub kahe kuu jooksul pärast ametissenimetamise ettepaneku esitamist, kui parlament ei otsusta vastutava komisjoni, fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel teisiti. Parlament hääletab iga ametissenimetamise üle eraldi salajasel hääletusel.
5. Kui parlament lükkab mõne ametissenimetamise ettepaneku tagasi, palub president selle tagasi võtta ja esitada parlamendile uue ettepaneku.

2. PEATÜKK

Avaldused

Artikkel 132

Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu avaldused

1. Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu liikmed võivad igal ajal paluda parlamendi presidendilt luba avalduse tegemiseks. Euroopa Ülemkogu eesistuja teeb pärast iga Euroopa Ülemkogu kohtumist avalduse. Parlamendi president otsustab, millal võib avalduse teha ning kas sellele järgneb põhjalik arutelu või võivad parlamendiliikmed 30 minuti jooksul esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.
2. Kui parlament võtab päevakorda avalduse koos aruteluga, otsustab ta ühtlasi, kas arutelu lõpul võetakse vastu resolutsioon. Resolutsiooni vastuvõtmist ei planeerita siis, kui samateemaline raport on juba sama või järgmise osaistung-järgu päevakorras, välja arvatud juhul, kui president teeb erandlikel põhjustel teistsuguse ettepaneku. Kui parlament otsustab arutelu lõpul vastu võtta resolutsiooni, võib iga parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada resolutsiooni ettepaneku.
3. Resolutsiooni ettepanekud pannakse hääletusele kõige varasemal võimalikul hääletusajal. President võib otsustada teha sellest reeglist erandeid. Hääletuse kohta on lubatud anda selgitusi.
4. Resolutsiooni ühissettepanek asendab sellele allakirjutanute varem esitatud resolutsiooni ettepanekud, kuid ei asenda teiste parlamendikomisjonide, fraktsioonide või parlamendiliikmete esitatud resolutsiooni ettepanekuid.
5. Kui resolutsiooni ühissettepaneku esitab fraktsioonide selge enamus, võib president panna selle ettepaneku hääletusele esimesena.
6. Pärast resolutsiooni ettepaneku vastuvõtmist ei panda teisi ettepanekuid hääletusele, kui president ei otsusta erandjuhul teisiti.
7. Resolutsiooni ettepaneku autoril või autoritel on õigus võtta lõike 2 või artikli 144 lõike 2 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek enne lõpphääletust tagasi.
8. Tagasivõetud resolutsiooni ettepaneku võib üle võtta ja kohe uuesti esitada fraktsioon, parlamendikomisjon või sama arv parlamendiliikmeid, kellel on õigus seda esitada. Käesolevat lõiget ja lõiget 7 kohaldatakse ka resolutsioonidele, mis on esitatud artiklite 111 ja 112 alusel.

Artikkel 133

Avaldused Euroopa Komisjoni otsuste selgitamiseks

President palub Euroopa Komisjoni presidendil, suhete eest Euroopa Parlamendiga vastutaval volinikul või kokkuleppe korral mõnel teisel volinikul teha parlamendile avaldus pärast Euroopa Komisjoni iga koosolekut, et selgitada peamisi vastuvõetud otsuseid, välja arvatud juhul, kui esimeeste konverents otsustab ajakava huvides või teema vähese poliitilise olulisuse tõttu, et see ei ole vajalik. Avaldusele järgneb vähemalt 30-minutiline arutelu, mille käigus parlamendiliikmed võivad esitada lühikesi ja täpselt sõnastatud küsimusi.

*Artikkel 134***Kontrollikoja avaldused**

1. Seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmisega või parlamendi tegevusega eelarvekontrolli valdkonnas võidakse kontrollikoja presidendil paluda teha parlamendile avaldus, et tutvustada kontrollikoja aastaaruandes, eriettekannetes või arvamustes esitatud seisukohti või selgitada kontrollikoja töökava.
2. Parlament võib otsustada viia Euroopa Komisjoni ja nõukogu osavõtul läbi eraldi arutelu küsimustes, mis sellistes avaldustes tõstatatakse, eriti kui nendes juhitakse tähelepanu finantsjuhtimise reeglite eiramistele.

*Artikkel 135***Euroopa Keskpannga avaldused**

1. Euroopa Keskpannga presidendil palutakse esitada parlamendile aastaaruanne Euroopa keskpankade süsteemi tegevuse ning eelmise ja käesoleva aasta rahapoliitika kohta.
2. Aruande esitamisele järgneb üldine arutelu.
3. Euroopa Keskpannga presidendil palutakse võtta vähemalt neli korda aastas osa parlamendi vastutava komisjoni koosolekust, et esineda avaldusega ja vastata küsimustele.
4. Euroopa Keskpannga presidenti, asepresidenti ja teisi juhatuse liikmeid kutsutakse osa võtma ka muudest koosolekust, kui parlament või nimetatud isikud seda soovivad.
5. Lõigete 3 ja 4 alusel toimuvatest koosolekustest koostatakse stenogramm.

*3. PEATÜKK***Euroopa Parlamendi küsimused***Artikkel 136***Suuliselt vastatav küsimus aruteluga**

1. Parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid võivad esitada nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale küsimusi, millele on lisatud taotlus kanda need küsimused parlamendi päevakorda.

Küsimused esitatakse kirjalikult presidendile. President saadab need viivitamata edasi esimeeste konverentsile.

Esimeeste konverents otsustab, kas võtta küsimused päevakorra projekti vastavalt artiklis 157 sätestatud korrale või mitte. Küsimused, mida ei võeta parlamendi päevakorra projekti kolme kuu jooksul pärast nende esitamist, aeguvad.

2. Küsimused Euroopa Komisjonile ja Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale tuleb saata adressaadile vähemalt üks nädal enne istungit, mille päevakorda need küsimused võetakse, ja küsimused nõukogule vähemalt kolm nädalat enne vastavat istungit.
3. Kui küsimused puudutavad ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat, ei kehti lõikes 2 sätestatud tähtajad ja vastata tuleb piisavalt kiiresti, et oleks tagatud parlamendi asjakohane teavitamine.
4. Küsimuse esitajate poolt eelnevalt määratud parlamendiliige kannab küsimuse parlamendis ette. Kui seda parlamendiliiget ei ole kohal, muutub küsimus kehtetuks. Küsimusele vastab selle adressaat.
5. Artikli 132 lõikeid 2–8 resolutsiooni ettepanekute esitamise ja nende hääletamise kohta kohaldatakse vajalike muudatustega.

*Artikkel 137***Infotund**

1. Igal osaistungjärgul võib pidada Euroopa Komisjoni osavõtul kuni üheksakümne minuti pikkuse infotunni ühel või mitmel kindlal horisontaalsel teemal, mille määrab kindlaks esimeeste konverents üks kuu enne osaistungjärku.
2. Esimeeste konverentsi kutsel infotunnis osalevate volinike vastutusala on seotud konkreetse(te) horisontaalse(te) teema(de)ga, mille kohta neile küsimusi esitatakse. Osaistungjärgule kutsutakse kuni kaks volinikku. Sõltuvalt infotunniks valitud konkreetse(te)st horisontaalse(te)st teema(de)st, võib kutsuda ka kolmanda voliniku.
3. Kooskõlas esimeeste konverentsi suunistega võib korraldada eraldi infotunni nõukoguga, Euroopa Komisjoni presidendiga, Euroopa Komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ning eurorühma esimehega.
4. Infotunniks eraldatud aega eelnevalt ei jaotata. President tagab võimaluse piires, et kordamööda saavad küsimusi esitada erinevate poliitiliste vaadetega ja eri liikmesriikidest valitud parlamendiliikmed.
5. Parlamendiliikmele antakse aega üks minut küsimuse esitamiseks ja volinikule kaks minutit vastamiseks. Sama parlamendiliige võib esitada 30 sekundi pikkuse põhiküsimusega otseselt seotud täiendava küsimuse. Seejärel antakse volinikule kaks minutit aega täiendavale küsimusele vastamiseks.

Küsimused ja täiendavad küsimused peavad olema otseselt seotud lõike 1 alusel valitud kindla horisontaalse teemaga. President võib otsustada küsimuste lubatavuse üle.

*Artikkel 138***Kirjalikult vastatavad küsimused**

1. Iga parlamendiliige, fraktsioon või parlamendikomisjon võib kooskõlas kodukorra lisa sätestatud kriteeriumidega esitada Euroopa Ülemkogu eesistujale, nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale kirjalikult vastatavaid küsimusi⁽²⁸⁾. Küsimuste sisu eest vastutavad ainult nende esitajad.
2. Küsimused esitatakse presidendile elektrooniliselt. Küsimuse lubatavuse otsustab president. Presidendi otsus ei põhine üksnes lõikes 1 osutatud lisa sätetel, vaid kodukorral üldisemalt. Presidendi põhistatud otsus tehakse küsimuse esitajale teatavaks.
3. Iga parlamendiliige, fraktsioon või parlamendikomisjon võib kolmekuulise jooksu ajavahemiku vältel esitada kuni 20 küsimust. Adressaat vastab küsimusele üldjuhul kuue nädala jooksul alates küsimuse talle edastamisest. Iga parlamendiliige, fraktsioon või parlamendikomisjon võib igal kuul määrata ühe oma küsimuse prioriteetseks ja adressaat on kohustatud sellele vastama kolme nädala jooksul alates küsimuse talle edastamisest.
4. Küsimust võivad toetada ka teised parlamendiliikmed peale autori. Sellised küsimused lähevad lõikes 3 sätestatud küsimuste normi arvestuses üksnes küsimuse autori, mitte toetajate arvestusse.
5. Kui adressaat ei vasta küsimusele lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul, võib vastutav komisjon otsustada võtta selle oma järgmise koosoleku päevakorda.
6. Küsimused ja vastused ning nende lisad avaldatakse parlamendi veebisaidil.

⁽²⁸⁾ Vt III lisa.

*Artikkel 139***Põhjalikumad kirjalikult vastatavad arupärimised**

1. Põhjalikumad arupärimised koosnevad kirjalikult vastatavatest küsimustest, mille fraktsioon esitab nõukogule, Euroopa Komisjonile või Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale.
2. Põhjalikum arupärimine peab pakkuma üldist huvi ja see esitatakse kirjalikult presidendile. Arupärimine ei tohi olla pikem kui 500 sõna. Tingimusel, et põhjalikum arupärimine on üldiselt kodukorra sätetega kooskõlas, edastab president arupärimise viivitamata selle adressaadile kirjaliku vastuse saamiseks.
3. Aastas võib esitada kuni 30 põhjalikumat arupärimist. Esimeeste konverents tagab arupärimiste õiglase jaotuse fraktsioonide vahel ning ükski fraktsioon ei või esitada rohkem kui ühe arupärimise kuus.
4. Kui adressaat ei vasta kuue nädala jooksul talle esitatud põhjalikumale arupärimisele, kantakse arupärimine autori soovil parlamendi lõplikku päevakorra projekti vastavalt artiklis 157 sätestatud korrale ja käesoleva artikli lõike 6 kohaselt.
5. Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile seda taotlevad, kantakse põhjalikum arupärimine pärast kirjaliku vastuse saamist parlamendi lõplikku päevakorra projekti vastavalt artiklis 157 sätestatud korrale ja käesoleva artikli lõike 6 kohaselt.
6. Ühel osaistungjärgul arutatakse kuni kolme põhjalikumat arupärimist. Kui ühe osaistungjärgu jooksul taotletakse rohkem kui kolme põhjalikuma arupärimise arutelu, kannab esimeeste konverents need lõplikku päevakorra projekti selles järjekorras, milles ta on arutelu taotlused saanud.
7. Parlamendiliige, kelle on eelnevalt määranud arupärimise autor või lõike 5 kohaselt arutelu taotlejad, kannab põhjalikuma arupärimise täiskogu istungil ette. Kui seda parlamendiliiget ei ole kohal, muutub põhjalikum arupärimine kehtetuks. Arupärimisele vastab selle adressaat.

Artikli 132 lõikeid 2–8 resolutsiooni ettepanekute esitamise ja nende hääletusele panemise kohta kohaldatakse vajalike muudatustega.

8. Arupärimised ja vastused avaldatakse parlamendi veebisaidil.

*Artikkel 140***Kirjalikult vastatavad küsimused Euroopa Keskpangale**

1. Iga parlamendiliige võib kooskõlas kodukorra lisa sätestatud kriteeriumidega ⁽²⁹⁾ esitada Euroopa Keskpangale kuni kuus kirjalikult vastatavat küsimust kuus. Küsimuste sisu eest vastutavad ainult nende esitajad.
2. Küsimused esitatakse kirjalikult vastutava komisjoni esimehele. Kui vastutava komisjoni esimees on küsimused kätte saanud, teavitab ta neist Euroopa Keskpanga. Küsimuse lubatavuse otsustab vastutava komisjoni esimees. See otsus tehakse teatavaks küsimuse esitajale.
3. Küsimused ja vastused avaldatakse parlamendi veebisaidil.
4. Kui kirjalikult vastatavale küsimusele ei ole kuue nädala jooksul vastatud, võib selle esitaja taotlusel võtta vastutava komisjoni järgmise Euroopa Keskpanga presidendi osavõtul toimuva koosoleku päevakorda.

*Artikkel 141***Kirjalikult vastatavad küsimused ühtse järelevalvemehhanismi ja ühtse kriisilahenduskorra kohta**

1. Artikli 140 lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse kirjalikult vastatavatele küsimustele, mis puudutavad ühtset järelevalvemehhanismi ja ühtset kriisilahenduskorda, vajalike muudatustega. Nende küsimuste arv lahutatakse artikli 140 lõikes 1 sätestatud kuue küsimuse ülemmäärast.

⁽²⁹⁾ Vt III lisa.

2. Kui kirjalikult vastatavale küsimusele ei ole viie nädala jooksul vastatud, võib selle esitaja taotlusel võtta vastutava komisjoni järgmise adressaadi nõukogu esimehe osavõtul toimuva koosoleku päevakorda.

4. PEATÜKK

Teiste institutsioonide ja organite aruanded

Artikkel 142

Teiste institutsioonide ja organite aasta- ja muud aruanded

1. Teiste institutsioonide ja organite aasta- ja muude aruannete kohta, mille puhul aluslepingutes on ette nähtud konsulteerimine parlamendiga või mille puhul muudes õigusnormides on ette nähtud, et parlament avaldab arvamust, koostatakse raport, mis esitatakse täiskogule.

2. Teiste institutsioonide ja organite aasta- ja muud aruanded, mis ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, edastatakse vastutavale komisjonile, kes vaatab need läbi ja võib esitada parlamendile lühikese resolutsiooni ettepaneku või teha ettepaneku koostada artikli 54 alusel raport, kui ta leiab, et parlament peaks võtma neis aruannetes käsitletud olulistes küsimustes seisukoha.

5. PEATÜKK

Resolutsioonid ja soovitused

Artikkel 143

Resolutsiooni ettepanekud

1. Iga parlamendiliige võib esitada resolutsiooni ettepaneku Euroopa Liidu tegevusvaldkonda kuulavas küsimuses.

Ettepanek ei tohi olla pikem kui 200 sõna.

2. Ettepanek ei tohi:

— sisaldada otsuseid küsimustes, mille jaoks on kodukorras, eelkõige artiklis 47 sätestatud kindel kord ja pädevus, ega

— käsitleda küsimusi, mida parlamendis parajasti menetletakse.

3. Iga parlamendiliige võib esitada ainult ühe niisuguse ettepaneku kuus.

4. Resolutsiooni ettepanek esitatakse presidendile, kes kontrollib, kas see vastab kohaldatavatele kriteeriumidele. Kui president tunnistab ettepaneku lubatavaks, teeb ta selle täiskogul teatavaks ja edastab ettepaneku vastutavale komisjonile.

5. Vastutav komisjon otsustab, millist menetlust kasutada, muuhulgas võib ta resolutsiooni ettepaneku ühendada teiste resolutsiooni ettepanekute või raportitega, võtta vastu arvamuse (mille võib esitada kirja vormis) või koostada raporti vastavalt artiklile 54. Vastutav komisjon võib otsustada ka resolutsiooni ettepaneku menetlemise lõpetada.

6. Resolutsiooni ettepaneku autoreid teavitatakse presidendi, vastutava komisjoni ja esimeeste konverentsi otsustest.

7. Lõikes 5 osutatud raport sisaldab resolutsiooni ettepaneku teksti.

8. Euroopa Liidu teistele institutsioonidele kirja vormis esitavad arvamused, millele on osutatud lõikes 5, edastab neile president.

9. Lõike 1 alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku võivad resolutsiooni ettepaneku autor, autorid või esimene allakirjutanu tagasi võtta seni, kuni vastutav komisjon ei ole otsustanud koostada lõike 5 alusel selle kohta raportit.

Kui vastutav komisjon on raporti koostamise otsusega resolutsiooni ettepaneku üle võtnud, on ainult vastutaval komisjonil õigus see tagasi võtta. Tagasivõtmise õigus on vastutaval komisjonil kuni lõpphääletuse alguseni täiskogu istungil.

Artikkel 144

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutamine

1. Parlamendikomisjon, parlamentidevaheline delegatsioon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid võivad esitada presidendile kirjaliku taotluse korraldada arutelu inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise kiireloomuliste juhtumite üle.

2. Lõikes 1 osutatud taotluste ja IV lisa sätete alusel koostab esimeeste konverents nimekirja arutelu teemadest, mis lisatakse järgmise inimõiguste, demokraatia või õigusriigi põhimõtte rikkumist käsitleva arutelu lõplikku päevakorra projekti. Päevakorda võetavate teemade ja alateemade koguarv ei tohi olla suurem kui kolm.

Vastavalt artikli 158 sätetele võib parlament jätta kõrvale mõne teema, mille arutamine oli ette nähtud, ja asendada selle teemaga, mille arutamist ei olnud ette nähtud. Parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid võivad esitada resolutsiooni ettepanekuid nendel teemadel selle päeva õhtuks, kui päevakord vastu võetakse. Täpse tähtaja kõnealuste resolutsiooni ettepanekute esitamiseks määrab president.

3. Fraktsioonidele ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse arutelude koguaegast kõneajast vastavalt artikli 171 lõigetele 4 ja 5 kokku kuni 60 minutit osaistungjärgu kohta.

Pärast resolutsiooni ettepanekute tutvustamiseks vajaliku aja ning Euroopa Komisjonile ja nõukogule eraldatud kõneaja arvesse võtmist üle jääv aeg jagatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete vahel.

4. Arutelu lõppedes toimub viivitamata hääletus. Artiklit 194 (hääletuse kohta selgituste andmine) ei kohaldata.

Presidendi ja esimeeste konverentsi otsusega võib käesoleva artikli alusel toimuvaid hääletusi ühendada.

5. Kui ühel ja samal teemal esitatakse kaks või enam resolutsiooni ettepanekut, kohaldatakse artikli 132 lõikeid 4 ja 5.

6. President ja fraktsioonide esimehed võivad otsustada, et resolutsiooni ettepanek pannakse hääletusele ilma aruteluta. Sellise otsuse vastuvõtmiseks on vaja kõigi fraktsioonide esimeeste ühehäälsel nõusolekul.

Resolutsiooni ettepanekutele, mis on lisatud päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite käsitlemiseks, artiklite 197 ja 198 sätteid ei kohaldata.

Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumeid käsitlevaks aruteluks esitatakse resolutsiooni ettepanekud alles pärast teemade nimekirja võtmist. Resolutsiooni ettepanekud, mida ei jõuta aruteluks ette nähtud aja jooksul käsitleda, aeguvad. Sama kehtib resolutsiooni ettepanekute kohta, mille puhul on artikli 178 lõike 3 alusel esitatud taotluse põhjal kindlaks tehtud, et puudub kvoorum. Autoritel on õigus esitada sellised ettepanekud uuesti, et need vaadataks vastavalt artiklile 143 läbi parlamendikomisjonis või kantaks järgmise osaistungjärgu päevakorda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite aruteluks.

Teemat ei saa võtta inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise arutelu raames päevakorda, kui see juba on sama osaistungjärgu päevakorras.

Kodukorras puudub säte, mis lubaks lõike 2 teise lõigu alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku ja parlamendikomisjoni sama teemat käsitleva raporti üle korraldada ühise arutelu.

Kui artikli 178 lõike 3 alusel nõutakse kvoorumi kontrollimist, kehtib see nõue üksnes hääletusele pandavale resolutsiooni ettepanekule, mitte järgnevatele resolutsiooni ettepanekutele.

6. PEATÜKK

Teiste institutsioonide ja organitega konsulteerimine

Artikkel 145

Konsulteerimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulteerimise Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.
2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteeritaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.

Parlamendikomisjon märgib oma taotluses tähtaja, mille jooksul palutakse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel esitada oma arvamus.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerimise taotlus tehakse parlamendile teatavaks järgmisel osaistungjärgul ja see loetakse heakskiidetuks, kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid ei taotle 24 tunni jooksul alates taotlusest teatamisest, et see pandaks hääletusele.

3. Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 146

Konsulteerimine Regioonide Komiteega

1. Kui Euroopa Liidu toimimise leping näeb ette konsulteerimise Regioonide Komiteega, algatab president nõuandemenetluse ja teavitab sellest parlamenti.
2. Parlamendikomisjon võib taotleda, et üldiste probleemide või konkreetsete küsimuste käsitlemisel konsulteeritaks Regioonide Komiteega.

Parlamendikomisjon märgib oma taotluses tähtaja, mille jooksul palutakse Regioonide Komiteel esitada oma arvamus.

Regioonide Komiteega konsulteerimise taotlus tehakse parlamendile teatavaks järgmisel osaistungjärgul ja see loetakse heakskiidetuks, kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid ei taotle 24 tunni jooksul alates taotlusest teatamisest, et see pandaks hääletusele.

3. Regioonide Komitee arvamused saadetakse vastutavale komisjonile.

Artikkel 147

Taotlused Euroopa ametitele

1. Kui parlamendil on õigus esitada Euroopa ametitele taotlusi, võib iga parlamendiliige esitada nimetatud taotluse kirjalikult parlamendi presidendile. Taotlustes tõstatatud küsimused peavad kuuluma asjaomase ameti vastutusalasse ning neile lisatakse küsimustega seotud asjaolusid ja liidu huve selgitav taustateave.
2. President saadab pärast konsulteerimist vastutava komisjoniga taotluse edasi asjaomasele ametile või võtab muid asjakohaseid meetmeid. Taotluse esitanud parlamendiliiget teavitatakse viivitamata presidendi otsusest. Kõik taotlused, mille president asjaomasele ametile saadab, sisaldavad vastamise tähtaega.
3. Kui asjaomane amet on seisukohal, et ei saa sellisel kujul esitatud taotlusele vastata või soovib, et taotlust muudetakse, teavitab ta sellest viivitamata parlamendi presidenti, kes võtab asjakohaseid meetmeid, konsulteerides vajaduse korral eelnevalt vastutava komisjoniga.

7. PEATÜKK

Institutsioonidevahelised kokkulepped

Artikkel 148

Institutsioonidevahelised kokkulepped

1. Parlament võib aluslepingute kohaldamiseks või menetluste parandamiseks või täpsustamiseks sõlmida teiste institutsioonidega kokkuleppeid.

Kokkuleppe võib vormistada ühisdeklaratsiooni, kirjavahetuse, toimumisjuhendi või muu sobiva dokumendi vormis. Kui põhiseaduskomisjon on kokkuleppe läbi vaadanud ja parlament selle heaks kiitnud, kirjutab president sellele alla.

2. Kui kokkuleppe eeldab parlamendiliikmete või parlamendi organite seniste kodukorrast tulenevate menetlusi puudutavate õiguste või kohustuste muutmist või uute kehtestamist või kodukorra või selle tõlgendamise muul viisil muutmist, edastatakse küsimus enne kokkuleppe allkirjastamist artikli 236 lõigete 2–6 alusel läbivaatamiseks valdkonna eest vastutavale komisjonile.

8. PEATÜKK

Hagi esitamine Euroopa Liidu Kohtule

Artikkel 149

Menetlus Euroopa Liidu Kohtus

1. Parlament kontrollib liidu õigusakte ja nende rakendamist tähtaja jooksul, mis on aluslepingutes ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas liidu institutsioonidele ning füüsilistele ja juriidilistele isikutele hagi esitamiseks ette nähtud, et veenduda, kas aluslepingute sätteid ja eriti parlamendi õigusi käsitlevaid sätteid on täielikult järgitud.

2. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on seisukohal, et liidu õigust on rikutud, annab ta selle kohta parlamendile aru, vajaduse korral suuliselt. Kui see on asjakohane, võib õigusasjade eest vastutav komisjon kuulata ära valdkonna eest vastutava komisjoni seisukoha.

3. President esitab õigusasjade eest vastutava komisjoni soovitusel alusel parlamendi nimel Euroopa Liidu Kohtule hagi.

President võib paluda järgmise osaistungjärgu alguses parlamendil otsustada, kas hagemist jätkata. Kui parlament hääletab antud hääle enamusega hagi vastu, võtab president hagi tagasi.

Kui president esitab kohtule hagi õigusasjade eest vastutava komisjoni soovitusel vastaselt, palub ta järgmise osaistungjärgu alguses parlamendil otsustada, kas hagemist jätkata.

4. President esitab parlamendi nimel kohtuasjade kohta tähelepanekuid või sekkub menetlusse pärast konsulteerimist õigusasjade eest vastutava komisjoniga.

Kui president kavatseb vastutava komisjoni soovitusel kõrvale kalduda, teavitab ta sellest õigusasjade eest vastutavat komisjoni ja edastab küsimuse esimeeste konverentsile, märkides ära oma otsuse põhjused.

Kui esimeeste konverents on seisukohal, et Euroopa Liidu Kohtu menetluses olevas kohtuasjas, mis käsitleb parlamendi õigusakti kehtivust, ei ole parlamendil erandkorras vaja tähelepanekuid esitada või menetlusse sekkuda, esitatakse küsimus viivitamata parlamendile.

Kodukord ei takista õigusasjade eest vastutaval komisjonil otsustada asjakohase menetluse üle, et edastada kiireloomulistel juhtudel oma soovitus õigeaegselt.

Kui otsus tuleb teha selle kohta, kas parlament peaks kasutama oma õigusi Euroopa Liidu Kohtu ees ja kõnealune akt ei kuulu artikli 149 kohaldamisalasse, rakendatakse kõnealuses artiklis ette nähtud menetlust vajalike muudatustega.

5. Kiireloomulistel juhtudel võib president – võimaluse korral eelnevalt konsulteerides õigusasjade eest vastutava komisjoni esimehe ja raportööriga – võtta kasutusele ennetavad meetmed, et tähtaegadest kinni pidada. Sellisel juhul rakendatakse võimalikult kiiresti vastavalt lõigetes 3 või 4 sätestatud menetlust.

6. Õigusasjade eest vastutav komisjon määrab kindlaks põhimõtted, millest ta käesoleva artikli kohaldamisel lähtub.

VI OSA

SUHTED LIIKMESRIIKIDE PARLAMENTIDEGA

Artikkel 150

Teabevahetus, kontaktid ning vastastikune ruumide ja muude vahendite kasutamine

1. Euroopa Parlament hoiab liikmesriikide parlamente oma tegevusega regulaarselt kursis.
2. Parlamentidevahelise koostöö tulemusliku ja regulaarse korralduse ja edendamise üle liidus vastavalt protokollile nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklile 9 peetakse läbirääkimisi esimeeste konverentsilt saadud volituste alusel pärast konsulteerimist komisjonide esimeeste konverentsiga.

Euroopa Parlament kiidab kõik selliseid küsimusi käsitlevad kokkulepped heaks kodukorra artiklis 148 osutatud korras.

3. Parlamendikomisjon võib alustada dialoogi otse liikmesriikide parlamentidega komisjonide tasandil selleks eraldatud eelarveassigneeringute piires. See võib hõlmata seadusandlikule tegevusele eelnevat ja järgnevat koostööd sobivas vormis.
4. Liidu tasandi seadusandlikku menetlust käsitlev dokument, mille riigi parlament on ametlikult saatnud Euroopa Parlamendile, edastatakse dokumendis käsitletava teema eest vastutavale komisjonile.
5. Esimeeste konverents võib volitada presidenti pidama läbirääkimisi liikmesriikide parlamentidega ruumide ja muude vahendite vastastikuseks kasutamiseks ning ettepanekute tegemiseks muude abinõude kohta, et aidata kaasa liikmesriikide parlamentidega suhtlemisele.

Artikkel 151

Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC)

1. Presidendi ettepanekul nimetab esimeeste konverents parlamendi delegatsiooni COSACi juurde ja võib anda delegatsioonile tegutsemisvolitused. Delegatsiooni juhivad Euroopa Parlamendi asepresident, kes vastutab suhete eest liikmesriikide parlamentidega, ja põhiseadusküsimuste eest vastutava komisjoni esimees.
2. Delegatsiooni teised liikmed valitakse COSACi koosolekul arutusele tulevatest teemadest lähtuvalt nii, et võimaluse korral on liikmeteks nende teemade eest vastutavate komisjonide esindajad.
3. Delegatsiooni liikmete valmimisel võetakse arvesse poliitiliste jõudude esindatust parlamendis.
4. Pärast iga COSACi koosolekut esitab delegatsioon esimeeste konverentsile aruande.

Artikkel 152

Parlamentide konverents

Esimeeste konverents nimetab Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmed, kes osalevad konverentsil või muul sarnasel üritusel, millel osalevad parlamentide esindajad ja annab asjaomasele delegatsioonile tegutsemisvolitused, mis vastavad asjakohastele Euroopa Parlamendi resolutsioonidele. Delegatsioon valib endale juhi ja vajaduse korral ühe või mitu asejuhti.

VII OSA

ISTUNGJÄRGUD

1. PEATÜKK

Parlamendi istungjärgud

Artikkel 153

Parlamendi koosseisu ametiaeg ning istungjärgud, osaistungjärgud ja istungid

1. Parlamendi koosseisu ametiaja pikkus on võrdne 20. septembri 1976. aasta aktis sätestatud parlamendiliikmete ametiaja pikkusega.
2. Nimetatud akti ja aluslepingute alusel on istungjärk aastapikkune periood.
3. Osaistungjärk on parlamendi koosolek, mis reeglina kutsutakse kokku igal kuul ja mis jaguneb ühe päeva pikkusteks istungiteks.

Ühel ja samal päeval toimuvaid parlamendi istungeid loetakse üheks istungiks.

Artikkel 154

Parlamendi kokkukutsumine

1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 229 esimesele lõigule tuleb parlament kutsumiseta kokku iga aasta märtsi teisel teisipäeval. Parlament otsustab ise istungjärgu katkestuste kestuse.
2. Lisaks tuleb parlament kutsumiseta kokku esimesel teisipäeval pärast ühe kuu möödumist 20. septembri 1976. aasta akti artikli 10 lõikes 1 nimetatud ajavahemiku lõpust.
3. Esimeeste konverents võib põhjendatud otsusega muuta lõike 1 alusel määratud katkestuste kestust vähemalt kaks nädalat enne istungjärgu jätkumise kuupäeva, mille parlament on varem kindlaks määranud. Istungjärgu jätkumise kuupäeva ei tohi edasi lükata rohkem kui kahe nädala võrra.
4. Parlamendi liikmete enamuse, Euroopa Komisjoni või nõukogu taotlusel, kutsub president pärast nõupidamist esimeeste konverentsiga parlamendi erandkorras kokku.

Presidendil on õigus esimeeste konverentsi heakskiidul parlamenti erandkorras kokku kutsuda ka kiireloomulistel juhtudel.

Artikkel 155

Istungite ja koosolekute toimumiskoht

1. Parlament peab istungeid ja parlamendikomisjonide koosolekuid vastavalt aluslepingute sätetele.

Brüsselis peetavate täiendavate osaistungjärkude korraldamise ettepanekud ja nende muudatusettepanekud võetakse vastu antud häälte enamusega.

2. Iga parlamendikomisjon võib otsustada taotleda, et üks või mitu koosolekut korraldataks mõnes muus kohas. Sel-line põhjendatud taotlus esitatakse presidendile, kes edastab selle juhatusele.

Kiireloomulistel juhtudel võib president teha otsuse ise. Kui juhatus või president taotlust ei rahulda, tuleb otsust põhjendada.

Artikkel 156

Parlamendiliikmete osavõtt istungitest

1. Igal istungil pannakse välja kohalolijate nimekiri, millesse parlamendiliikmed annavad allkirja.

2. Kohalolijate nimekirja kantud parlamendiliikmete nimed kantakse iga istungi protokollis kui „kohalviibijad“. Puuduvad parlamendiliikmete nimed, kelle puudumist peab parlamendi president põhjendatuks, kantakse iga istungi protokollis kui „vabandataval põhjusel puudujad“.

2. PEATÜKK

Parlamendi tööplaan

Artikkel 157

Päevakorra projekt

1. Enne iga osaistungjärgu algust koostab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitude alusel päevakorra projekti.

Euroopa Komisjon ja nõukogu võivad presidendi kutsel osaleda esimeeste konverentsi nõupidamistel, millel käsitletakse päevakorra projekti.

2. Päevakorra projektis võib ära märkida arutusele tulevate küsimuste hääletusele panemise ajad.

3. Lõplik päevakorra projekt tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks hiljemalt kolm tundi enne osaistungjärgu algust.

Artikkel 158

Päevakorra kinnitamine ja muutmise

1. Iga osaistungjärgu alguses võtab parlament vastu päevakorra. Lõplikule päevakorra projektile võivad muudatusettepanekuid esitada parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid. Muudatusettepanekud tuleb esitada presidendile hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust. President võib anda sõna ettepaneku esitajale ja ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu; sõnavõtu pikkus on kuni üks minut.

2. Pärast kinnitamist ei ole päevakorda enam võimalik muuta, välja arvatud artikli 163, 197, 198, 199, 200 või 201 kohaldamisel või presidendi ettepanekul.

Kui menetlusega seotud päevakorra muutmise ettepanek lükatakse tagasi, ei saa seda sama osaistungjärgu jooksul enam esitada.

Artikli 132, 136 või 144 kohase arutelu lõpus esitatud resolutsiooni pealkirja koostamise või muutmise puhul ei ole tegemist päevakorra muutmisega juhul, kui pealkiri jääb arutelu teema käsitlusalasse.

3. Enne istungi lõppenuks kuulutamist teatab president parlamendile järgmise istungi toimumise kuupäeva, kellaja ja päevakorra.

Artikkel 159

Menetlus täiskogul ilma muudatusettepanekute ja aruteluta

1. Raport, mille parlamendikomisjon on võtnud vastu vähem kui ühe kümnendiku vastava komisjoni liikmete vastuhäälega, kantakse parlamendi osaistungjärgu päevakorra projekti hääletuseks muudatusettepanekuteta.

Kõnealuse päevakorrakohaloleku üle toimub üks hääletus, välja arvatud juhul, kui enne lõpliku päevakorra projekti koostamist on parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile komisjonis palunud kirjalikult luba esitada kõnealuse õigusakti kohta muudatusettepanekuid; sellisel juhul määrab president tähtsajad muudatusettepanekute esitamiseks.

2. Punktides, mis on lõplikku päevakorra projekti kantud hääletuseks ilma muudatusettepanekuteta, pannakse samuti hääletusele ilma aruteluta, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab osaistungjärgu alguses päevakorra kinnitamisel esimeeste konverentsi ettepanekul teisiti või kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid on esitanud vastava taotluse.

3. Osaistungjärgu lõpliku päevakorra projekti koostamisel võib esimeeste konverents teha ettepaneku võtta päevakorda veel punkte, mis pannakse hääletusele ilma muudatusettepanekute ja aruteluta. Parlament ei tohi võtta sellist ettepanekut päevakorra kinnitamisel vastu, kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid on hiljemalt üks tund enne osaistungjärgu algust väljendanud sellele kirjalikult vastuseisu.

4. Kui päevakorrapunkt pannakse hääletusele ilma aruteluta, võib raportöör või vastutava komisjoni esimees esineda vahetult enne hääletamist kuni kaheminutilise avaldusega.

Artikkel 160

Lühiettekanne

Raportööri taotlusel või esimeeste konverentsi ettepanekul võib parlament otsustada, et küsimust, mis ei vaja põhjalikku arutelu, käsitletakse täiskogu istungil raportööri lühiettekanne kujul. Sellisel juhul on Euroopa Komisjonil võimalus vastata ja järgneb kuni kümneminutilise arutelu, mille jooksul president võib anda kuni üheks minutiks sõna parlamendiliikmetele, kes annavad märku soovist sõna võtta.

Artikkel 161

Erakorraline arutelu

1. Fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid võivad esitada taotluse, et parlamendi päevakorda võetaks erakorraline arutelu Euroopa Liidu poliitika seisukohast olulisel teemal. Ühe osaistungjärgu jooksul toimub üldjuhul ainult üks erakorraline arutelu.

2. Vastav taotlus tuleb esitada presidendile kirjalikult vähemalt kolm tundi enne selle osaistungjärgu algust, millel erakorraline arutelu peaks toimuma. Taotlus pannakse hääletusele päevakorra kinnitamisel osaistungjärgu alguses.

3. Seoses sündmustega, mis toimuvad pärast osaistungjärgu päevakorra kinnitamist, võib president pärast konsulteerimist fraktsioonide esimeestega teha ettepaneku korraldada erakorraline arutelu. Vastav ettepanek pannakse hääletusele istungi alguses või päevakorras ettenähtud hääletuse ajal ning parlamendiliikmeid teavitatakse erakorralise arutelu ettepanekust vähemalt üks tund enne hääletust.

4. President määrab kindlaks erakorralise arutelu toimumise aja. Erakorralise arutelu kestus ei tohi ületada 60 minutit. Kõneaeg jaotatakse fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuse ta parlamendiliikmete vahel artikli 171 lõigete 4 ja 5 alusel.

5. Arutelu lõpetatakse resolutsiooni vastu võtmata.

Artikkel 162

Temaatiline arutelu fraktsiooni taotlusel

1. Iga osaistungjärgu päevakorra projektis eraldatakse üks või kaks vähemalt ühetunnist perioodi aruteluks Euroopa Liidu poliitika olulisel teemal.

2. Igal fraktsioonil on õigus esitada oma valitud teema vähemalt üheks niisuguseks aruteluks aastas. Esimeeste konverents tagab, et see õigus jaguneb fraktsioonide vahel jooksva aasta vältel õiglaselt.

3. Fraktsioonid esitavad oma valitud teema presidendile kirjalikult enne seda, kui esimeeste konverents koostab lõpliku päevakorra projekti. Järgitakse täielikult artikli 39 lõiget 1, mis puudutab Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 tunnustatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid ning selle artiklis 2 sätestatud väärtusi.

4. Arutelu toimumise aja määrab kindlaks esimeeste konverents. Esimeeste konverents võib nelja viiendikku parlamendiliikmeid esindava enamusega võtta vastu otsuse fraktsiooni esitatud teema tagasi lükata.

5. Arutelu juhatab sisse teema esitanud fraktsiooni esindaja. Sissejuhatuse järel jaotatakse kõneaega artikli 171 lõigete 4 ja 5 alusel.

6. Arutelu lõpetatakse resolutsiooni vastu võtmata.

Artikkel 163

Kiireloomulisus

1. President, parlamendikomisjon, fraktsioon, vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid, Euroopa Komisjon või nõukogu võivad esitada parlamendile taotluse käsitleda ettepanekut kiireloomulisena, kui ettepanek on esitatud parlamendile artikli 48 lõike 1 alusel. Taotlus tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema põhjendatud.
2. Kui presidendile on esitatud taotlus kiireloomulise arutelu korraldamiseks, teavitab ta sellest parlamenti. Taotlus pannakse hääletusele selle istungi alguses, mis järgneb istungile, millel president parlamenti taotlusest teavitas, tingimusel et ettepanek, mida taotlus käsitleb, on ametlikes keeltes parlamendiliikmetele välja jagatud. Kui ühe ja sama teema käsitlemiseks on esitatud mitu kiireloomulise arutelu taotlust, kehtib otsus taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta kõigile vastava teema käsitlemiseks esitatud taotlustele.
3. Enne hääletust võivad sõna saada ainult taotluse esitaja, üks sõnavõtja taotluse vastu ning vastutava komisjoni esimees ja raportöör või mõlemad. Ükski sõnavõtja ei saa sõna rohkem kui kolm minutit.
4. Kiireloomulisena käsitletavat küsimused võetakse päevakorda eelisjärjekorras. President määrab kindlaks arutelu ja hääletuse toimumise aja.
5. Kiireloomuline menetlus võib toimuda ilma raportita või erandkorras vastutava komisjoni suulise ettekande alusel.

Kui kasutatakse kiireloomulist menetlust ja toimuvad institutsioonidevahelised läbirääkimised, ei kohaldata artikleid 70 ja 71. Artiklit 74 kohaldatakse vajalike muudatustega.

Artikkel 164

Ühine arutelu

Parlament võib igal ajal teha otsuse arutada sarnaseid või omavahel seotud teemasid koos.

Artikkel 165

Tähtajad

Teksti arutelu ja hääletus võib toimuda ainult juhul, kui tekst on vähemalt 24 tundi varem liikmetele kättesaadavaks tehtud, välja arvatud artiklites 144 ja 163 osutatud kiireloomulistel juhtudel.

3. PEATÜKK

Istungite läbiviimise üldine kord

Artikkel 166

Päes istungisaali

1. Õigus istungisaali siseneda on üksnes parlamendi, Euroopa Komisjoni ja nõukogu liikmetel, parlamendi peasekretäril, istungisaalis töökohustusi täitval personalil ja kõikidel presidendi kutsutud isikutel.
2. Rõdule lubatakse üksnes isikud, kellel on parlamendi presidendi või peasekretäri nõuetekohaselt väljastatud sissepääsukaart.
3. Rõdule lubatud külastajad peavad istuma ja olema vaikselt. Saaliteenindajad saavad viivitamata välja iga külastaja, kes väljendab heakskiitu või rahulolematust.

Artikkel 167

Keeled

1. Kõik parlamendi dokumendid koostatakse ametlikes keeltes.

2. Igal parlamendiliikmel on õigus parlamendis sõna võtta soovikohases ametlikus keeles. Sõnavõtt tõlgitakse sünkroonselt teistesse ametlikes keeltesse ja kõikidesse muudesse keeltesse, mida juhatus vajalikuks peab.
3. Parlamendikomisjonide ja delegatsioonide koosolekutel toimub sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad ja mille tõlget taotlevad asjaomase parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed või asendusliikmed.
4. Väljaspool tavapärasest töökohta toimuvatel parlamendikomisjoni või delegatsiooni koosolekutel tagatakse sünkroontõlge nendes ametlikes keeltes, mida kasutavad parlamendikomisjoni või delegatsiooni liikmed, kes on koosolekust osavõttu kinnitanud. Seda korda võib erandjuhtudel kohaldada paindlikumalt. Juhatus võtab vastu vajalikud sätted.
5. Kui hääletustulemus on välja kuulutatud, teeb president otsuse taotluste kohta, mis puudutavad keeleversioonide väidetavaid lahknevusi.

Artikkel 168

Üleminekukord

1. Kuni parlamendi üheksanda ametiaja lõpuni⁽³⁰⁾ kestva üleminekuaja lõpuni on kõrvalekaldumine artiklist 167 lubatud, kui ametliku keele jaoks ei ole asjakohastele abinõudele vaatamata piisavalt tõlke või tõlkijaid.
2. Juhatus teeb peasekretäri ettepanekul, võttes arvesse lõikes 3 osutatud korda, iga sellise ametliku keele puhul kindlaks lõikes 1 osutatud asjaolude olemasolu. Juhatus vaatab otsuse kõrvalekaldumist lubada iga poole aasta järel peasekretäri eduaruande alusel üle. Juhatus võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.
3. Kohaldatakse nõukogu poolt aluslepingute alusel vastu võetud õigusaktide koostamise ajutist korda.
4. Parlament võib igal ajal juhatusel põhjendatud soovitusel alusel võtta vastu otsuse tunnistada käesolev artikkel kehtetuks varem või lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemisel seda tähtaega pikendada.

Artikkel 169

Dokumentide kättesaadavaks tegemine

Parlamendi arutelude ja otsuste aluseks olevad dokumendid tehakse parlamendiliikmetele kättesaadavaks.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, on parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel vahetu juurdepääs parlamendi sisemisele arvutivõrgule, et tutvuda ettevalmistavate mittekonfidentsiaalsete dokumentidega (raporti projektid, soovitude projektid, arvamuste projektid, töödokumendid ja parlamendikomisjonis esitatud muudatusettepanekud).

Artikkel 170

Dokumentide elektrooniline haldamine

Parlamendi dokumente võib koostada, allkirjastada ja edastada elektrooniliselt. Juhatus määrab kindlaks elektroonilise vormingu tehnilise kirjelduse ja esitusviisi.

Artikkel 171

Kõneaja eraldamine ja sõnavõtjate nimekiri⁽³¹⁾

1. Esimeeste konverents võib teha parlamendile ettepaneku eraldada kõneajaga konkreetsel teemal toimuvaks aruteluks. Parlament teeb ettepaneku kohta otsuse ilma aruteluta.
2. Parlamendiliige võib võtta sõna ainult siis, kui president annab selleks loa. Sõnavõtt peetakse oma kohalt, pöördues presidendi poole. Kui sõnavõtja kaldub teemast kõrvale, kutsub president teda korrale.

⁽³⁰⁾ Pikendatud parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsusega.

⁽³¹⁾ Artikli 171 lõiget 2 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artikli 216 lõiget 4).

3. President võib arutelu esimeseks osaks koostada sõnavõtjate nimekirja, millesse kantakse fraktsioonide suhtelise suuruse järjekorras üks või mitu vóoru sõnavójtáid igast sõna vótta soovivast fraktsioonist.
4. Kóneaja eraldamisel arutelu selles osas láhtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - a) üks osa kóneajast jaotatakse kóikide fraktsioonide vahel vórdsetl;
 - b) teine osa jaotatakse fraktsioonide vahel proportsionaalselt, vastavalt nende liikmete koguarvule;
 - c) fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eraldatakse kóneaega kokku vastavalt fraktsioonidele punktide a ja b alusel eraldatavale kóneajale;
 - d) kóneaja eraldamisel táiskogu istungil vóetakse arvesse asjaolu, et puuetega parlamendiliikmed vóivad vajada rohkem aega.
5. Kui kóneaega eraldatakse mitme päevakorrapunkti jaoks, teavitavad fraktsioonid presidenti sellest, kuidas neile eraldatud kóneae g jaotub üksikute päevakorrapunktide vahel. President tagab kóneajast kinnipidamise.
6. Arutelu ülejäänud aega eelnevalt ei jaotata. Selle asemel vóib president paluda parlamendiliikmetel sõna vótta úldjuhul kuni úhe minuti jooksul. President tagab vóimaluste piires, et kordamóoda saavad sõna erinevate poliitiliste vaadete ja eri liikmesriikide esindajad.
7. Vastava taotluse korral vóib president anda kóigepealt sõna vastutava komisjoni esimehele vói raportóörile ja oma fraktsiooni nimel kónele da soovivatele fraktsiooni esimeestele vói neid asendavatele parlamendiliikmetele.
8. President vóib anda sõna parlamendiliikmele, kes sinist kaarti tóstes annab márku soovist esitada teise parlamendiliikme sõnavótu ajal talle kuni poole minuti pikkune kúsimus, mis puudutab sõnavótus óeldut. President teeb seda úksnes juhul kui sõnavó tja on kúsimusele vastamisega nõus ja president on veendunud, et see ei háiri arutelu kulgu ega tekita edasise siniste kaartide kasutamise abil esitatud kúsimustega suurt ebavórdstust kónealuses arutelus sõna saanud parlamendiliikmete fraktsioonide vahel.
9. Parlamendiliikme sõnavótt ei tohi kesta kauem kui úks minut järgmistelt teemadel: istungi protokoll, menetlusega seotud ettepanekud, lõpliku päevakorra projekti vói päevakorra muutmine.
10. Euroopa Komisjonile ja nõukogule antakse raporti arutelu jooksul sõna reeglina vahetult pärast seda, kui raportóör on raportit tutvustanud. Euroopa Komisjon, nõukogu ja raportóör vóivad uuesti sõna vótta, eelkóige selleks, et vastata parlamendiliikmete sõnavóttudele.
11. Parlamendiliige, kes arutelul sõna ei vótnud, vóib úhe korra osaistungjärgu jooksul esitada kuni 200 sõna sisal dava kirjaliku avalduse, mis lisatakse arutelu stenogrammile.
12. Vóttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 230, píuúab president jõuda Euroopa Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Úlemkogu eesistujaga kokkuleppele nendele kóneaja eraldamise osas.

Artikkel 172

Úheminutilised sõnavóttud

Iga osaistungjärgu esimesel istungil annab president kuni 30 minuti jooksul sõna parlamendiliikmetele, kes soovivad juhtida parlamendi táhelepanu poliitiliselt olulisele teemale. Igal parlamendiliikmel on óigus kónele da kuni úks minut. Hiljem sama osaistungjärgu jooksul vóib president eraldada veel kord sama pika aja.

*Artikkel 173***Isiklikud avaldused**

1. Parlamendiliikmetele, kes soovivad saada sõna isikliku avalduse tegemiseks, antakse selleks võimalus käsitletava päevakorrapunkti arutelu lõpus või selle istungi protokollki kinnitamise ajal, mille suhtes taotlus esitati.

Parlamendiliige ei tohi võtta sõna arutelu sisu puuduvates küsimustes, vaid peab piirduma arutelu käigus tema isiku kohta tehtud märkuste või tema arvamuse esitatud väidete ümber lükkamisega, samuti võib ta parandada oma varasemaid arvamused.

2. Isikliku avalduse tegemiseks on aega kuni kolm minutit, kui parlament ei otsusta teisiti.

*Artikkel 174***Parlamendi töö takistamise vältimine⁽³²⁾**

Presidendil on õigus takistada erinevate ettepanekute, sõnavõtude ja taotluste, näiteks kodukorda puudutavate märkuste, menetlusega seotud ettepanekute, hääletuse kohta esitatavate selgituste ning eraldi, osade kaupa ja nimelise hääletuse taotluste ülemäärast kasutamist, kui president on veendunud, et ettepanekute, sõnavõtude ja taotlustega soovitakse sihilikult takistada ja takistatakse pikaajaliselt ning oluliselt parlamendi tööd või parlamendiliikmete õiguste teostamist.

*4. PEATÜKK***Parlamendiliikmete käitumisreeglite rikkumise korral võetavad meetmed***Artikkel 175***Viivitamata rakendatavad meetmed**

1. President kutsub korrale iga parlamendiliikme, kes rikub artikli 10 lõikes 3 või 4 kehtestatud käitumisreegleid.
2. Kui rikkumine kordub, kutsub president parlamendiliikme teist korda korrale ja istungi protokollki kantakse vastav märkus.
3. Rikkumise jätkumisel või järgmise rikkumise korral võib president parlamendiliikmele sõna andmisest keelduda ja parlamendiliikme istungi ülejäänud ajaks istungisaalist välja saata. Eriti tõsise rikkumise korral võib president asjaomase parlamendiliikme ülejäänud istungi ajaks istungisaalist välja saata viivitamata ja ilma teistkordse korralekutsumiseta. Peasekretär hoolitseb koos saaliteenindajate ja vajaduse korral koos parlamendi turvateenistusega distsiplinaarmeetme viivitamatu täideviimise eest.
4. Arutelude jätkumist ohustava korrarikkumise korral katkestab president korra taastamiseks istungi kindlaksmääratud ajaks või lõpetab istungi. Kui presidendil ei ole võimalik end kuuldavaks teha, lõpetab ta istungi juhatamise ja sellega on istung katkestatud. Istungi jätkamiseks kutsub president parlamendiliikmed uuesti kokku.
5. Juhul kui parlamendiliige rikub artikli 10 lõiget 3 või 4, võib president otsustada istungi otseülekande katkestada.
6. President võib anda korralduse kustutada istungi audiovisuaalsest salvestisest parlamendiliikme sõnavõtu osad, mis on vastuolus artikli 10 lõikega 3 või 4.

Korraldus jõustub viivitamata. Juhatus peab otsuse siiski kinnitama hiljemalt nelja nädala jooksul või kui selle aja jooksul juhatuse koosolekut ei toimu, siis järgmisel koosolekul.

7. Lõigetes 1–6 sätestatud volitused antakse vajalike muudatustega parlamendi organite, komisjonide ja delegatsioonide istungite või koosolekute juhatajatele vastavalt kodukorras sätestatud korrale.

⁽³²⁾ Artiklit 174 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

8. Arvestades parlamendiliikmete käitumisreeglite rikkumise tõsidust, võib osaistungjärgu, organi, komisjoni või delegatsiooni juhataja vajaduse korral esitada presidendile taotluse rakendada artiklit 176 hiljemalt järgmisel osaistungjärgul või asjaomase organi, komisjoni või delegatsiooni järgmisel istungil või koosolekul.

Artikkel 176

Karistused

1. Kui parlamendiliige rikub tõsiselt artikli 10 lõikeid 2–9, teeb president kooskõlas käesoleva artikliga põhistatud otsuse parlamendiliikmele asjakohase karistuse määramise kohta.

Artikli 10 lõike 3 või 4 puhul võib president teha põhistatud otsuse käesoleva artikli alusel olenemata sellest, kas parlamendiliikme suhtes on eelnevalt kohaldatud viivitamata rakendatavat meedet artikli 175 tähenduses või mitte.

Artikli 10 lõike 6 puhul võib president teha põhistatud otsuse käesoleva artikli alusel üksnes juhul, kui ahistamise toimumine on ahistamist ja selle vältimist käsitleva institutsioonisisese haldusmenetluse kohaselt kindlaks tehtud.

President võib määrata parlamendiliikmele karistuse juhtudel, kui käesoleva artikli kohaldamine on ette nähtud kodukorraga või juhatuse otsusega, mis on vastu võetud artikli 25 alusel.

2. Enne otsuse tegemist palub president asjaomasel parlamendiliikmel esitada kirjalikud märkused. President võib otsustada korraldada selle asemel suulise kuulamise, kui see on asjakohasem.

Parlamendiliiget teavitatakse karistuse määramise otsusest tähitud kirjaga või kiireloomulistel juhtudel parlamendi saali-teenindajate kaudu.

Pärast parlamendiliikme teavitamist otsusest teeb president parlamendiliikmele määratud karistuse parlamendile teatavaks, samuti teatatakse sellest nende organite ja komisjonide juhatajatele ning delegatsioonide juhtidele, mille koosseisu kõnealune parlamendiliige kuulub.

Kui karistus on lõplik, avaldatakse see nähtaval kohal parlamendi veebisaidil, kuhu see jääb parlamendi koosseisu ametiaja lõpuni.

3. Käitumise hindamisel tuleb arvesse võtta selle erakorralist, korduvat või alalist iseloomu, samuti selle tõsidust. Vajaduse korral võetakse samuti arvesse parlamendi väärkusele ja mainele tekitatud võimalikku kahju.

4. Karistus võib hõlmata ühte või mitut järgmistest meetmetest:

- a) noomitus;
- b) päevaraha õigusest ilmajätmine kaheks kuni kolmekümneks päevaks;
- c) ajutine täielik või osaline kõrvaldamine parlamendi tegevusest kaheks kuni kolmekümneks parlamendi või selle organi, komisjoni või delegatsiooni koosolekupäevaks, ilma et see piiraks õigust hääletada täiskogu istungil, tingimusel et sellisel juhul peetakse parlamendiliikmete käitumisreeglitest rangelt kinni;
- d) kuni aastane keeld esindada parlamenti parlamentidevahelises delegatsioonis, parlamentidevahelisel konverentsil või institutsioonidevahelisel foorumil;
- e) konfidentsiaalsuskohustuste rikkumise korral kuni aastane juurepääsupiirang konfidentsiaalsele või salastatud teabele.

5. Lõike 4 punktides b–e sätestatud meetmeid võib kahekordistada, kui tegu on korduvate rikkumistega või kui parlamendiliige keeldub täitmast artikli 175 lõike 3 alusel võetud meetmeid.

6. President võib lisaks esitada esimeeste konverentsile ettepaneku vastavalt artiklis 21 sätestatud korrale katkestada või lõpetada parlamendiliikme tegevus ühel või mitmel ametikohal parlamendis.

Artikkel 177

Sisemine edasikaebamine

Parlamendiliige võib kahe nädala jooksul alates artikli 176 lõigete 1–5 kohaselt presidendi määratud karistusest teatamisest esitada juhatusele sisemise apellatsiooni, mis toob kaasa karistuse kohaldamise peatamise. Juhatus võib nelja nädala jooksul pärast apellatsiooni esitamist või kui sel ajavahemikul koosolekut ei toimu, siis järgmisel koosolekul karistuse tühistada, kinnitada või seda muuta, ilma et see piiraks parlamendiliikme õigust esitada parlamendiväline apellatsioon. Kui juhatus nimetatud ajavahemiku jooksul otsust ei tee, loetakse karistus õigustühiseks.

5. PEATÜKK

Kvoorum, muudatusettepanekud ja hääletamine

Artikkel 178

Kvoorum

1. Parlament võib pidada arutelusid ning kinnitada päevakorra ja protokollid kohalolevate parlamendiliikmete arvust sõltumata.

2. Kvoorum saavutatakse, kui istungisaalis on kohal kolmandik parlamendi koosseisust.

3. Hääletustulemus on kehtiv hääletajate arvust olenemata, välja arvatud juhul, kui president kontrollib vähemalt 40 parlamendiliikme poolt enne hääletuse algust esitatud taotluse alusel kvoorumit ja tuvastab, et kvoorum puudub. Kui kvoorumi saavutamiseks vajalikku arvu parlamendiliikmeid kohal ei ole, teatab president, et kvoorum puudub, ja hääletus lisatakse järgmise istungi päevakorda.

Elektroonilist hääletussüsteemi võib kasutada, et kontrollida lävendit (40 parlamendiliiget), kuid kvoorumi kontrollimiseks ei ole lubatud seda kasutada. Istungisaali uste sulgemine ei ole lubatud.

4. Parlamendiliikmed, kes taotlevad kvoorumi kontrollimist, peavad taotluse esitamise ajal istungisaalis kohal olema ning nad loetakse kohaolijateks lõigete 2 ja 3 tähenduses isegi juhul, kui nad seejärel istungisaalist lahkuvad.

5. Kui kohal on vähem kui 40 parlamendiliiget, võib president teha otsuse kvoorumi puudumise kohta.

Artikkel 179

Lävendid⁽³³⁾

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevas kodukorras järgmisi mõisteid:

a) miinimumlävend – üks kahekümnendik parlamendiliikmetest või fraktsioon;

b) keskmine lävend – üks kümnendik parlamendiliikmetest; kümnendiku võivad moodustada ühe või mitme fraktsiooni liikmed või üksikliikmed, või mõlema kombinatsioon;

c) kõrge lävend – üks viiendik parlamendiliikmetest; viiendiku võivad moodustada ühe või mitme fraktsiooni liikmed või üksikliikmed, või mõlema kombinatsioon.

⁽³³⁾ Artiklit 179 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

2. Kui on vaja parlamendiliikme allkirja, et teha kindlaks, kas vajalik lävend on saavutatud, võib allkirja anda kas käsitsi või elektrooniliselt parlamendi elektroonilise allkirjastamise süsteemi kaudu. Parlamendiliige võib ettenähtud tähtaja jooksul allkirja tagasi võtta, kuid ei või seda seejärel uuesti anda.
3. Kui lävendi saavutamiseks on vaja fraktsiooni toetust, tegutseb fraktsioon oma esimehe kaudu või esimehe poolt selleks määratud isiku kaudu.
4. Keskmise või kõrge lävendi kohaldamisel arvestatakse fraktsiooni toetust järgmiselt:
 - kui istungi või koosoleku käigus kohaldatakse artiklit, milles on sätestatud kõnealune lävend: kõik toetavasse fraktsiooni kuuluvad parlamendiliikmed, kes on füüsiliselt kohal;
 - kõikidel muudel juhtudel: kõik toetavasse fraktsiooni kuuluvad parlamendiliikmed.

Artikkel 180

Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine ⁽³⁴⁾

1. Täiskogule arutamiseks võivad muudatusettepanekuid esitada vastutav komisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid. Kõigi allkirjutanute nimed avaldatakse.

Muudatusettepanekud esitatakse kirjalikult ja koostajad peavad need allkirjastama.

Õiguslikult siduvate aktide ettepanekute kohta esitatud muudatusettepanekutele võib lisada lühikese selgituse. Selgituste eest vastutab nende koostaja ja neid ei panda hääletusele.

2. Arvestades artiklis 181 sätestatud piirangutega, võib muudatusettepanekuga taotleda teksti osa muutmist. Sellega võidakse taotleda sõnade või arvude väljajätmist, lisamist või asendamist.

Käesolevas artiklis ja artiklis 181 tähendab mõiste „tekst“ tervet resolutsiooni ettepanekut/seadusandliku resolutsiooni projekti, otsuse ettepanekut või õiguslikult siduva akti ettepanekut.

3. Muudatusettepanekute esitamise tähtaja määrab president.
4. Arutelu ajal võib muudatusettepanekut tutvustada selle esitaja või esitaja poolt teda asendama määratud parlamendiliige.
5. Kui muudatusettepaneku esitaja võtab muudatusettepaneku tagasi ja seda ei võta kohe üle mõni teine parlamendiliige, muutub muudatusettepanek kehtetuks.
6. Muudatusettepanekut ei panda hääletusele enne, kui see on tehtud kättesaadavaks kõigis ametlikes keeltes, välja arvatud juhul, kui parlament otsustab teisiti. Parlament ei või teisiti otsustada, kui sellele on vastu vähemalt 40 parlamendiliiget. Parlament väldib otsuseid, mille tagajärjel seataks lubamatult ebasoodsasse olukorda parlamendiliikmed, kes kasutavad ühte kindlat keelt.

Kui kohal viibib vähem kui 100 parlamendiliiget, ei või parlament teha otsust, kui vähemalt kümnendik kohalviibivatest parlamendiliikmetest on vastu.

Presidendi ettepanekul käsitletakse suulist muudatusettepanekut või iga muud suulist muudatust samamoodi kui muudatusettepanekut, mis ei ole tehtud kättesaadavaks kõigis ametlikes keeltes. Kui president leiab, et see on artikli 181 lõike 2 kohaselt lubatav, ja välja arvatud juhul kui sellele ollakse vastu artikli 180 lõike 6 kohaselt, pannakse see hääletusele vastavalt ettenähtud hääletuse järjekorrale.

Parlamendikomisjonis määratakse sellise muudatusettepaneku või muudatuse hääletusele panemise vastu olemiseks vajalik hääle arv kindlaks artikli 219 alusel proportsionaalselt täiskogus kohaldatavaga ning vajaduse korral ümardatakse see arv järgmise suurema täisarvuni.

⁽³⁴⁾ Artiklit 180 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

Artikkel 181

Muudatusettepanekute lubatavus ⁽³⁵⁾

1. Ilma et see piiraks artikli 54 lõikes 4 sätestatud lisatingimusi algatusraportitele ja artikli 68 lõiget 2 nõukogu seisukoha muudatusettepanekute kohta, ei ole muudatusettepanek lubatav, kui:

- a) see ei puuduta otseselt teksti, mida soovitakse muuta;
 - b) sellega taotletakse kogu teksti kustutamist või asendamist;
 - c) sellega taotletakse teksti enam kui ühe artikli või lõike (lõigu) muutmist, välja arvatud kompromissmuudatusettepanekud ja sellised muudatusettepanekud, millega taotletakse samas vormis samade sõnade muutmist kogu teksti ulatuses;
 - d) sellega soovitakse muuta liidu õigusaktide kodifitseerimise ettepanekut; kohaldatakse vajalike muudatustega artikli 109 lõike 3 teist lõiku;
 - e) sellega soovitakse muuta liidu õigusaktide uuesti sõnastamise ettepaneku selliseid osi, mis on ettepanekus muutmata kujul; kohaldatakse vajalike muudatustega artikli 110 lõike 2 teist lõiku ja lõike 3 kolmandat lõiku;
 - f) selle eesmärk on üksnes teksti keeleline korrektsus või terminoloogiline ühtsus keeles, milles muudatusettepanek esitati; sellisel juhul püüab president koos asjaomaste isikutega leida probleemile sobiva keelilise lahenduse.
2. Muudatusettepanekute lubatavuse üle otsustab president.

Lõike 2 alusel tehtav presidendi otsus muudatusettepanekute lubatavuse kohta ei põhine üksnes käesoleva artikli lõikel 1, vaid kodule korral tervikuna.

3. Fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid võib esitada alternatiivse resolutsiooni ettepaneku, mille eesmärk on asendada parlamendikomisjoni raportis sisalduv muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepanek.

Sellisel juhul ei või fraktsioon ega asjaomased parlamendiliikmed esitada muudatusettepanekuid vastutava komisjoni resolutsiooni ettepaneku kohta. Alternatiivne resolutsiooni ettepanek ei tohi olla pikem kui vastutava komisjoni esitatud ettepanek. See pannakse parlamendis muudatusettepanekuteta ühele hääletusele.

Artikli 132 lõikeid 4 ja 5 resolutsiooni ühissettepanekute kohta kohaldatakse vajalike muudatustega.

4. Presidendi nõusolekul võib muudatusettepanekuid erandkorras esitada ka pärast muudatusettepanekute esitamise tähtaega, kui tegemist on kompromissmuudatusettepanekutega või kui on tehnilisi probleeme. Selliste muudatusettepanekute lubatavuse kohta teeb otsuse president. President peab saama nende muudatusettepanekute hääletusele panemiseks parlamendi eelneva nõusoleku.

Kompromissmuudatusettepanekutele võib kohaldada järgmisi üldisi lubatavuse kriteeriume:

- *kompromissmuudatusettepanekud puudutavad üldjuhul teksti neid osi, mille kohta on enne muudatusettepanekute esitamise tähtaega lõppu esitatud muudatusettepanekuid;*
- *kompromissmuudatusettepanekuid esitavad üldjuhul parlamendi enamust esindavad fraktsioonid, asjaomaste komisjonide esimehed või raportöörid või teiste muudatusettepanekute autorid;*
- *kompromissmuudatusettepaneku esitamine eeldab üldjuhul teiste sama tekstiosa puudutavate muudatusettepanekute tagasivõtmist.*

Ettepaneku võtta kompromissmuudatusettepanek arutusele saab teha üksnes president. Kompromissmuudatusettepaneku hääletusele panemiseks taotleb president parlamendi nõusolekut, küsides, kas keegi on ettepaneku hääletusele panemise vastu. Kui keegi on hääletuse vastu, teeb parlament otsuse ettepaneku hääletusele panemise kohta antud häälte enamusega.

⁽³⁵⁾ Artiklit 181 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

Artikkel 182

Hääletamise kord ⁽³⁶⁾

1. Kui kokukorras ei ole otsesõnu sätestatud teisiti, kohaldatakse parlamendile esitatud dokumentide hääletamisel järgmist menetlust:
 - a) esiteks – õiguslikult siduva akti ettepaneku kohta esitatud muudatusettepanekute hääletus,
 - b) teiseks – õiguslikult siduva akti ettepaneku hääletus tervikuna, koos võimalike muudatustega,
Kui õiguslikult siduva akti ettepanekut ei võeta komisjonis antud hääle enamusega muutmata või muudetud kujul vastu, teeb komisjon parlamendile ettepaneku ettepanek tagasi lükata.
 - c) kolmandaks – resolutsiooni ettepaneku või seadusandliku resolutsiooni projekti muudatusettepanekute hääletus,
 - d) lõpuks – resolutsiooni ettepaneku hääletus tervikuna (lõpphääletus).

Raportis sisalduvat seletuskirja parlamendis hääletusele ei panda.

2. Õiguslikult siduvate aktide ettepanekute ja muu kui seadusandliku resolutsiooni ettepanekute hääletamisel pannakse kõigepealt hääletusele sisulised osad ja seejärel volitused ja põhjendused.
3. Muudatusettepanek muutub kehtetuks, kui see on vastuolus samal hääletusel teksti kohta tehtud otsustega.
4. Hääletuse ajal võib sõna võtta üksnes raportöör või tema asendajana asjaomase komisjoni esimees. Tal on lubatud lühidalt esitada vastutava komisjoni seisukoht hääletusele pandavate muudatusettepanekute kohta.

Artikkel 183

Muudatusettepanekute hääletamise järjekord ⁽³⁷⁾

1. Teksti kohta esitatud muudatusettepanekud on tervikteksti suhtes prioriteetsed ja pannakse hääletusele enne tervikteksti hääletust.
2. Kui teksti sama osa kohta on esitatud kaks või enam üksteist välistavat muudatusettepanekut, on prioriteetne see muudatusettepanek, mis kõige rohkem originaalteksti muudab, ning see pannakse hääletusele esimesena. Kui see vastu võetakse, loetakse teised muudatusettepanekud tagasilükatuks. Kui see muudatusettepanek lükatakse tagasi, pannakse hääletusele prioriteetsuselt järgmine muudatusettepanek ja seda menetlust kasutatakse kõigi ülejäänud muudatusettepanekute puhul. Sama kehtib kõigi muudatusettepanekute hääletuste kohta. Kui prioriteeti on raske kindlaks määrata, teeb otsuse president. Kui kõik muudatusettepanekud lükatakse tagasi, loetakse vastuvõetuks originaaltekst, juhul kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul ei ole nõutud selle üle eraldi hääletuse korraldamist.
3. Kui president leiab, et see hõlbustab hääletust, võib ta panna esimesena hääletusele originaalteksti; samuti võib president panna originaalteksti vähem muutva muudatusettepaneku hääletusele enne teksti kõige enam muutvat muudatusettepanekut.

Kui üks neist võetakse vastu, muutuvad teised sama tekstiosa puudutavad muudatusettepanekud kehtetuks.

4. Kui hääletusele pannakse ka kompromissmuudatusettepanekuid, hääletatakse nende üle esmajärjekorras.
5. Kompromissmuudatusettepaneku osade kaupa hääletamine ei ole lubatud.
6. Kui vastutav komisjon on esitanud raporti aluseks oleva teksti kohta muudatusettepanekuid, paneb president need hääletusele ühiselt, välja arvatud juhul, kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid on taotlenud teatud punktide eraldi või osade kaupa hääletamist või kui on esitatud teisi konkureerivaid muudatusettepanekuid.
7. Kui teised muudatusettepanekud on üksteist täiendavad, võib president need hääletusele panna ühiselt, välja arvatud juhul, kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid on taotlenud eraldi või osade kaupa hääletamist. Ka muudatusettepanekute autorid võivad teha ettepaneku ühiseks hääletuseks nende esitatud muudatusettepanekute üle.

⁽³⁶⁾ Artiklit 182 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽³⁷⁾ Artiklit 183 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

8. President võib otsustada, et pärast teatava muudatusettepaneku vastuvõtmist või tagasilükkamist pannakse teised sarnase sisu või sarnase eesmärgiga muudatusettepanekud hääletusele ühiselt. President võib taotleda selleks parlamendi nõusolekut.

Selline muudatusettepanekute kogum võib puudutada originaalteksti eri osi.

9. Kui eri autorid on esitanud kaks või enam ühesugust muudatusettepanekut, pannakse need hääletusele ühe muudatusettepanekuna.

10. Nimelisele hääletusele pandud muudatusettepanekute üle hääletatakse muudest muudatusettepanekutest eraldi.

Artikkel 184

Täiskogul läbivaatamiseks esitatud muudatusettepanekute hääletamine parlamendikomisjonis

Kui parlamendikomisjoni esitatud teksti kohta on täiskogul läbivaatamiseks esitatud üle 50 muudatusettepaneku või taotluse osade kaupa või eraldi hääletuseks, võib president pärast vastutava komisjoni esimehega konsulteerimist paluda komisjonil kokku tulla ja muudatusettepanekute või taotluste üle üksahaaval hääletada. Muudatusettepanekuid või taotlusi osade kaupa või eraldi hääletuseks, mis ei saa sellel etapil vähemalt kolmandiku vastutava komisjoni liikmete toetust, ei panda täiskogul hääletusele.

Artikkel 185

Osade kaupa hääletamine⁽³⁸⁾

1. Kui hääletusele pandav tekst sisaldab kahte või enamät sätet või viidet kahele või enamale asjaolule või kui teksti on võimalik jaotada kaheks või enamaks eri tähenduse ja/või normatiivse väärtusega osaks, võivad fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid taotleda selle osade kaupa hääletamist.

2. Taotlus tuleb esitada hääletusele eelneva päeva õhtuks, välja arvatud juhul, kui president määrab teistsuguse tähtaja. Taotluse kohta teeb otsuse president.

Artikkel 186

Hääleõigus⁽³⁹⁾

Hääleõigus on isiklik.

Parlamendiliikmed hääletavad individuaalselt ja isiklikult.

Käesoleva artikli rikkumist loetakse artikli 10 lõike 3 tõsiseks rikkumiseks.

Artikkel 187

Hääletamine⁽⁴⁰⁾

1. Üldjuhul hääletab parlament käe tõstmisega.

President võib igal ajal otsustada kasutada hääletamiseks elektroonilist hääletussüsteemi.

2. Hääletuse kuulutab alanuks ja lõppenuks president.

Pärast hääletuse alanuks kuulutamist ei ole kuni hääletuse lõppenuks kuulutamiseni kellelgi peale presidendi õigust sõna võtta.

3. Teksti vastuvõtmiseks või tagasilükkamiseks võetakse arvesse ainult poolt- ja vastuhääli, välja arvatud juhul, kui aluslepingute kohaselt on vajalik spetsiifiline enamus.

⁽³⁸⁾ Artikli 185 lõiget 1 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽³⁹⁾ Artiklit 186 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽⁴⁰⁾ Artiklit 187 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

4. Kui president otsustab, et käe tõstmisega toimunud hääletuse tulemus on kaheldav, toimub uus hääletus elektroonilise hääletussüsteemi abil; kui elektrooniline hääletussüsteem ei tööta, hääletatakse istumajäämise ja püstitõusmise teel.
5. President teeb hääletustulemuse kindlaks ja kuulutab selle välja.
6. Hääletustulemus registreeritakse.

Artikkel 188

Lõpphääletus

Kui parlament teeb otsuse raporti alusel, toimub üks hääletus ja/või lõpphääletus nimeliselt vastavalt artikli 190 lõikele 3.

Artikli 188 sätteid, mis käsitlevad nimelist hääletust, ei kohaldata artikli 8 lõikes 2 ja artikli 9 lõigetes 4, 7 ja 9 sätestatud raportitele parlamendiliikme puutumatuses seonduvates asjades.

Artikkel 189

Hääle võrdne jagunemine ⁽⁴¹⁾

1. Kui hääled jagunevad võrdselt artikli 182 lõike 1 punkti b või d alusel toimunud hääletusel, saadetakse tekst tervikuna tagasi vastutavale komisjonile. Sama kehtib ka artiklite 3 ja 9 alusel toimuvate hääletuste puhul.
2. Kui hääled jagunevad võrdselt juhul, kui tekst on pandud osade kaupa hääletusele artikli 185 alusel, loetakse tekst vastuvõetuks.
3. Kõikidel muudel juhtudel, kui hääled jagunevad võrdselt, loetakse hääletatav tekst või ettepanek tagasilükatuks, ilma et see piiraks nende artiklite kohaldamist, milles nõutakse kvalifitseeritud hääleteenamust.

Artikli 189 lõiget 3 tõlgendatakse selliselt, et kui hääletusel artikli 149 lõike 4 kohase soovitusel eelnõu üle mitte sekkuda Euroopa Liidu Kohtu menetluses olevasse kohtuasja jagunevad hääled võrdselt, siis hääle võrdne jagunemine ei tähenda, et vastu võetakse soovitus, mille kohaselt peaks parlament kõnealusesse menetlusse sekkuma. Sellisel juhul loetakse, et vastutav komisjon ei ole soovitus esitanud.

President võib hääletusel osaleda, kuid tema häälel ei ole otsustavat kaalu.

Artikkel 190

Nimeline hääletus ⁽⁴²⁾

1. Lisaks kodukorras nimetatud juhtudele võib nimelise hääletuse korraldada juhul, kui fraktsioon või vähemalt miinimumläävendile vastav arv parlamendiliikmeid on hääletusele eelnevalt õhtuks esitanud vastava kirjaliku taotluse, välja arvatud juhul, kui president on määranud selleks muu tähtaja.

Artikli 190 sätteid, mis käsitlevad nimelist hääletust, ei kohaldata artikli 8 lõikes 2 ja artikli 9 lõigetes 4, 7 ja 9 sätestatud raportitele parlamendiliikme puutumatuses seonduvates asjades.

2. Iga fraktsioon võib ühe osaistungjärgu kohta esitada kuni sada nimelise hääletuse taotlust.
3. Nimeline hääletus toimub elektroonilise hääletussüsteemi abil.

Kui süsteemi ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, võib nimeline hääletus toimuda tähestikulises järjekorras, alustades loosi teel esimeseks määratud parlamendiliikmest. Viimasena hääletab president. Hääletatakse suuliselt ja oma seisukoht väljendatakse sõnadega „jah“, „ei“ või „erapooletu“.

4. Hääletustulemus kantakse istungi protokollis fraktsioonide kaupa parlamendiliikmete nimede tähestikulises järjekorras ja märgitakse ära, kuidas iga parlamendiliige hääletas.

⁽⁴¹⁾ Artiklit 189 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽⁴²⁾ Artikli 190 lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

*Artikkel 191***Salajane hääletus** ⁽⁴³⁾

1. Ametisse nimetamise puhul toimub salajane hääletus, ilma et see piiraks artikli 15 lõike 1 ja artikli 213 lõike 2 esimese lõigu kohaldamist.

Häälte arvu kindlakstegemisel võetakse arvesse ainult need hääletussedelid, millel seisab ülesseatud kandidaadi nimi.

2. Salajane hääletus korraldatakse ka siis, kui seda taotlevad parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt kõrgele lävendile. Taotlus tuleb esitada enne hääletuse algust.

3. Salajase hääletuse korraldamise nõue on prioriteetne nimelise hääletuse korraldamise nõude suhtes.

4. Salajase hääletuse tulemused loevad kokku loosi teel valitud kaks kuni kaheksa parlamendiliiget, välja arvatud juhul, kui toimus elektrooniline hääletus.

Lõike 1 alusel korraldatava hääletuse puhul ei tohi häälte lugemisse kaasata kandidaate.

Salajasest hääletusest osa võtnud parlamendiliikmete nimed kantakse selle istungi protokollis, mille käigus hääletus toimus.

*Artikkel 192***Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamine** ⁽⁴⁴⁾

1. Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamise tehniline korraldus on sätestatud juhatuse suunistes.

2. Kui tegemist ei ole nimelise hääletusega, registreeritakse elektroonilise hääletuse tulemus ainult numbriliselt.

3. President võib igal ajal otsustada kasutada lävendi saavutamise kontrollimiseks elektroonilist hääletussüsteemi.

*Artikkel 193***Vaidlused hääletuse üle** ⁽⁴⁵⁾

1. Hääletustulemuse kehtivust käsitlevaid kodukorda puudutavaid märkusi võib esitada pärast seda, kui president on hääletuse lõppenuks kuulutanud.

2. Pärast käe tõstmisega hääletamise tulemuse teatavakstegemist võib parlamendiliige taotleda hääletustulemuse kontrollimist elektroonilise hääletussüsteemi abil.

3. Väljakuulutatud hääletustulemuse kehtivuse üle otsustab president. Tema otsus on lõplik.

*Artikkel 194***Hääletuse kohta selgituste andmine**

1. Pärast hääletuse lõppu on parlamendiliikmel õigus anda kuni ühe minuti vältel suulisi selgitusi parlamendile esitatud hääletuspunktide kohta, mille puhul toimus üks hääletus ja/või lõpphääletus. Iga parlamendiliige võib ühel osais-tungjärgul esitada hääletuste kohta kõige rohkem kolm suulist selgitust.

Igal parlamendiliikmel on õigus esitada hääletuse kohta kuni 200 sõna pikkune kirjalik selgitus, mis lisatakse parlamen-diliikme lehele parlamendi veebisaidil.

Fraktsioonid võivad anda selgitusi hääletuse kohta kuni kahe minuti vältel.

Pärast esimese hääletuspunkti kohta käiva esimese selgituse algust uusi selgituste andmise taotlusi ei rahuldata.

⁽⁴³⁾ Artiklit 191 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽⁴⁴⁾ Artiklit 192 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

⁽⁴⁵⁾ Artiklit 193 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

Hääletuse kohta selgituste andmise taotlusi võetakse vastu kõikide parlamendile esitatud hääletuspunktide kohta, mille puhul toimus üks hääletus ja/või lõpphääletus. Käesolevas artiklis ei tähenda mõiste „lõpphääletus“ hääletuse liiki, vaid viimast antud teema üle toimunud hääletust.

2. Hääletuse kohta selgituste andmine ei ole lubatud salajase hääletuse ega menetlusega seotud küsimuses toimunud hääletuse puhul.

3. Kui parlamendi päevakorras on punkt, mille kohta ei esitata muudatusettepanekuid või mille puhul arutelu ei toimu, võivad parlamendiliikmed anda hääletuse kohta kirjalikke selgitusi üksnes kooskõlas lõikega 1.

Nii suuliselt kui ka kirjalikult antud selgitused peavad olema otseselt seotud parlamendis käsitletava teemaga.

6. PEATÜKK

Kodukorda puudutavad märkused ja menetlusega seotud ettepanekud

Artikkel 195

Kodukorda puudutavad märkused ⁽⁴⁶⁾

1. Parlamendiliikmel on õigus esineda sõnavõtuga, kui ta soovib juhtida presidendi tähelepanu kodukorra rikkumisele. Sõnavõtu alguses peab parlamendiliige täpsustama, millisele kodukorra artiklile ta viitab.

2. Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlust käsitletakse enne teisi sõnavõtutaotlusi ja menetlusega seotud ettepanekuid.

3. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

4. President teeb kodukorda puudutavate märkuste kohta otsuse viivitamata kooskõlas kodukorraga ja teatab oma otsusest vahetult pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Presidendi otsuse üle ei hääletata.

5. Erandjuhul võib president teatada, et teeb otsuse teatavaks hiljem, kuid mitte hiljem kui 24 tundi pärast kodukorda puudutava märkuse esitamist. Otsusest teatamise edasilükkamine ei too kaasa arutelu edasilükkamist. President võib küsimuse lahendamise suunata edasi vastutavale komisjonile.

Kodukorda puudutava märkuse tegemise taotlus peab puudutama arutatavat päevakorrapunkti. Taotluse teha kodukorda puudutav märkus muul teemal võib president rahuldada selleks sobival ajal, näiteks pärast kõnealuse päevakorrapunkti arutelu lõppu või enne istungi katkestamist.

Artikkel 196

Menetlusega seotud ettepanekud

1. Järgmisi menetlusega seotud ettepaneku esitamise taotlusi käsitletakse enne muid sõnavõtutaotlusi:

a) küsimuse käsitlemata jätmine (artikkel 197);

b) tagasisaatmine vastutavale komisjonile (artikkel 198);

c) arutelu lõpetamine (artikkel 199);

d) arutelu või hääletuse edasilükkamine (artikkel 200) või

e) istungi katkestamine või lõpetamine (artikkel 201).

Ülaltoodud ettepanekute puhul võib peale ettepaneku esitaja sõna anda ühele sõnavõtjale ettepaneku vastu ning vastutava komisjoni esimehele või raportöörile.

2. Sõnavõtt ei tohi olla pikem kui üks minut.

⁽⁴⁶⁾ Artiklit 195 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

*Artikkel 197***Ettepanek asja käsitlemata jätmiseks**

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võivad fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada ettepaneku asja käsitlemata jätmiseks. Taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

Käsitlemata jätmise ettepaneku esitamise kavatsusest tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamata parlamenti.

2. Kui ettepaneku alusel tehakse otsus asi käsitlemata jätta, asub parlament viivitamata järgmise päevakorrapunkti juurde.

*Artikkel 198***Tagasisaatmine vastutavale komisjonile**

1. Vastutavale komisjonile tagasisaatmist võivad taotleda fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid päevakorra kinnitamisel või enne arutelu algust.

Kavatsusest esitada vastutavale komisjonile tagasisaatmise taotlus tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab sellest viivitamata parlamenti.

2. Vastutavale komisjonile tagasisaatmise taotluse võivad fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada ka enne hääletust või hääletuse ajal. Taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

3. Iga lõigetes 1 ja 2 osutatud menetlusetapi jooksul võib vastutavale komisjonile tagasisaatmise taotluse esitada ainult ühe korra.

4. Vastutavale komisjonile tagasisaatmine toob kaasa päevakorrapunkti käsitlemise katkestamise.

5. Parlament võib määrata, millise aja jooksul peab vastutav komisjon oma järeldused teatavaks tegema.

*Artikkel 199***Arutelu lõpetamine**

1. Presidendi ettepanekul või fraktsiooni või vähemalt miinimumlävendile vastava arvu parlamendiliikmete taotlusel võib arutelu lõpetada enne, kui kõik sõnavõtjate nimekirjas märgitud isikud on sõna saanud. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

2. Kui ettepanek või taotlus võetakse vastu, võib sõna võtta veel ainult üks parlamendiliige igast fraktsioonist, millele ei ole selle arutelu käigus varem sõna antud.

3. Pärast lõikes 2 osutatud sõnavõtude lõppu arutelu lõpetatakse ja parlament korraldab arutelu all oleva küsimuse üle hääletuse, välja arvatud juhul, kui hääletuse aeg on eelnevalt kindlaks määratud.

4. Kui ettepanek või taotlus lükatakse tagasi, võib selle käimasoleva arutelu ajal uuesti esitada ainult president.

*Artikkel 200***Arutelu või hääletuse edasilükkamine ⁽⁴⁷⁾**

1. Päevakorrapunkti arutelu alguses võivad fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid teha ettepaneku lükata arutelu kindla kuupäeva ja kellaajani edasi. Taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

Kavatsusest esitada arutelu edasilükkamise ettepanek tuleb presidendile vähemalt 24 tundi ette teatada. President teavitab igast teatest parlamenti viivitamata.

2. Kui ettepanek võetakse vastu, läheb parlament edasi järgmise päevakorrapunkti juurde. Edasilükatud arutelu toimub kindlaksmääratud kuupäeval ja kellaajal.

⁽⁴⁷⁾ Artiklit 200 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

3. Kui ettepanek lükatakse tagasi, ei tohi seda samal osaistungjärgul uuesti esitada.
4. Enne hääletust või hääletuse ajal võivad fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid teha ettepaneku hääletus edasi lükata. Taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

Artikkel 201

Istungi katkestamine või lõpetamine ⁽⁴⁸⁾

Presidendi ettepanekul või vähemalt kõrgele lävendile vastava parlamendiliikmete või fraktsiooni(de) taotlusel võib parlament otsustada arutelu või hääletuse ajal istungi katkestada või lõpetada. Ettepanek või taotlus pannakse viivitamata hääletusele.

Kui esitatud on taotlus istungi katkestada või lõpetada, tuleb selle taotluse hääletamise menetlust alustada põhjendamatu viivitusega. Sealjuures tuleks kasutada tavapäraseid mooduseid, millega täiskogu hääletustest teada antakse, ning üldist tava järgides tuleks parlamendiliikmetele jätta piisavalt aega, et nad jõuaksid hääletuseks istungisaali.

Analoogselt artikli 158 lõike 2 teises lõigus sätestatuga tuleb järgida nõuet, et kui istungi katkestamise või lõpetamise taotlus tagasi lükatakse, ei saa samalaadset taotlust samal päeval enam esitada. Vastavalt artiklile 174 on presidendil õigus käesoleva artikli alusel esitatavate taotluste ülemäärane kasutamine lõpetada.

7. PEATÜKK

Parlamendi töö avalikkus

Artikkel 202

Istungi protokoll

1. Istungi protokoll, millesse kantakse läbiviidud menetluste käik, sõnavõtjate nimed ja parlamendi otsused, sh kõigi muudatusettepanekute üle toimunud hääletuste tulemused, tehakse kättesaadavaks hiljemalt pool tundi enne järgmise istungipäeva pärastlõunase istungi algust.
2. Protokollis avaldatakse parlamendi arutelude ja otsuste aluseks olevate dokumentide loetelu.
3. Iga istungipäeva pärastlõunase istungi algul esitab president eelmise istungi protokollid parlamendile kinnitamiseks.
4. Kui protokollile esitatakse vastuväiteid, teeb parlament vajaduse korral otsuse nõutud muudatuste arvesse võtmise kohta. Parlamendiliikme sõnavõtt sel teemal ei või kesta üle ühe minuti.
5. Istungi protokollile kirjutavad alla president ja peasekretär ning seda säilitatakse parlamendi arhiivis. Protokoll avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 203

Vastuvõetud tekstid

1. Parlamendis vastuvõetud tekstid avaldatakse kohe pärast hääletust. Need esitatakse parlamendile koos vastava istungi protokolliga ja neid säilitatakse parlamendi arhiivis.
2. Parlamendis vastuvõetud tekstide lõplik õiguskeeleline toimetamine toimub presidendi vastutusel. Kui tekst võetakse vastu parlamendi ja nõukogu kokkuleppe alusel, toimub lõplik toimetamine parlamendi ja nõukogu tihedas koostöös ja vastastikusel kokkuleppel.
3. Kui teksti ühtsuse ja kvaliteedi tagamiseks vastavalt parlamendi soovile on vaja teha kohandusi, mis ei piirdu üksnes trükkivigade parandamisega või parandustega, mis on vajalikud kõikide keeleversioonide kooskõla ning nende keelelise korrektsuse ja terminoloogilise ühtsuse tagamiseks, kohaldatakse artiklis 241 sätestatud menetlust.
4. Seisukohad, mille parlament on vastu võtnud seadusandliku tavamenetluse kohaselt, koostatakse konsolideeritud tekstina. Kui parlamendis hääletuse aluseks ei olnud nõukoguga saavutatud kokkulepe, näidatakse konsolideeritud tekstis ära vastuvõetud muudatusettepanekud.

⁽⁴⁸⁾ Artiklit 201 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele (vt artiklit 219).

5. Pärast vastuvõetud tekstide lõplikku vormistamist kirjutavad president ja peasekretär tekstidele alla ning need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 204

Istungi stenogramm⁽⁴⁹⁾

1. Iga istungi kohta koostatakse mitmekeelse dokumendi vormis stenogramm, milles on kõik suulised sõnavõtted toodud sõnavõtja kasutatud ametlikus keeles.
2. Ilma et see piiraks presidendi muid volitusi distsiplinaarküsimustes, võib president lasta stenogrammist kustutada nende parlamendiliikmete sõnavõtted, kellele sõna ei antud või kes ületasid neile eraldatud kõneaega.
3. Sõnavõtjad võivad oma suuliste sõnavõttude trükitud tekste korrigeerida viie tööpäeva jooksul. Korrektuurid tuleb saata selle tähtaja jooksul sekretariaadile.
4. Mitmekeelne stenogramm avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* lisana ja seda säilitatakse parlamendi arhiivis.
5. Parlamendiliikme nõudmisel tehakse istungi stenogrammi väljavõttest tõlge soovitud ametlikku keelde. Vajaduse korral tehakse tõlge üksnes lühikese etteteatamisega.

Artikkel 205

Istungi audiovisuaalne salvestis

1. Parlamendi arutelud kantakse üle reaajas parlamendi veebisaidil arutelude läbiviimise keeltes koos kõikide tegutsivate tõlkekabiinide mitmekeelse helisalvestisega.
2. Vahetult istungi järel tehakse aruteludest nende läbiviimise keeltes indekseeritud audiovisuaalne salvestis ja kõikide tegutsenud tõlkekabiinide mitmekeelne helisalvestis ning need on kättesaadavad parlamendi veebisaidil parlamendikoosseisu ülejäänud ametiajal ja järgmise parlamendikoosseisu ametiajal; hiljem säilitatakse neid parlamendi arhiivis. Audiovisuaalne salvestis ühendatakse istungi mitmekeelse stenogrammiga niipea, kui see on kättesaadav.

VIII OSA

KOMISJONID JA DELEGATSIOONID

1. PEATÜKK

Komisjonid

Artikkel 206

Alaliste komisjonide moodustamine

Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi komisjone. Nende vastutusala määratakse kindlaks kodukorra lisa⁽⁵⁰⁾. Lisa võetakse vastu antud hääle enamusega. Alaliste komisjonide liikmed määratakse ametisse vastavalt parlamendi esimesel osaistungjärgul.

Alaliste komisjonide vastutusalasid on võimalik kindlaks määrata ka muul ajal kui komisjoni moodustamise otsuse vastuvõtmisel.

Artikkel 207

Erikomisjonid

1. Parlament võib esimeeste konverentsi ettepanekul moodustada igal ajal erikomisjone, mille vastutusala, liikmete arv ja ametiaeg määratakse kindlaks üheaegselt nende moodustamise otsuse vastuvõtmisega.

⁽⁴⁹⁾ Artiklit 204 lõikeid 2, 3 ja 5 kohaldatakse vajalike muudatustega ka komisjonidele, mille koosolekute kohta koostatakse stenogramm (vt artikli 216 lõiget 5).

⁽⁵⁰⁾ Vt VI lisa.

2. Erikomisjoni ametiaeg ei tohi ületada 12 kuud, välja arvatud juhul, kui parlament seda erikomisjoni ametiaja lõppemisel pikendab. Kui parlamendi otsusest erikomisjoni moodustamise kohta ei tulene teisiti, hakatakse erikomisjoni ametiaega arvestama selle avakoosolekust.
3. Erikomisjonil ei ole õigust esitada teistele komisjonidele arvamusi.

Artikkel 208

Uurimiskomisjonid

1. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 226 ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ⁽³¹⁾ artikliga 2 võib parlament veerandi oma koosseisu taotlusel moodustada uurimiskomisjoni, et uurida väidetavaid rikkumisi või liidu õiguse väidetavat ebaõiget rakendamist Euroopa Liidu institutsiooni või asutuse, liikmesriigi ametiasutuse või isiku poolt, kes on liidu õigusega volitatud seda õigust rakendama.

Uurimisobjekti, mille on kindlaks määranud veerand parlamendi koosseisust, ega lõikes 11 nimetatud tähtaega ei ole võimalik muuta.

2. Uurimiskomisjoni moodustamise otsus avaldatakse ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist *Euroopa Liidu Teatajas*.
3. Uurimiskomisjonide töömeetodeid reguleerivad komisjone käsitlevad kodukorra sätted, kui käesolevas artiklis ning otsuses 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ ei ole sätestatud teisiti.
4. Uurimiskomisjoni moodustamise taotluses tuleb täpselt kindlaks määrata komisjoni uurimisobjekt ja taotlus peab sisaldama üksikasjalikku põhjendust. Parlament otsustab komisjoni moodustamise esimeeste konverentsi ettepanekul, ja kui komisjon otsustatakse luua, teeb parlament otsuse komisjoni liikmete arvu kohta.
5. Uurimiskomisjonil ei ole õigust teistele komisjonidele arvamusi esitada.
6. Mis tahes menetluse etapis toimuval hääletusel võivad osaleda üksnes uurimiskomisjoni täisliikmed või nende puudumise korral nende asendusliikmed.
7. Uurimiskomisjon valib endale esimehe ja aseesimehed ning nimetab ühe või mitu raportööri. Lisaks võib uurimiskomisjon anda oma liikmetele eriülesandeid, panna neile kohustusi või anda neile volitusi ning liikmete jaoks kaasneb sellega kohustus oma tegevusest uurimiskomisjonile üksikasjalikult aru anda.
8. Kahe koosoleku vahelisel ajal on uurimiskomisjoni koordinaatoritel õigus kiireloomulistel juhtudel ja vajaduse korral rakendada komisjoni volitusi, millele tuleb järgmisel komisjoni koosolekul taotleda nimetatud komisjoni heakskiitu.
9. Kasutatavate keelte osas kohaldab uurimiskomisjon artiklit 167, kuid uurimiskomisjoni juhatus
 - võib piirata suulise tõlke korraldamist, võimaldades tõlke ainult arutelul osalevate komisjoni liikmete ametlikesse keeltesse, kui ta peab seda konfidentsiaalsuse tagamiseks vajalikuks,
 - otsustab saadud dokumentide tõlke korraldamise üle, et tagada komisjoni arutelude tõhusus ja kiirus ning vajalik salajasus ja konfidentsiaalsus.
10. Kui väidetava rikkumise või haldusliku omavoli eest liidu õiguse rakendamisel võib olla vastutav liikmesriigi organ või asutus, võib uurimiskomisjon paluda asjaomase liikmesriigi parlamendil teha uurimisel koostööd.
11. Uurimiskomisjon koostab pärast töö lõpetamist ja hiljemalt 12 kuu jooksul pärast komisjoni avakoosolekut parlamendile raporti oma töö tulemuste kohta. Parlament võib kaks korda otsustada seda tähtaega kolme kuu võrra pikendada. Raport võib asjakohasel juhul sisaldada vähemuse seisukohti, järgides artiklis 55 sätestatud tingimusi. Raport avaldatakse.

⁽³¹⁾ Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsus 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta (EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1).

Uurimiskomisjoni taotlusel korraldab parlament raporti esitamisele järgneval osaistungjärgul selle üle arutelu.

12. Lisaks võib uurimiskomisjon esitada parlamendile Euroopa Liidu või liikmesriikide institutsioonidele või asutustele suunatud soovituselise projekti.

13. President teeb VI lisas nimetatud vastutavale komisjonile ülesandeks jälgida uurimiskomisjoni töö tulemuste alusel võetavaid meetmeid ja palub vajaduse korral selle kohta aru anda. President võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada uurimiskomisjoni järelduste rakendamine.

Artikkel 209

Komisjonide koosseis

1. Komisjonide, erikomisjonide ja uurimiskomisjonide liikmed määravad fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed.

Esimeeste konverents määrab tähtpäeva, milleks fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed teatavad presidendile komisjonidesse määramise otsustest, ning pärast seda teeb president otsused parlamendile teatavaks.

2. Komisjonide koosseis peegeldab võimalikult suurel määral parlamendi koosseisu. Komisjoni kohtade jaotus fraktsioonide vahel peab vastama proportsionaalse arvutuse lähimale eelnevale või järgnevale täisarvule.

Kui fraktsioonid ei jõua nende proportsionaalse esindatuse osas ühes või mitmes komisjonis üksmeelele, teeb lõpliku otsuse esimeeste konverents.

3. Kui fraktsioon otsustab oma liikmeid komisjoni mitte nimetada või kui ta ei nimeta liikmeid esimeeste konverentsi poolt kindlaks määratud tähtpäevaks, jäävad need kohad vabaks. Kohtade vahetamine fraktsioonide vahel ei ole lubatud.

4. Kui parlamendiliikme fraktsioonivahetuse tagajärjel rikutakse komisjonis fraktsioonide proportsionaalset esindatust, mis on määratletud lõikes 2, ning kui fraktsioonid ei jõua kokkuleppele nimetatud lõikes osutatud põhimõtete järgimises, teeb vajalikud otsused esimeeste konverents.

5. Fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete komisjonidesse määramise otsuse muutmist tuleb teatada presidendile, kes teeb muudatuse parlamendile teatavaks hiljemalt järgmise istungi alguses. Otsus jõustub selle teatavaks tegemise kuupäevast.

6. Fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad määrata iga komisjoni juurde asendusliikmeid, kelle arv ei ületa fraktsioonile või fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele komisjonis ette nähtud täisliikmete arvu. Asendusliikmete määramisest tuleb teavitada presidenti. Asendusliikmetel on õigus osaleda komisjoni koosolekutel, võtta sõna ja osaleda täisliikme puudumise korral hääletusel.

7. Kui täisliige puudub koosolekult ja asendusliikmeid ei ole määratud või nad puuduvad samuti, võib täisliige lasta end koosolekul esindada ja hääletusel osaleda mõnel teisel sama fraktsiooni liikmel või, kui tegemist on fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmega, teisel fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmel. Komisjoni esimehele tuleb sellest teatada hiljemalt hääletuse alguseks.

Lõike 7 viimases lauses ette nähtud teatamine peab toimuma enne selle punkti või nende punktide arutelu lõppu või enne selle punkti või nende punktide hääletusele panemist, mille puhul täisliige end esindada laseb.

Selle artikliga nähakse ette, et:

- komisjoni täis- või asendusliikme staatus sõltub ainult kuuluvusest vastavasse fraktsiooni;
- kui komisjonis fraktsiooni esindavate täisliikmete arv muutub, siis sellele vastavalt muutub ka fraktsiooni määratavate alaliste asendusliikmete maksimumarv;
- kui parlamendiliige vahetab fraktsiooni, kaotab ta komisjonis täis- või asendusliikme staatuse, mis tal oli eelmise fraktsiooni liikmena;
- mingil tingimusel ei saa komisjoni liige olla teise fraktsiooni kuuluva kolleegi asendusliige.

*Artikkel 210***Komisjonide ülesanded**

1. Alalised komisjonid käsitlevad küsimusi, mida neile edastab parlament või istungjärgu vaheajal esimeeste konverentsi nimel president.
2. Kui küsimus kuulub mitme alalise komisjoni pädevusse, määratakse üks neist vastutavaks komisjoniks ja teised nõuandvateks komisjonideks.

Reeglina tohib ühe küsimusega korraga tegeleda kuni kolm komisjoni, välja arvatud juhul, kui lõikes 1 nimetatud tingimustel otsustatakse sellest reeglist kõrvale kalduda.

3. Kaks või enam komisjoni või allkomisjoni võivad oma pädevusse kuuluvaid küsimusi vaadata läbi ühiselt, kuid nad ei tohi teha ühist otsust, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artiklit 58.
4. Komisjon võib anda parlamendi asjaomaste organite nõusolekul ühele või mitmele liikmele uurimisülesande või ülesande hankida teavet.

*Artikkel 211***Pädevus**

1. Kui alaline komisjon teatab, et ei ole teema käsitlemiseks pädev, või kui kahe või enama alalise komisjoni vahel tekib vaidlus pädevuse üle, esitatakse küsimus pädevuse kohta lahendamiseks komisjonide esimeeste konverentsile. Seda tuleb teha nelja nädala jooksul alates päevast, kui parlamendi istungil anti teada küsimuse parlamendikomisjonile edastamisest.
2. Esimeeste konverents teeb otsuse kuue nädala jooksul pärast küsimuse esitamist, tuginedes komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel või selle puudumisel komisjonide esimeeste konverentsi esimehe soovitusel. Kui esimeeste konverents ei ole selle ajavahemiku jooksul otsust teinud, loetakse soovitus heakskiidetuks.
3. Komisjonide esimehed võivad sõlmida kokkuleppeid teiste komisjonide esimeestega teema konkreetsele komisjonile määramise kohta; vajaduse korral on nõutav luba artikli 57 kohase kaasatud komisjoni menetluse läbiviimiseks.

*Artikkel 212***Allkomisjonid**

1. Kooskõlas artikliga 206 võib moodustada ka allkomisjone. Alaline või erikomisjon võib juhul, kui komisjoni töö seda nõuab ning esimeeste konverents on selleks eelneva loa andnud, moodustada ühe või mitu allkomisjoni ning määrata samal ajal kooskõlas artikli 209 asjakohaste sätetega kindlaks allkomisjonide koosseis ja vastutusala, mis peavad kuuluma põhikomisjoni enda vastutusalasse.
2. Kui kodukorras ei ole sätestatud teisiti, kehtib komisjonides kasutatav menetluskord ka allkomisjonides.
3. Allkomisjoni täisliikmed valitakse vastava põhikomisjoni liikmete hulgast.
4. Asendusliikmete osalemine allkomisjonide koosolekul on lubatud samadel tingimustel nagu komisjonide koosolekul.
5. Põhikomisjoni esimees võib kaasata allkomisjonide esimehi koordinaatorite töösse või võimaldada neil juhatada põhikomisjoni arutelu küsimustes, millega nendes allkomisjonides tegeletakse, tingimusel et komisjoni juhatus vaatab sellised otsused läbi ja kiidab heaks.

*Artikkel 213***Komisjoni juhatus**

1. Esimesel komisjoni koosolekul, mis järgneb artikli 209 alusel toimuvale komisjoni liikmete valimisele, ning uuesti kahe ja poole aasta pärast, valib komisjon juhatuse, kuhu kuuluvad esimees ja aseesimehed, kes valitakse komisjoni täisliikmete seast eraldi hääletusvoorudes. Valitavate aseesimeeste arvu määrab parlament kindlaks esimeeste konverentsi ettepaneku alusel. Iga komisjoni juhatuse koosseisus peab kajastuma parlamendi mitmekesisus; juhatus ei tohi koosneda ainult meestest või ainult naistest, samuti ei tohi kõik aseesimehed olla samast liikmesriigist.

2. Kui ülesseatud kandidaatide arv vastab vabade kohtade arvule, toimub valimine ühise heakskiitmise teel. Kui hääletusvoorus osaleb rohkem kui üks kandidaat või kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt kõrgele lävendile komisjoni liikmetest taotlevad hääletust, korraldatakse salajane hääletus.

Kui esitatud on üksainus kandidaat, osutub ta valituks antud hääle absoluutse enamusega; antud hääleteks loetakse kandidaadi poolt ja vastu antud hääled.

Kui osaleb mitu kandidaati, osutub valituks kandidaat, kes kogub esimeses hääletusvoorus antud hääle absoluutse enamuse. Teises hääletusvoorus osutub valituks kandidaat, kes saab kõige rohkem hääli. Võrdse häälearvu korral osutub valituks vanim kandidaat.

3. Komisjonides kohaldatakse vajalike muudatustega järgmisi parlamendi ametikandjaid käsitlevaid artikleid: artikkel 14 (Ajutine istungi juhataja), artikkel 15 (Kandidaatide ülesseadmine ja üldsätted), artikkel 16 (Presidendi valimine ja avakõne), artikkel 19 (Ametikandjate ametiaeg) ja artikkel 20 (Vabaks jäävad ametikohad).

Artikkel 214

Komisjonide koordinaatorid

1. Fraktsioonid võivad määrata igas komisjonis ühe oma liikme koordinaatoriks.
2. Komisjoni esimees kutsub vajadusel kokku komisjoni koordinaatorite koosoleku, et valmistada ette komisjonis tehtavaid otsuseid, eelkõige otsuseid menetluse ja raportööride nimetamise kohta. Komisjon võib koordinaatoritele delegeerida teatavate otsuste tegemise, välja arvatud raportite, resolutsiooni ettepanekute, arvamuste ja muudatusettepanekute vastuvõtmist puudutavad otsused.

Komisjoni aseesimehi võib kutsuda koordinaatorite koosolekutel osalema nõuandvas rollis.

Kui konsensuse saavutamine ei ole võimalik, võivad koordinaatorid tegutseda ainult enamuse alusel, mis esindab selgelt ülekaalukat enamust parlamendikomisjonis, võttes arvesse eri fraktsioonide osakaalu.

Esimees teeb komisjonis teatavaks kõik koordinaatorite otsused ja soovitused, mis loetakse vastuvõetuks, kui nende kohta ei esitata vastuväiteid. Need kantakse nõuetekohaselt komisjoni koosoleku protokollis.

Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed ei moodusta fraktsiooni artikli 33 tähenduses, seega ei saa nad määrata koordinaatoreid, kellel on ainsate liikmetena õigus osaleda koordinaatorite koosolekutel.

Igal juhul tuleb mittediskrimineerimise põhimõtet järgides kindlustada fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete ligipääs teabele, ja seda neile teabe edastamise ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete sekretariaadi liikme koordinaatorite koosolekutel viibimise teel.

Artikkel 215

Variraportöörid

Fraktsioonid võivad iga raporti puhul nimetada variraportööri, kes jälgib raporti arengut ja püüab oma fraktsiooni nimel saavutada komisjonis kompromissi. Variraportööride nimed teatatakse komisjoni esimehele.

Artikkel 216

Komisjonide koosolekud

1. Komisjonide koosolekud toimuvad komisjoni esimehe kutsel või parlamendi presidendi palvel.

Komisjoni kokku kutsudes esitab esimees päevakorra projekti. Komisjon võtab koosoleku alguses vastu otsuse päevakorra kohta.

2. Komisjoni kutsel võivad komisjoni koosolekutel sõna võtta ka Euroopa Komisjoni, nõukogu ja teiste liidu institutsioonide esindajad. Kutsed edastab komisjoni nimel selle esimees.

Komisjoni otsusel võib koosolekul osalema ja sõna võtma kutsuda ka teisi isikuid.

Vastutav komisjon võib juhatuse nõusolekul korraldada ekspertide kuulamise, kui ta peab seda vajalikuks oma ülesannete edukaks täitmiseks teatavas valdkonnas.

3. Ilma et see piiraks artikli 56 lõike 8 kohaldamist ja kui asjaomane komisjon ei otsusta teisiti, ei või komisjoni koosolekutel osalevad, kuid komisjoni mittekuuluvad parlamendiliikmed võtta osa komisjonis toimuvatest aruteludest.

Komisjon võib anda neile siiski õiguse osaleda komisjoni koosolekutel nõuandjana.

4. Kõneaja eraldamist käsitleva artikli 171 lõiget 2 kohaldatakse vajalike muudatustega ka parlamendikomisjonides.

5. Stenogrammi koostamise korral kohaldatakse vajalike muudatustega artikli 204 lõikeid 2, 3 ja 5.

Artikkel 217

Komisjoni koosoleku protokoll

Komisjoni koosoleku protokoll tehakse kättesaadavaks kõigile komisjoni liikmetele ja esitatakse komisjonile kinnitamiseks.

Artikkel 218

Komisjonis toimuvad hääletused

1. Ilma et see piiraks artikli 65 lõike 3 kohaldamist seoses teise lugemisega, peab kõik komisjonis läbivaatamiseks esitatavad muudatusettepanekud või tagasilükkamise ettepaneku projektid allkirjastama või kaasallkirjastama vähemalt üks asjaomase komisjoni täis- või asendusliige.

2. Komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on veerand komisjoni liikmetest. Kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt kõrgele lävendile parlamendikomisjonis esitab enne hääletuse algust vastava taotluse, on hääletustulemus kehtiv ainult siis, kui hääletusel osales liikmete enamus.

3. Üks hääletus ja/või lõpphääletus raporti või arvamuse üle toimub parlamendikomisjonis nimeliselt vastavalt artikli 190 lõigetele 3 ja 4. Hääletused muudatusettepanekute üle ja muud hääletused toimuvad käe tõstmisega, välja arvatud juhul, kui koosoleku juhataja otsustab kasutada elektroonilist hääletust või kui parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt kõrgele lävendile parlamendikomisjonis nõuab nimelist hääletust.

Artikli 218 lõike 3 sätteid, mis käsitlevad nimelist hääletust, ei kohaldata artikli 8 lõikes 2 ja artikli 9 lõigetes 4, 7 ja 9 käsitletud raportite parlamentiliikme puutumatusena seonduvates asjades.

4. Komisjon võib esitatud muudatusettepanekute hääletusele panemise asemel paluda raportööril esitada uus projekt, milles võetaks muudatusettepanekuid võimalikult suures ulatuses arvesse. Sellisel juhul määratakse muudatusettepanekute esitamiseks uus tähtaeg.

Artikkel 219

Täiskogu istungi läbiviimist reguleerivad sätted, mida kohaldatakse ka komisjonides

Komisjonides kohaldatakse vajalike muudatustega järgmisi hääletust puudutavaid, kodukorra ja menetlusega seotud sõnavõtte käsitlevaid artikleid: artikkel 174 („Parlamendi töö takistamise vältimine“), artikkel 179 („Lävendid“), artikkel 180 („Muudatusettepanekute esitamine ja tutvustamine“), artikkel 181 („Muudatusettepanekute lubatavus“), artikkel 182 („Hääletamise kord“), artikkel 183 („Muudatusettepanekute hääletamise järjekord“), artikli 185 („Osade kaupa hääletamine“) lõige 1, artikkel 186 („Hääleõigus“), artikkel 187 („Hääletamine“), artikkel 189 („Hääle võrdne jagunemine“), artikli 190 („Nimeline hääletus“) lõiked 3 ja 4, artikkel 191 („Salajane hääletus“), artikkel 192 („Elektroonilise hääletussüsteemi kasutamine“), artikkel 193 („Vaidlused hääletuse üle“), artikkel 195 („Kodukorda puudutavad märkused“), artikkel 200 („Arutelu ja hääletuse edasilükkamine“) ja artikkel 201 („Istungi katkestamine või lõpetamine“).

Artikkel 220

Komisjoni infotund

Komisjon võib otsustada pidada infotunni. Infotunni pidamise korra määrab iga komisjon ise

Artikkel 221

Parlamendikomisjonide juurdepääs konfidentsiaalsele teabele parlamendikomisjoni kinnisel koosolekul

1. Kui parlamendil on õiguslik kohustus käsitleda talle edastatud teavet konfidentsiaalsena, kohaldab vastutava komisjoni esimees automaatselt alljärgnevas lõikes 3 ette nähtud salajast menetlust.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, on juhul, kui saadud teabe konfidentsiaalsena käsitlemiseks ei ole mingit õiguslikku kohustust, igal komisjonil õigus kohaldada lõikes 3 ette nähtud salajast menetlust teabele või dokumendile omal algatusel, kui komisjoni liige on esitanud selleks kirjaliku või suulise taotluse. Sellisel juhul on salajase menetluse kohaldamise otsuse vastuvõtmiseks vaja kohalolevate parlamendiliikmete kahekolmandikulist häälteenamust.

3. Kui parlamendikomisjoni esimees on kuulutanud menetluse salajaseks, on koosolek kinnine ning sellel võivad viibida ainult selle komisjoni liikmed, sealhulgas asendusliikmed. Komisjon võib kooskõlas kohaldatava institutsioonidevahelise õigusraamistikuga otsustada, et artikli 216 lõike 3 kohaselt võivad koosolekul viibida ka teised parlamendiliikmed. Koosolekul võivad viibida ka isikud, kellele esimees on eelnevalt andnud vastava loa, põhjendades seda teadmisyajadusega ja võttes arvesse piiranguid, mis tulenevad parlamendi konfidentsiaalse teabe käsitlemist reguleerivatest eeskirjadest. Salastatud teabe puhul, mille salastatuse tase on CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem, või juhul, kui tegemist on institutsioonidevahelise õigusraamistiku alusel kehtestatud konkreetsete juurdepääsupiirangutega, võivad kehtida lisapiirangud.

Dokumendid jagatakse koosoleku alguses välja ja kogutakse koosoleku lõppedes taas kokku. Dokumendid on nummerdatud. Märkmete ja fotokoopiade tegemine nendest dokumentidest on keelatud.

Koosoleku protokoll ei käsitlenud salajase küsimuse läbivaatamise üksikasju. Protokollida võib ainult otsuseid.

4. Ilma et see piiraks konfidentsiaalsusnõuete rikkumist üldiselt käsitlevate eeskirjade kohaldamist, võivad salajast menetlust kohaldava komisjoni parlamendiliikmed või fraktsioon(id) vastavalt vähemalt keskmisele lävendile esitada taotluse konfidentsiaalsusnõuete rikkumise arutamiseks. Taotluse võib võtta komisjoni järgmise koosoleku päevakorda. Komisjon võib liikmete häälteenamusega võtta vastu otsuse edastada küsimus presidendile selle läbivaatamiseks artiklite 10 ja 176 alusel.

Käesolev artikkel kohaldub niivõrd, kui võrd konfidentsiaalse teabe käsitlemist reguleerivad õigusnormid näevad ette konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu kinnisel koosolekul väljaspool turvaala.

Artikkel 222

Kodanikualgatustega seotud avalikud kuulamised ja arutelud

1. Kui Euroopa Komisjon on kodanikualgatuse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 211/2011⁽⁵²⁾ artikli 10 lõike 1 punktile a vastavas registris avaldanud, teeb Euroopa Parlamendi president komisjonide esimeeste konverentsi esimehe ettepanekul järgmist:

- a) teeb VI lisa kohaselt valdkonna eest vastutavale komisjonile ülesandeks korraldada määruse (EL) nr 211/2011 artiklis 11 ette nähtud avalik kuulamine; petitsioonide eest vastutav komisjon kaasatakse menetlusse automaatselt kodukorra artikli 57 kohaselt;
- b) kui kaks või enam vastavalt määruse (EL) nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punktile a vastavas registris avaldatud kodanikualgatust käsitlevad sarnast teemat, võib pärast korraldajatega konsulteerimist otsustada, et korraldatakse ühine avalik kuulamine, kus käsitletakse võrdsel alusel kõiki asjaomaseid kodanikualgatusi.

⁽⁵²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1).

2. Valdkonna eest vastutav komisjon:
 - a) kontrollib, kas Euroopa Komisjon on korraldajad määruse (EL) nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punkti b kohaselt asjakohasel tasandil vastu võtnud;
 - b) tagab – vajaduse korral komisjonide esimeeste konverentsi toetusel –, et Euroopa Komisjon on nõuetekohaselt kaasatud avaliku kuulamise korraldamisse ja on kuulamisel asjakohasel tasandil esindatud.
 3. Valdkonna eest vastutava komisjoni esimees kutsub avaliku kuulamise kokku sobival kuupäeval kolme kuu jooksul pärast seda, kui algatus on vastavalt määruse (EL) nr 211/2011 artiklile 9 Euroopa Komisjonile esitatud.
 4. Valdkonna eest vastutav komisjon korraldab avaliku kuulamise Euroopa Parlamendis, vajaduse korral koos teiste liidu institutsioonide ja asutustega, kes soovivad osaleda. Ta võib kuulamisele kutsuda ka teisi sidusrühmi.
- Valdkonna eest vastutav komisjon kutsub kuulamisele algatust tutvustama korraldajaid esindava rühma, kuhu kuulub vähemalt üks määruse (EL) nr 211/2011 artikli 3 lõike 2 teises lõigus osutatud kontaktisik.
5. Juhatus kehtestab Euroopa Komisjoniga kokku lepitud korra kohaselt reeglid, mis käsitlevad tekkinud kulude hüvitamist.
 6. Parlamendi president ja komisjonide esimeeste konverentsi esimees võivad käesoleva artikli kohased volitused delegerida vastavalt asepresidendile ja mõne teise komisjoni esimehele.
 7. Kui artiklites 57 või 58 sätestatud tingimused on täidetud, kohaldatakse neid sätteid vajalike muudatustega ka teistele komisjonidele. Kohaldatakse ka artikleid 210 ja 211.

Artikli 25 lõiget 9 kodanikualgatustega seotud avalikele kuulamistele ei kohaldata.

8. Parlament korraldab määruse (EL) nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punkti a kohaselt vastavas registris avaldatud kodanikualgatust käsitleva arutelu avalikule kuulamisele järgneval osaistungjärgul ning otsustab arutelu päevakorda kandes, kas arutelu lõpul võetakse vastu resolutsioon. Arutelu lõpul ei võeta resolutsiooni vastu, kui samal või sarnasel teemal raport on juba sama või järgmise osaistungjärgu päevakorras, välja arvatud juhul, kui president teeb erandlikel põhjustel teistsuguse ettepaneku. Kui parlament otsustab arutelu lõpul resolutsiooni vastu võtta, võib selle teema eest vastutav parlamendikomisjon, fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada resolutsiooni ettepaneku. Artikli 132 lõikeid 3–8 resolutsiooni ettepanekute esitamise ja nende üle hääletamise kohta kohaldatakse vajalike muudatustega.
9. Pärast seda, kui Euroopa Komisjon avaldab teatise, milles ta esitab oma õiguslikud ja poliitilised järeldused konkreetse kodanikualgatuse kohta, annab parlament hinnangu meetmetele, mida Euroopa Komisjon sellise teatise järel kavatses võtta. Kui Euroopa Komisjon ei esita kodanikualgatust käsitlevat asjakohast ettepanekut, võib valdkonna eest vastutav komisjon korraldada kuulamise, konsulteerides kodanikualgatuse korraldajatega. Lisaks võib parlament otsustada, kas pidada täiskogu arutelu ja kas võtta arutelu põhjal vastu resolutsioon. Lõikes 8 sätestatud menetlust kohaldatakse vajalike muudatustega. Parlament võib samuti otsustada kasutada talle Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 225 antud õigust ja algatada kodukorra artiklis 47 ette nähtud menetluse.

2. PEATÜKK

Parlamentidevahelised delegatsioonid

Artikkel 223

Parlamentidevaheliste delegatsioonide moodustamine ja nende ülesanded

1. Esimeeste konverentsi ettepanekul moodustab parlament alalisi parlamentidevahelisi delegatsioone ning arvestades nende ülesandeid, teeb otsuse nende liigi ja liikmete arvu kohta. Delegatsioonide liikmed määravad fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed vastvalitud parlamendi esimesel või teisel osaistungjärgul terveks parlamendikoosseisu ametiajaks.
2. Fraktsioonid tagavad nii palju kui võimalik liikmesriikide, poliitiliste vaadete ning naiste ja meeste õiglast esindatust. Parlamendiliikmed, kellel on sama liikmesriigi kodakondsus, ei tohi moodustada rohkem kui kolmandikku delegatsiooni koosseisust. Vajalike muudatustega kohaldatakse artiklit 209.
3. Delegatsioonide juhatused moodustatakse artikli 213 alusel sarnaselt alaliste komisjonide juhatuste moodustamisega.

4. Parlament määrab kindlaks iga delegatsiooni üldised volitused. Parlament võib igal ajal otsustada neid volitusi laiendada või piirata.
5. Delegatsioonide tegevuseks vajalikud rakendussätted võtab delegatsioonide juhtide konverentsi ettepaneku alusel vastu esimeeste konverents.
6. Delegatsiooni juht annab delegatsiooni tegevuse kohta korrapäraselt aru välisasjade eest vastutavale komisjonile.
7. Kui päevakorras on punkt, mis puudutab delegatsiooni vastutusala, antakse delegatsiooni juhile võimalus vastavas komisjonis arvamust avaldada. Sama kehtib asjaomase komisjoni esimehe või raportööri osalemise kohta delegatsiooni koosolekutel.

Artikkel 224

Parlamentaarsed ühiskomisjonid

1. Euroopa Parlament võib moodustada parlamentaarseid ühiskomisjone liiduga assotsieerunud riikide parlamentide või nende riikide parlamentidega, millega liit on alustanud ühinemisläbirääkimisi.

Ühiskomisjonid võivad koostada asjaomastele parlamentidele soovitusi. Euroopa Parlament saadab soovitusel vastutavale komisjonile, kes esitab ettepanekud meetmete kohta.

2. Eri parlamentaarsete ühiskomisjonide üldised volitused määrab kindlaks Euroopa Parlament kooskõlas kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepetega.
3. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides rakendatavad menetlused määratakse kindlaks vastavate kokkulepetega. Menetlused põhinevad Euroopa Parlamendi ja partnerparlamendi delegatsioonide vahelisel pariteedil.
4. Parlamentaarsed ühiskomisjonid võtavad vastu oma kodukorra ning edastavad selle heakskiitmiseks Euroopa Parlamendi juhatusele ja osaleva partnerriigi parlamendi pädevale organile.
5. Parlamentaarsetes ühiskomisjonides osalevate Euroopa Parlamendi delegatsioonide liikmete määramine ja delegatsioonide juhatuste moodustamine toimub vastavalt parlamentidevaheliste delegatsioonide jaoks kindlaksmääratud korrale.

Artikkel 225

Koostöö Euroopa Nõukogu parlamentaarse assambleega

1. Parlamendi organid ja eriti komisjonid teevad Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee samalaadsete organitega ühist huvi pakkuvates valdkondades koostööd, mille eesmärk on eelkõige suurendada töö tulemuslikkust ja vältida topelttööd.
2. Koostöö üksikasjad määrab kindlaks esimeeste konverents kokkuleppel Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee vastavate organitega.

IX OSA

PETITSIOONID

Artikkel 226

Petitsiooniõigus

1. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 227 on igal Euroopa Liidu kodanikul ning igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, õigus kas üksi või koos teiste kodanike või isikutega pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole küsimuses, mis kuulub Euroopa Liidu tegevusvaldkonda ja mis teda otseselt puudutab.
2. Parlamendile esitatavas petitsioonis peab olema toodud iga petitsiooni esitaja nimi ja alaline elu- või asukoht.

3. Parlamendile esitatud dokumente, mida ei ole ilmselgelt mõeldud petitsioonina, ei registreerita petitsioonina; need edastatakse viivitamata käsitlemiseks asjakohasele teenistusele.

4. Kui petitsioonile on alla kirjutanud mitu füüsilist või juriidilist isikut, määravad allakirjutanud ühe esindaja ja tema asetäitjad, keda käsitletakse käesoleva osa rakendamisel petitsiooni esitajatena.

Kui esindajat ei ole määratud, loetakse petitsiooni esitajaks esimene allakirjutanu või mõni teine asjaomane isik.

5. Petitsiooni esitaja võib igal ajal oma allkirja petitsioonilt tagasi võtta.

Kui kõik petitsiooni esitajad võtavad oma allkirjad tagasi, muutub petitsioon kehtetuks.

6. Petitsioon tuleb esitada ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

Muus keeles koostatud petitsioon vaadatakse läbi ainult juhul, kui petitsiooni esitaja on lisanud tõlke ühes ametlikus keeles. Parlamendi kirj vahetus petitsiooni esitajaga toimub selles ametlikus keeles, milles on koostatud tõlge.

Juhatus võib otsustada, et petitsioone võib koostada ja kirj vahetust petitsiooni esitajatega pidada muus keeles, millel vastavalt asjaomase liikmesriigi põhiseaduslikule korrale on ametliku keele staatus kas riigis tervikuna või osal riigi territooriumist.

7. Petitsiooni saab esitada posti teel või Euroopa Parlamendi veebisaidil avatava petitsiooniportaali kaudu, mille ülesehitus aitab petitsiooni esitajal koostada lõigete 1 ja 2 tingimustele vastava petitsiooni.

8. Kui sarnastel teemadel esitatakse mitu petitsiooni, võib neid käsitleda ühiselt.

9. Kui petitsioonid vastavad lõikes 2 sätestatud tingimustele kantakse need saabumise järjekorras registrisse. Petitsioonid, mis ei vasta nendele tingimustele, arhiveeritakse ja petitsiooni esitajat teavitatakse selle põhjustest.

10. President edastab registrisse kantud petitsiooni petitsioonide eest vastutavale komisjonile, kes teeb esmalt kindlaks petitsiooni lubatavuse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 227.

Kui komisjon ei saavuta petitsiooni lubatavuse küsimuses konsensust, loetakse petitsioon lubatavaks, kui seda taotleb vähemalt kolmandik komisjoni liikmetest.

11. Petitsioon, mida vastutav komisjon ei ole tunnistanud lubatavaks, arhiveeritakse. Petitsiooni esitajat teavitatakse otsusest ja selle põhjustest. Võimaluse korral võib soovitada teisi õiguskaitsevahendeid.

12. Registreeritud petitsioone käsitletakse avalike dokumentidena ning parlament võib läbipaistvuse huvides avaldada petitsiooni esitaja, võimalike kaasesitajate ja petitsiooni võimalike toetajate nimed ning petitsiooni sisu. Petitsiooni esitajale, kaasesitajatele ja toetajatele antakse sellest teada.

13. Olenemata lõikest 12, võib petitsiooni esitaja, kaasesitaja või toetaja taotleda, et tema nime privaatsuse kaitse huvides ei avaldata; sellisel juhul peab parlament seda taotlust arvestama.

Kui petitsiooni esitaja kaebust ei ole võimalik tema anonüümsuse tõttu uurida, konsulteeritakse edasise tegevuse osas petitsiooni esitajaga.

14. Kui parlament peab seda vajalikuks, võib ta omal algatusel või asjaomase kolmanda isiku taotlusel muuta petitsiooni ja/või selles sisalduvad andmed kolmandate isikute õiguste kaitsmise eesmärgil anonüümseks.

15. Parlamendile saadetud petitsioonid, mille esitajaks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ei ole Euroopa Liidu kodanikud ning kes ei ela ega oma registrijärgset asukohta mõnes liikmesriigis, registreeritakse ja arhiveeritakse eraldi. Iga kuu saadab president petitsioonide eest vastutavale komisjonile eelmisel kuul saabunud selliste petitsioonide nimekirja, milles on ära toodud ka petitsioonide teemad. Komisjon võib välja nõuda petitsioonid, mille läbivaatamist ta peab vajalikuks.

Artikkel 227

Petitsioonide läbivaatamine

1. Petitsioonide eest vastutav komisjon käsitleb lubatavaks tunnistatud petitsioone oma tavapärase töö käigus korralisel koosolekul toimuval arutelul või kirjaliku menetluse teel. Petitsiooni esitajad võib kutsuda osalema komisjoni koosolekul, millel nende petitsiooni käsitletakse, ja petitsiooni esitaja võib ka ise kohalolekut taotleda. Petitsiooni esitajale sõna andmise üle otsustab koosoleku juhataja oma äranägemisel.
 2. Vastutav komisjon võib seoses lubatavaks tunnistatud petitsiooniga otsustada esitada parlamendile lühikese resolutsiooni ettepaneku, tingimusel et komisjonide esimeeste konverentsile antakse sellest eelnevalt teada ning esimeeste konverents ei esita selle kohta vastuväiteid. Resolutsiooni ettepanek lisatakse hiljemalt kaheksa nädalat pärast selle resolutsiooni ettepaneku komisjonis vastuvõtmist toimuva osaistungjärgu päevakorra projekti. See pannakse parlamendis ühele hääletusele. Esimeeste konverents võib teha ettepaneku kohaldada artiklit 160, vastasel juhul pannakse resolutsiooni ettepanek hääletusele ilma aruteluta.
 3. Kui vastutav komisjon kavatseb koostada artikli 54 lõike 1 alusel algatusraporti, milles käsitletakse lubatavaks tunnistatud petitsiooni ja eelkõige liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse kavandatavaid muudatusi, kaasatakse artiklite 56 ning 57 kohaselt valdkonna eest vastutav komisjon. Komisjon kiidab ilma hääletuseta heaks valdkonna eest vastutava komisjoni esitatud ettepanekud resolutsiooni ettepaneku nende osade kohta, mis käsitlevad liidu õiguse kohaldamist või tõlgendamist või kehtiva õiguse muutmist. Kui vastutav komisjon ei võta ettepanekuid vastu, võib valdkonna eest vastutav komisjon esitada need otse täiskogule.
 4. Allkirjutajad saavad avaldada lubatavaks tunnistatud petitsioonile toetust või toetusavaldusest loobuda petitsiooniportaali kaudu. Portaal tehakse kättesaadavaks Euroopa Parlamendi veebisaidil.
 5. Vastutav komisjon võib paluda Euroopa Komisjonilt abi, eelkõige liidu õiguse kohaldamise või selle järgimise täpsustamiseks ning petitsiooniga seotud teabe või dokumentide saamiseks. Euroopa Komisjoni esindajad kutsutakse osalema komisjoni koosolekul.
 6. Vastutav komisjon võib paluda presidendil edastada komisjoni arvamus või soovitus meetmete võtmiseks või vastuse saamiseks Euroopa Komisjonile, nõukogule või asjaomase liikmesriigi ametiasutusele.
 7. Komisjon esitab parlamendile igal aastal raporti oma arutelude tulemustest ning asjakohasel juhul meetmetest, mida nõukogu või Euroopa Komisjon on parlamendi edastatud petitsioonide alusel võtnud.
- Kui lubatavaks tunnistatud petitsiooni läbivaatamine on lõpetatud, kuulutatakse käsitlemine vastutava komisjoni otsusega lõppenuks.
8. Petitsiooni esitajale antakse teada kõikidest komisjoni asjakohastest otsustest ja nende põhjendustest.
 9. Vastutav komisjon võib otsustada petitsiooni uuesti menetlusse võtta, kui komisjonile saavad teatavaks petitsiooni puudutavad uued olulised andmed ja kui petitsiooni esitaja seda taotleb.
 10. Vastutav komisjon võtab liikmete häälteenamusega ja kooskõlas kodukorra sätetega vastu petitsioonide käsitlemise suunised.

Artikkel 228

Teabekogumiskülastused

1. Petitsioonide uurimisel, faktide tuvastamisel ja lahenduste otsimisel võib vastutav komisjon korraldada teabekogumiskülastusi liikmesriiki või piirkonda, mida komisjonis arutatud ja lubatavaks tunnistatud petitsioon käsitleb. Üldreeglina uuritakse teabekogumiskülastuse käigus mitmes petitsioonis käsitletud teemasid. Kohaldatakse juhataja eeskirju, millega reguleeritakse komisjonide delegatsioonide lähetamist Euroopa Liidu piires.
2. Delegatsiooni koosseisu ei või kuuluda külastatavast liikmesriigist valitud parlamendiliikmeid. Neil võib lubada teabekogumiskülastusele suunduva delegatsiooniga liituda *ex officio*.
3. Pärast külastust koostavad delegatsiooni ametlikud liikmed lähetusaruande. Delegatsiooni juht koordineerib selle koostamist ning püüab tagada, et kõik delegatsiooni ametlikud liikmed on aruande sisu osas üksmeelel. Kui üksmeelele ei jõuta, tuleb lähetusaruandes esitada kõik lahknevad seisukohad.

Delegatsiooniga *ex officio* liitunud parlamendiliikmed aruande koostamisel ei osale.

4. Lähetusaruanne ja võimalikud soovitused esitatakse vastutavale komisjonile. Parlamendiliikmed võivad esitada muudatusettepanekuid soovituste kohta, kuid mitte aruande selle osa kohta, milles käsitletakse delegatsiooni tuvastatud fakte.

Kõigepealt paneb komisjon hääletusele soovituste kohta esitatud muudatusettepanekud ning seejärel lähetusaruande tervikuna.

Kui lähetusaruanne kiidetakse heaks, edastatakse see teavitamise eesmärgil presidendile.

Artikkel 229

Petitsioonidest teadaandmine

1. Parlamenti teavitatakse artikli 226 lõikes 9 osutatud registrisse kantud petitsioonidest ja olulisematest petitsioonide läbivaatamise menetlust puudutavatest otsustest. Teadaanded kantakse istungi protokollile.
2. Registrisse kantud petitsioonide pealkirjad ja sisukokkuvõtted ning petitsioonide läbivaatamisel esitatud arvamused ja olulisemad vastuvõetud otsused tehakse Euroopa Parlamendi veebisaidil petitsiooniportaalis üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 230

Kodanikualgatus

1. Kui parlamenti teavitatakse, et Euroopa Komisjonil on palutud esitada õigusakti ettepanek Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõike 4 alusel ja vastavalt määrusele (EL) nr 211/2011, selgitab petitsioonide eest vastutav komisjon välja, kas see võib mõjutada tema tööd, ja teavitab vajaduse korral sellega seotud teemadel petitsioone esitanuid.
2. Petitsioonide eest vastutav komisjon võib kavandatud kodanikualgatused, mis on kooskõlas määruse (EL) nr 211/2011 artikliga 4 registreeritud, kuid mida ei ole võimalik kooskõlas nimetatud määruse artikliga 9 Euroopa Komisjonile esitada kuna kõiki ettenähtud menetlusi ja tingimusi ei ole järgitud, läbi vaadata, kui ta peab järeelmeetmeid asjakohaseks. Artikleid 226, 227, 228 ja 229 kohaldatakse vajalike muudatustega.

X OSA

OMBUDSMAN

Artikkel 231

Ombudsmani valimine

1. President esitab parlamendi ametiaja alguses või pärast eelmise ombudsmani surma, tagasiastumist või ametist vabastamist üleskutse ombudsmani ametikohale kandidaatide esitamiseks ning määrab kindlaks kandidaatide ülesseadmise tähtaja. Üleskutse avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Kandidaat peab saama toetuse vähemalt 40 parlamendiliikmelt, kes peavad olema vähemalt kahe liikmesriigi kodanikud.

Parlamendiliige võib toetada ainult ühte kandidaati.

Kandidaatide ülesseadmisel tuleb esitada kõik nõutavad dokumendid, mis kinnitavad, et kandidaat vastab nõuetele, mis on esitatud Euroopa Parlamendi otsuse 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom⁽⁵³⁾ artikli 6 lõikes 2.

⁽⁵³⁾ Euroopa Parlamendi 9. märtsi 1994. aasta otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta (EÜT L 113, 4.5.1994, lk 15).

3. Kandidaatide nimekiri edastatakse vastutavale komisjonile. Kandidaatidele toetust avaldanud parlamendiliikmete täielik nimekiri tehakse üldsusele aegsasti kättesaadavaks.
4. Vastutav komisjon võib taotleda kandidaatide kuulamist. Kuulamised on avatud kõikidele parlamendiliikmetele.
5. Seejärel esitatakse parlamendile hääletamiseks sobivate kandidaatide nimekiri (tähestikulises järjekorras).
6. Ombudsman valitakse antud häälte enamusega.

Kui esimeses kahes hääletusvoorus ei osutu ükski kandidaat valituks, pääsevad järgmisesse hääletusvooru edasi kaks kandidaati, kes said teises hääletusvoorus kõige rohkem hääli.

Võrdse häälte arvu korral osutub valituks vanem kandidaat.

7. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.
8. Ombudsman täidab oma kohustusi kuni järgmise ombudsmani ametisse astumiseni, välja arvatud tema surma või ametist vabastamise korral.

Artikkel 232

Ombudsmani tegevus

1. Vastutav komisjon vaatab läbi haldusomavoli juhtumid, millest ombudsman on teada andnud vastavalt otsuse 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom artikli 3 lõigetele 6 ja 7, mille järel võib vastutav komisjon vastavalt kodukorra artiklile 54 otsustada koostada raporti.

Vastutav komisjon vaatab läbi aruande, mille ombudsman esitab iga-aastase tööperioodi lõpus oma uurimistulemuste kohta vastavalt otsuse 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom artikli 3 lõikele 8. Vastutav komisjon võib esitada parlamendile resolutsiooni ettepaneku, kui ta leiab, et parlament peaks võtma selle aruande mõne aspekti kohta seisukoha.

2. Ombudsman võib ka anda vastutavale komisjonile viimase taotlusel teavet või esineda vastutava komisjoni ees omal algatusel.

Artikkel 233

Ombudsmani ametist tagandamine

1. Kümnendik parlamendi koosseisust võib taotleda ombudsmani ametist tagandamist, kui ombudsman ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema ametikohustuste täitmiseks, või kui ta on süüdi rängas eksimuses. Kui vähem kui kaks kuud varem on selline ametist tagandamise taotlus juba hääletusele pandud, võib uue taotluse esitada ainult juhul, kui selle esitab viiendik parlamendiliikmetest.
2. Taotlus edastatakse ombudsmanile ja vastutavale komisjonile. Kui vastutava komisjoni liikmete enamus on arvamusel, et taotlus on õigustatud, esitab komisjon parlamendile raporti. Kui ombudsman soovib, kuulatakse ta enne raporti hääletusele panemist ära. Parlament teeb pärast arutelu otsuse salajasel hääletusel.
3. Enne hääletuse algust teeb president kindlaks, et kohal on vähemalt pool parlamendi koosseisust.
4. Kui parlament teeb hääletusel otsuse ombudsmani ametist tagandamise kohta, kuid ombudsman ei astu ise ametist tagasi, esitab president hiljemalt hääletusele järgneval osaistungjärgul Euroopa Kohtule taotluse ombudsmani ametist tagandamiseks ja palub kohtul teha otsus viivitamata.

Ombudsmani vabatahtlik tagasiastumine lõpetab menetluse.

XI OSA

PARLAMENDI PEASEKRETARIAAT

Artikkel 234

Parlamendi peasekretariaat

1. Parlamenti abistab tema töös peasekretär, kelle nimetab ametisse juhatus.

Peasekretär annab juhatuse ees vande täita oma ametikohustusi kohusetundlikult ja erapooletult.

2. Peasekretär juhib peasekretariaati, mille koosseisu ja töökordalduse määrab kindlaks juhatus.
3. Juhatus määrab kindlaks parlamendi peasekretariaadi ametikohad ning korra, mis reguleerib ametnike ja muude teenistujate teenistus- ja tasustamistingimusi.

Parlamendi president edastab vajaliku teabe Euroopa Liidu asjaomastele institutsioonidele.

XII OSA

EUROOPA TASANDI ERAKONDI JA POLIITILISI SIHTASUTUSI PUUDUTAVAD VOLITUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 235

Euroopa tasandi erakondi ja poliitilisi sihtasutusi puudutavad volitused ja kohustused⁽⁵⁴⁾

1. Kui parlament otsustab kooskõlas finantsmääruse artikli 65 lõikega 1 võtta endale õiguse kiita heaks kulukohustusi, on selleks pädev organ parlamendi juhatus.

Sellest lähtuvalt on juhatusel pädevus teha otsuseid määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014⁽⁵⁵⁾ artiklite 17, 18, 24, artikli 27 lõike 3 ja artikli 30 alusel.

Kõik otsused, mille juhatus käesoleva lõike alusel teeb, allkirjastab juhatuse nimel president ning need tehakse taotluse esitajale või makse saajale teatavaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 297. Kõikides otsustes esitatakse vastavalt nimetatud aluslepingu artikli 296 teisele lõigule nende vastuvõtmise põhjused.

Juhatus võib igal ajal pidada nõu esimeeste konverentsiga.

2. Kui seda taotleb veerand parlamendiliikmetest, kes esindavad vähemalt kolme fraktsiooni, pannakse parlamendis hääletusele otsus esitada kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 10 lõikega 3 Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste ametile taotlus kontrollida, kas registreeritud Euroopa tasandi erakond või sihtasutus täidab tingimusi, mis on sätestatud määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 3 lõike 1 punktis c ja artikli 3 lõike 2 punktis c.
3. Määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 10 lõike 3 esimese lõigu kohaselt võib vähemalt 50 kodanikust koosnev rühm esitada põhjendatud taotluse, et parlament taotleks lõikes 2 nimetatud kontrollimist. Seda põhjendatud taotlust ei esita ega allkirjasta parlamendiliikmed. Taotlus peab sisaldama olulisi faktilisi tõendeid selle kohta, et Euroopa tasandi erakond või Euroopa tasandi poliitiline sihtasutus ei vasta lõikes 2 osutatud tingimustele.

President edastab kodanike rühmalt saadud vastuvõetava taotluse edasiseks läbivaatamiseks vastutavale komisjonile.

Pärast läbivaatamist, mis peaks toimuma nelja kuu jooksul pärast presidendi poolt taotluse edastamist, võib vastutav komisjon oma vähemalt kolme fraktsiooni esindavate liikmete häälteenamusega teha ettepaneku, et taotlusega tuleks edasi tegeleda, ja teavitab sellest presidenti.

⁽⁵⁴⁾ Artiklit 235 kohaldatakse ainult nende Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste suhtes, mis vastavad määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 2 lõigetele 3 ja 4.

⁽⁵⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist (ELT L 317, 4.11.2014, lk 1).

Kodanike rühma teavitatakse komisjoni läbivaatamise tulemustest.

Komisjoni ettepaneku kättesaamisel edastab president taotluse parlamendile.

Pärast taotluse kättesaamist otsustab parlament antud hääle enamusega, kas esitada taotlus Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste ametile või mitte.

Parlamendikomisjon kehtestab kodanike rühmadelt saadud taotluste käsitlemise suunised.

4. Kui seda taotleb veerand parlamendiliikmetest, kes esindavad vähemalt kolme fraktsiooni, pannakse parlamendis hääletusele ettepanek võtta vastu põhjendatud otsus esitada kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 10 lõikega 4 vastuväide Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste ameti otsuse kohta Euroopa tasandi erakond või sihtasutus registrist kustutada; seda tuleb teha kolme kuu jooksul pärast otsusest teatamist.

Vastutav komisjon esitab põhjendatud otsuse ettepaneku. Ettepaneku tagasilükkamise korral loetakse vastuvõetuks sellele vastupidine otsus.

5. Vastutava komisjoni ettepaneku põhjal nimetab esimeeste konverents kaks liiget sõltumatute väljapaistvate isikute komiteesse vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 artikli 11 lõikele 1.

XIII OSA

KODUKORRA KOHALDAMINE JA MUUTMINE

Artikkel 236

Kodukorra kohaldamine

1. Kui kodukorra kohaldamisel või tõlgendamisel tekib kahtlusi, võib president saata küsimuse arutamiseks vastutavale komisjonile.

Komisjonide esimehed võivad toimida samamoodi, kui selliseid kahtlusi tekib komisjoni töö käigus ja sellega seotult.

2. Vastutav komisjon otsustab, kas on vaja teha ettepanek kodukorra muutmiseks. Vastutav komisjon järgib artiklis 237 sätestatud menetlust.

3. Kui vastutav komisjon otsustab, et kehtiva kodukorra tõlgendusest piisab, edastab ta oma tõlgenduse presidendile, kes teavitab sellest parlamenti järgmisel osaistungjärgul.

4. Kui fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid vaidlustavad vastutava komisjoni tõlgenduse 24 tunni jooksul alates selle teatavakstegemisest, pannakse küsimus parlamendis hääletusele. Parlament võtab teksti vastu antud hääle enamusega, tingimusel et kohal on vähemalt kolmandik parlamendi koosseisust. Kui tõlgendus lükatakse tagasi, saadetakse küsimus tagasi vastutavale komisjonile.

5. Tõlgendused, mille kohta vastuväiteid ei esitata, ja parlamendi tõlgendused lisatakse kaldkirjas selgitavate märkustena kodukorra vastava artikli või artiklite juurde.

6. Tõlgendused loovad pretsedendi, mida tuleb tulevikus kõnealuste artiklite kohaldamisel ja tõlgendamisel arvestada.

7. Vastutav komisjon vaatab kodukorra ja selle tõlgendused regulaarselt läbi.

8. Kui kodukorra sätetega antakse õigusi teatavale arvule parlamendiliikmetele, asendatakse see arv parlamendiliikmete koguarvu muutumise korral (nt Euroopa Liidu laienemisel) automaatselt lähima täisarvuga, mis moodustab parlamendiliikmete arvust sama suure osa nagu enne.

*Artikkel 237***Kodukorra muutmine**

1. Iga parlamendiliige võib teha ettepaneku kodukorra ja selle lisade muutmiseks ning lisada ettepanekule asjakohasel juhul lühikesed selgitused.

Vastutav komisjon vaatab ettepanekud läbi ja otsustab, kas esitada need parlamendile.

Muudatusettepanekute täiskogul arutamisele kohaldatakse artikleid 180, 181 ja 183 ning nendes artiklites kasutatud väljendeid „algtekst“ ja „õiguslikult siduva akti ettepanek“ tõlgendatakse kui viidet kehtivale sättele.

2. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 232 võetakse kodukorrale esitatud muudatusettepanekud vastu parlamendi liikmete häälteenamusega.

3. Kui ettepanekute hääletusele panemise ajal ei otsustata teisiti, jõustuvad kodukorra ja selle lisade kohta vastu võetud muudatusettepanekud nende vastuvõtmisele järgneva osaistungjärgu esimesel päeval.

XIV OSA

MUUD SÄTTED*Artikkel 238***Liidu sümbolid**

1. Parlament tunnistab ja kasutab järgmisi liidu sümboleid:

- lipp, mille sinisel taustal on kaheteistkümnest kuldsest tähest koosnev ring;
- hümn, mille aluseks on „Ood rõõmule“ Ludwig van Beethoveni 9. sümfooniast;
- juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses“.

2. Parlament tähistab 9. mail Euroopa päeva.

3. Lipp heisatakse kõikidel parlamendi hoonetel ja ametlike sündmuste puhul. Lippu kasutatakse kõikides parlamendi koosolekuruumides.

4. Hümn mängitakse uue koosseisu esimese istungi ja muude pidulike istungite alguses, eelkõige riigipeade ja valitsusjuhtide vastuvõtmisel ning pärast laienemist uute parlamendiliikmete tervitamisel.

5. Juhtlauseid kasutatakse parlamendi ametlikel dokumentidel.

6. Juhatus uurib sümbolite täiendava kasutamise võimalusi parlamendis. Juhatus kehtestab käesoleva artikli üksikasjalikud rakendussätted.

*Artikkel 239***Soolise võrdõiguslikkuse arvessevõtmine**

Juhatus võtab vastu soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava, mille eesmärk on arvestada soolist perspektiivi kogu parlamendi tegevuses, kõigil tasanditel ja kõigis etappides. Soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava kontrollitakse kaks korda aastas ja see vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

*Artikkel 240***Pooleliolevad asjad**

Viimase valimiste eelneva osaistungjärgu lõppedes loetakse kõik pooleliolevad asjad aegunuks, ilma et see piiraks teise löigu kohaldamist.

Parlamendikoosseisu ametiaja alguses teeb esimeeste konverents otsuse parlamendikomisjonide ja teiste institutsioonide esitatud põhjendatud avalduste kohta, milles taotletakse eelmise parlamendikoosseisu pooleli jäänud asjade käsitlemise uuesti alustamist või käsitlemise jätkamist.

Neid sätteid ei kohaldata petitsioonide, kodanikualgatuste ja teatiste suhtes, mille puhul ei ole vaja vastu võtta otsust.

Artikkel 241

Parandused

1. Kui parlamendis vastu võetud tekstis leitakse viga, esitab president asjakohasel juhul vastutavale komisjonile paranduse projekti.
2. Kui parlamendis vastu võetud ja teiste institutsioonidega kokku lepitud tekstis leitakse viga, püüab president enne toimimist vastavalt lõikele 1 saada vajalikele parandustele nende institutsioonide nõusolek.
3. Vastutav komisjon vaatab paranduse projekti läbi ja esitab selle parlamendile, kui ta on veendunud, et on tekkinud viga, mida on võimalik ettepanud viisil parandada.
4. Parandus tehakse teatavaks järgmisel osaistungjärgul. Parandus loetakse heakskiidetuks, kui 24 tunni jooksul alates selle teatavakstegemisest ei esita fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid taotlust selle hääletusele panemiseks. Kui parandust ei kiideta heaks, saadetakse see tagasi vastutavale komisjonile. Vastutav komisjon võib esitada muudetud paranduse või menetluse lõpetada.
5. Heakskiidetud parandused avaldatakse samal viisil nagu tekst, mida need puudutavad. Artiklit 79 kohaldatakse vajalike muudatustega.

—

I LISA

**EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE MAJANDUSLIKKE HUVE JA HUVIDE KONFLIKTI KÄSITLEV
KÄITUMISJUHEND***Artikkel 1***Juhtpõhimõtted**

Oma ametiülesannete täitmisel Euroopa Parlamendi liige:

- a) juhindub oma tegevuses järgmistest üldistest põhimõtetest: erapooletus, usaldusväärsus, avatus, hoolikus, ausus, vastutustunne ja parlamendi maine hoidmine;
- b) tegutseb üksnes üldistes huvides ning ei saa ega püüa saada otsest ega kaudset majanduslikku kasu või muid soodustusi.

*Artikkel 2***Parlamendiliikme peamised kohustused**

Oma ametiülesannete täitmisel Euroopa Parlamendi liige:

- a) ei seo end ühegi lepinguga, mis ajendaks teda tegutsema või hääletama mõne teise juriidilise või füüsilise isiku huvides ning kahjustaks parlamendiliikme hääletamisvabadust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist üldistel ja otsestel valimistel käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artiklis 6 ja Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artiklis 2;
- b) ei küsi, ei nõustu saama ega võta vastu otsest ega kaudset rahalist ega mitterahalist hüve ega tasu parlamendiliikme tööülesannete täitmisel teatud viisil käitumise eest ning väldib teadlikult sattumist olukorda, mis võib seonduda alkäemaksu andmise, korruptsiooni või lubamatu mõjutamisega;
- c) ei tegele tasustatud ametialase lobitööga, mis on otseselt seotud liidu otsustamisprotsessiga.

*Artikkel 3***Huvide konflikt**

1. Huvide konflikt tekib siis, kui parlamendiliikmel on isiklik huvi, mis võib ebasoovitavalt mõjutada parlamendiliikme ametiülesannete täitmist. Huvide konflikti ei ole, kui parlamendiliige saab kasu üksnes asjaolu tõttu, et ta on osa laiemast üldsusest või suurest inimrühmast.
2. Parlamendiliige, kelle puhul on tekkinud huvide konflikt, võtab viivitamata kõik vajalikud meetmed, et olukorda parandada kooskõlas käesoleva käitumisjuhendi põhimõtete ja sätetega. Kui parlamendiliige ei saa huvide konflikti lahendada, annab ta sellest kirjalikult teada parlamendi presidendile. Kahtluse korral võib parlamendiliige küsida konfidentsiaalselt nõu artikli 7 kohaselt loodud parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelevalt nõuandekomiteelt.
3. Ilma et see mõjutaks lõike 2 kohaldamist, teavitab parlamendiliige enne täiskogul või parlamendi organites sõnavõtmist või hääletamist või raportööriks esitamist kõigist tegelikest või võimalikest huvide konfliktidest seoses arutatava küsimusega, kui see ei ilmne selgelt artikli 4 kohaselt deklareeritud andmetest. Selline teade esitatakse asjaomase küsimuse parlamendis menetlemise ajal kirjalikult või suuliselt presidendile või komisjoni esimehele.

*Artikkel 4***Parlamendiliikme deklaratsioon**

1. Euroopa Parlamendi liige esitab läbipaistvuse huvides isiklikul vastutusel majanduslike huvide deklaratsiooni parlamendi presidendile enne Euroopa Parlamendi valimistele järgneva esimese osaistungjärgu lõppu (või koosseisu ametiajal 30 päeva jooksul pärast parlamendi teenistusse asumist), kasutades selleks juhatuse poolt kooskõlas artikliga 9 vastu võetud vormi. Parlamendiliige teavitab parlamendi presidenti kõigist deklaratsiooni mõjutavatest muudatustest muudatuse tekkimisele järgneva kuu lõpuks.

2. Majanduslike huvide deklaratsioonis esitatakse selgelt järgmine teave:
- a) parlamendiliikme ametialane tegevus Euroopa Parlamendi teenistusse asumisele eelneval kolmel aastal, samuti osalemine äriühingu, valitsusvälise organisatsiooni, ühenduse või muu juriidilise isiku staatusega üksuste juhatuses või haldusnõukogus samal ajavahemikul;
 - b) palk, mida parlamendiliige saab seoses mandaadiga mõnes teises parlamendis;
 - c) regulaarne tasustatud tegevus, millega parlamendiliige tegeleb ametiülesannete täitmisega samal ajal töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana;
 - d) osalemine äriühingu, valitsusvälise organisatsiooni, ühenduse või muu juriidilise isiku staatusega üksuse juhatuses või haldusnõukogus ning parlamendiliikme muu parlamendiväline tasustatud või tasustamata tegevus;
 - e) muu parlamendiväline ajutine tasustatud tegevus (sh kirjutamine, loengupidamine või tegutsemine eksperdina) juhul, kui parlamendiliikme kogu parlamendivälise ajutise tegevuse eest saadud tasu kalendriaastal on suurem kui 5 000 eurot;
 - f) osalus äriühingus või partnerluses, kui see võib avaldada mõju avalikule poliitikale või kui see osalus annab parlamendiliikmele võimaluse märkimisväärselt mõjutada kõnealuse üksuse tegevust;
 - g) rahaline toetus ja toetus personali või ainelisel kujul, mida parlamendiliige lisaks Euroopa Parlamendi eraldistele saab seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt, kelle andmed avalikustatakse;
 - h) muu majanduslik huvi, mis võib mõjutada parlamendiliikme ametiülesannete täitmist.

Kui see on asjakohane, täpsustab parlamendiliige iga tegevuse puhul, mille ta vastavalt esimesele lõigule deklareerib ka seda, kas ta saab selle eest tasu või mitte; punktide a, c, d, e ja f puhul valib parlamendiliige ka ühe järgmistest tulukategooriatest:

- tasustamata;
- 1–499 eurot kuus;
- 500 – 1 000 eurot kuus;
- 1 001 – 5 000 eurot kuus;
- 5 001 – 10 000 eurot kuus;
- üle 10 000 euro kuus (summa tuleb ümardada kümnetuhandeliteni).

Parlamendiliikme saadud ja esimese lõigu mõne punkti kohaselt deklareeritud ebaregulaarne tulu arvestatakse aastatu-luna, mis jagatakse kaheteistkümne ja liigitatakse ühte teises lõigus nimetatud kategooriasse.

3. Käesoleva artikli kohaselt parlamendi presidendile esitatud teave avaldatakse parlamendi veebilehel hõlpsasti kättesaadaval viisil.
4. Parlamendiliiget ei või valida parlamendi või selle organi ametikandjaks, nimetada raportööriks ega ametliku delegatsiooni või institutsioonidevahelise läbirääkimisrühma liikmeks, kui ta ei ole esitanud majanduslike huvide deklaratsiooni.
5. Kui president saab teavet, mis annab alust arvata, et parlamendiliikme majanduslike huvide deklaratsioon on sisuliselt ebaõige või aegunud, võib ta konsulteerida artiklis 7 sätestatud nõuandekomiteega. Kui see on kohane, palub president parlamendiliikmel deklaratsioon kümne päeva jooksul parandada. Parlamendiliikme suhtes, kes presidendi palvel deklaratsiooni ei paranda, võib juhatus teha otsuse kohaldada lõiget 4.

6. Raportöörid võivad vabatahtlikult esitada oma raporti seletuskirjas loetelu parlamendivälistest huvide esindajatest, kellel on raporti teemat puudutavates küsimustes konsulteeritud ⁽¹⁾.

Artikkel 5

Kingitused ja sarnased soodustused

1. Euroopa Parlamendi liikmed ei tohi ametiülesannete täitmisel vastu võtta kingitusi ega muid sarnaseid soodustusi, välja arvatud juhul, kui kingituse ligikaudne väärtus on alla 150 euro ja see on tehtud etiketi järgimiseks või kui kingitus saadakse Euroopa Parlamendi ametliku esindajana ja see on tehtud etiketi järgimiseks.

2. Kõik Euroopa Parlamenti ametlikult esindavale parlamendiliikmele tehtud kingitused, mis on kooskõlas lõikega 1, antakse üle parlamendi presidendile ning nendega toimitakse vastavalt rakendusmeetmetele, mille juhatus võtab vastu artikkel 9 kohaselt.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata parlamendiliikmete reisi-, majutus- ja elamiskulude hüvitamise suhtes või selliste kulude katmise suhtes kolmanda isiku poolt, kui parlamendiliige osaleb kutse alusel ja oma ametiülesannete täitmisel kolmanda isiku korraldatud üritusel.

Käesoleva lõike kohaldamisala ja eelkõige läbipaistvuse tagamise reegleid, täpsustatakse rakendusmeetmetes, mille juhatus võtab vastu artikkel 9 kohaselt.

Artikkel 6

Endise parlamendiliikme tegevus

Endine Euroopa Parlamendi liige, kes ametialaselt tegeleb lobitööga või esindusülesannetega, mis on otseselt seotud liidu otsustamisprotsessiga, peaks Euroopa Parlamenti sellest teavitama ega tohi kõnealuste ülesannete täitmise ajal kasutada endistele parlamendiliikmetele juhatuse asjakohase eeskirjaga ette nähtud võimalusi ⁽²⁾.

Artikkel 7

Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee

1. Luuakse parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee“).

2. Nõuandekomiteesse kuulub viis liiget, kelle parlamendi president nimetab oma ametiaja alguses ametisse põhiseaduskomisjoni ja õiguskomisjoni liikmete hulgast, võttes arvesse parlamendiliikmete kogemust ja poliitiliste jõudude tasakaalustatud esindatust.

Nõuandekomitee liikmed täidavad kordamööda kuuekuuliste ajavahemike jooksul komitee esimehe ülesandeid.

3. Parlamendi president nimetab oma alguses ametisse ka nõuandekomitee asendusliikmed – ühe liikme igast nõuandekomitees esindamata fraktsioonist.

Kui käesolevat käitumisjuhendit on väidetavalt rikkunud nõuandekomitees esindamata fraktsiooni liige, saab asjaomasest asendusliikmest väidetava rikkumise läbivaatamise ajaks nõuandekomitee kuues täisliige.

4. Parlamendiliikme taotluse alusel annab nõuandekomitee talle 30 kalendripäeva jooksul konfidentsiaalselt suuniseid, kuidas käesoleva käitumisjuhendi sätteid tõlgendada ja kohaldada. Kõnealune parlamendiliige võib neid suuniseid usaldada.

Nõuandekomitee hindab presidendi taotlusel ka käesoleva käitumisjuhendi väidetavaid rikkumisi ja annab presidendile nõu, milliseid võimalikke meetmeid võtta.

5. Nõuandekomitee võib pärast konsulteerimist presidendiga küsida nõu välisekspertidelt.

6. Nõuandekomitee avaldab aastaaruande oma töö kohta.

⁽¹⁾ Vt juhatuse 12. septembri 2016. aasta otsus läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe rakendamise kohta.

⁽²⁾ Juhatuse 12. aprilli 1999. aasta otsus Euroopa Parlamendi endistele liikmetele pakutavate võimaluste kohta.

*Artikkel 8***Käitumisjuhendi rikkumiste menetlemise kord**

1. Kui on alust arvata, et Euroopa Parlamendi liige on käesolevat käitumisjuhendit rikkunud, teavitab president sellest nõuandekomiteed, välja arvatud juhtudel, kui ilmselgelt on tegemist pahatahtlikkusega.
2. Nõuandekomitee vaatab väidetava rikkumise asjaolud läbi ja võib asjaomase parlamendiliikme ära kuulata. Komitee esitab oma järelduste alusel presidendile soovitusel võimaliku otsuse kohta.

Kui käitumisjuhendi väidetava rikkumise on toime pannud nõuandekomitee alaline või asendusliige, ei osale ta nõuandekomitee tegevuses kõnealuse väidetava rikkumise käsitlemisel.

3. Kui parlamendi president jõuab nimetatud soovitusel arvesse võttes ja pärast parlamendiliikmelt kirjaliku selgituse küsimist järeldusele, et asjaomane parlamendiliige on käitumisjuhendit rikkunud, teeb ta põhistatud otsuse distsiplinaarkaristuse määramiseks. President teavitab parlamendiliiget põhistatud otsusest.

Määratud distsiplinaarkaristus võib hõlmata ühte või mitut kodukorra artikli 176 lõigetes 4–6 loetletud meedet.

4. Asjaomane parlamendiliige võib kasutada kodukorra artiklis 177 sätestatud sisemise edasikaebamise võimalusi.

*Artikkel 9***Rakendamine**

Juhatus võtab vastu käitumisjuhendi rakendusmeetmed, sh kontrollimise korra, ning vajaduse korral ajakohastab artiklites 4 ja 5 nimetatud summasid.

Juhatus võib teha ettepanekuid käesoleva käitumisjuhendi läbivaatamiseks.

II LISA

EUROOPA PARLAMENDI LIIKME SOBILIKU KÄITUMISE JUHEND OMA ÜLESANNETE TÄITMISEL

1. Euroopa Parlamendi liige käitub oma ülesannete täitmisel kõigi Euroopa Parlamendis töötavate inimeste suhtes väärikalt, viisakalt ja lugupidavalt ning eelarvamuste ja diskrimineerimiseta.
2. Parlamendiliige käitub oma ülesandeid täites professionaalselt ning hoidub suhetes töötajatega eelkõige alandavast, solvavast, haavavast või diskrimineerivast väljendusviisist ning muudest ebaeetilistest, väärikust riivavatest või seadusevastastest tegudest.
3. Parlamendiliige ei tohi oma tegevusega õhutada või ergutada töötajaid kehtivaid õigusakte, Euroopa Parlamendi sisereegleid või käesolevat juhendit rikkuma, eirama või neist kõrvale hoidma, samuti ei tohi ta lubada oma vastutusel olevate töötajate sellist käitumist.
4. Euroopa Parlamendi tõhusa toimimise kindlustamiseks püüab parlamendiliige tagada, jäädes samal ajal diskreetseks, et lahkarvamused ja konfliktid, millesse on segatud tema vastutusel olevad töötajad, lahendatakse kiiresti, õiglaselt ja tõhusalt.
5. Kui see on vajalik, osaleb parlamendiliige viivitamata ja täielikult konflikti või (psühholoogilise või seksuaalse) ahistamise olukordade lahendamiseks ette nähtud menetluses, sealhulgas reageerib kiiresti igale ahistamisteatele. Parlamendiliige peaks osalema töökohal konfliktide ja ahistamise vältimise ning hea büroojuhtimise teemalisel erikoolitusel, mida parlamendiliikmetele korraldatakse.
6. Parlamendiliige allkirjastab deklaratsiooni, mis kinnitab tema võetud kohustust käesolevat juhendit järgida. Kõik deklaratsioonid, olenemata sellest, kas need on allkirjastatud või mitte, avaldatakse Euroopa Parlamendi veebisaidil.
7. Parlamendiliiget, kes ei ole käesoleva juhendiga seotud deklaratsiooni allkirjastanud, ei saa valida parlamendi või mõne selle organi ametikandjaks ega määrata raportööriks; samuti ei saa ta osaleda ametlikus delegatsioonis ega institutsioonidevahelistel läbirääkimistel.

III LISA

ARTIKLITE 138, 140 JA 141 ALUSEL ESITATAVATELE KIRJALIKULT VASTATAVATELE KÜSIMUSTELE KOHALDATAVAD KRITEERIUMID

1. Kirjalikult vastatavad küsimused:
 - peavad selgelt ära näitama adressaadi, kellele need tavapärase institutsioonidevaheliste kanalite kaudu tuleb edastada;
 - peavad eranditult kuuluma adressaadile asjakohaste aluslepingute või liidu õigusaktidega antud pädevuste piiridesse või tema tegevusvaldkonda;
 - peavad pakkuma üldist huvi;
 - peavad olema täpsed ja sisaldama arusaadavat küsimust;
 - ei tohi olla pikemad kui 200 sõna;
 - ei tohi sisaldada solvavat väljendusviisi;
 - ei tohi käsitleda puht isiklikke teemasid;
 - ei tohi sisaldada üle kolme alaküsimuse.
2. Nõukogule esitatavates küsimustes ei tohi käsitleda käimasolevat seadusandlikku tavamenetlust ega nõukogu ülesandeid eelarve kinnitajana.
3. Kui küsimuse koostaja seda taotleb, nõustab sekretariaat teda, kuidas konkreetse üksikjuhtumi puhul lõikes 1 sätestatud kriteeriume täita.
4. Kui eelnenud kuue kuu jooksul on esitatud sama või sarnane küsimus ja sellele on vastatud või kui küsimuses palutakse sellist teavet parlamendi mõne konkreetse resolutsiooni järelmeetmete kohta, mida Euroopa Komisjon on eelnenud kuue kuu jooksul juba kirjalikus järelteatises andnud, edastab sekretariaat küsimuse esitajale koopia eelmisest küsimusest ja vastusest või järelteatise. Uut küsimust adressaadile ei edastata, v.a juhul, kui president otsustab seda teha, võttes arvesse uusi märkimisväärseid arenguid või küsimuse koostaja põhjustatud taotlust.
5. Kui küsimusega soovitakse saada faktilist või statistilist teavet, mis on juba kättesaadav parlamendi teadusteenistuses, ei edastata seda adressaadile, vaid pigem nimetatud teenistusele, kui parlamendi president ei otsusta küsimuse koostaja taotlusel teisiti.
6. Sekretariaat võib omavahel seotud teemasid käsitlevad küsimused liita üheks küsimuseks ja neile võib anda ühise vastuse.

IV LISA

SUUNISED JA ÜLDPÕHIMÕTTED PÄEVAKORRA TEEMADE VALIKUKS ARUTELU KORRALDAMISEL INIMÕIGUSTE, DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIGI PÕHIMÕTTE RIKKUMISE JUHTUMITE ÜLE ARTIKLI 144 ALUSEL**Aluspõhimõtted**

1. Eelisjärjekorras käsitletakse resolutsiooni ettepanekuid, mille eesmärk on esitada parlamendi seisukoht nõukogule, Euroopa Komisjonile, liikmesriikidele, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele enne teatava sündmuse toimumist, kui kõnealune osaistungjärk on ainus, millel hääletus jõutakse õigeaegselt läbi viia.
2. Resolutsiooni ettepanek ei tohi olla pikem kui 500 sõna.
3. Eelisjärjekorras käsitletakse aluslepingutes sätestatud Euroopa Liidu vastutusaladega seotud teemasid, tingimusel et need on väga olulised.
4. Aruteluks valitud teemade arv peab võimaldama korraldada nende üle arutelu, mis on kooskõlas nende tähtsusega, ja koos alateemadega ei tohiks arutada üle kolme teema.

Praktilised üksikasjad

5. Euroopa Parlamendile ja fraktsioonidele teatatakse, milliseid aluspõhimõtteid inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite arutelu teemade valikul rakendatakse.

Kõneaja piirangud ja jaotamine

6. Kõneaja paremaks ärakasutamiseks lepib president pärast fraktsioonide esimeestega konsulteerimist nõukogu ja Euroopa Komisjoniga kokku arutelul inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite üle avalduste tegemiseks vajaliku kõneaja.

Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg

7. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg määratakse arvestusega, et nende ametlikes keeltes kättesaadavaks tegemise ning resolutsiooni ettepaneku arutelu vahele jääb piisavalt aega, mis võimaldab parlamendiliikmetel ja fraktsioonidel nende üle vajalikul määral aru pidada.

V LISA

EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE OTSUSTE LÄBIVAATAMINE JA VASTUVÕTMINE*Artikkel 1***Dokumendid**

1. Trükitakse ja jagatakse välja järgmised dokumendid:
 - a) Euroopa Komisjoni edastatud tulude ja kulude aruanne, finantsanalüüs ning bilanss;
 - b) kontrollikoja aastaaruanne ja eriaruanded koos institutsioonide vastustega;
 - c) kontrollikoja avaldus, mis kinnitab raamatupidamiskontode usaldatavust ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287;
 - d) nõukogu soovitus.
2. Nimetatud dokumendid edastatakse vastutavale komisjonile. Kõik asjaomased komisjonid võivad esitada arvamuse.
3. Kui teised komisjonid soovivad esitada arvamuse, määrab president tähtaja, mille jooksul tuleb arvamused edastada vastutavale komisjonile.

*Artikkel 2***Raporti arutamine**

1. Parlament arutab vastutava komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmise raportit enne kontrollikoja aastaaruande vastuvõtmisele järgneva aasta 30. aprilli, nagu nõutakse finantsmääruses.
2. Kui käesolevas lisas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse parlamendi kodukorra artikleid, mis käsitlevad muudatusettepanekuid ja hääletamist.

*Artikkel 3***Raporti sisu**

1. Vastutava komisjoni koostatud raportis eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta sisalduvad:
 - a) ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või selle otsuse edasilükkamise kohta (hääletus aprilli osaistungjärgul) või ettepanek võtta vastu otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise või sellest keeldumise kohta (hääletus oktoobri osaistungjärgul);
 - b) otsuse ettepanek liidu kõikide tulude, kulude, varade ja kohustuste raamatupidamiskontode sulgemise kohta;
 - c) resolutsiooni ettepanek, mis sisaldab kommentaare punktis a nimetatud otsuse ettepaneku kohta, sealhulgas hinnangu Euroopa Komisjoni eelarve haldamisele eelarveaasta jooksul ja tähelepanekuid kulutuste tegemise kohta tulevikus;
 - d) eraldi lisana Euroopa Komisjonilt saadud dokumentide ja Euroopa Komisjonilt taotletud, kuid saamata jäänud dokumentide nimekiri;
 - e) asjaomaste komisjonide arvamused.
2. Kui vastutav komisjon teeb ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitatakse vastavas resolutsiooni ettepanekus muu hulgas:
 - a) edasilükkamise põhjused;
 - b) täiendavad meetmed, mille võtmist Euroopa Komisjonilt oodatakse, ja nende võtmise tähtajad;
 - c) dokumendid, mis on vajalikud selleks, et parlament saaks teha teadliku otsuse.

*Artikkel 4***Arutelu ja hääletus parlamendis**

1. Vastutava komisjoni raport eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta lisatakse selle esitamisele järgneva esimese osaistungjärgu päevakorda.
2. Muudatusettepanekuid saab esitada ainult artikli 3 lõike 1 punkti c alusel esitatud resolutsiooni ettepaneku kohta.
3. Kui artiklis 5 ei ole ette nähtud teisiti, järgitakse otsuse ettepanekute ja resolutsiooni ettepaneku hääletusel artiklis 3 esitatud korda.
4. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 231 teeb Euroopa Parlament otsuse antud hääle enamusega.

*Artikkel 5***Menetluslikud erinevused**

1. Hääletus aprilli osaistungjärgul

Aprilli osaistungjärgul tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmine edasi lükata.

- a) Eelarve täitmisele antakse heakskiit kui ettepanek heakskiit anda saab hääleteenamuse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiit anda ei saa hääleteenamust, loetakse heakskiidu andmine edasilükatuks ja vastutav komisjon esitab kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

- b) Kui parlament võtab vastu ettepaneku eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata, esitab vastutav komisjon kuue kuu jooksul uue raporti, mis sisaldab ettepanekut anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda. Sellisel juhul lükkub ka raamatupidamiskontode sulgemine edasi ja vastav ettepanek esitatakse uuesti koos uue raportiga.

Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmine edasi lükata ei saa hääleteenamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

2. Hääletus oktoobri osaistungjärgul

Teisel etapil tehakse raportis ettepanek anda eelarve täitmisele heakskiit või heakskiidu andmisest keelduda.

- a) Eelarve täitmisele antakse heakskiit, kui ettepanek heakskiit anda saab hääleteenamuse. See tähendab ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist.

Kui heakskiidu andmise ettepanek ei saa hääleteenamust, loetakse, et heakskiidu andmisest on keeldutud. Ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks esitatakse vastuvõtmiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

- b) Kui ettepanek eelarve täitmisele heakskiidu andmisest keelduda saab hääleteenamuse, esitatakse ametlik ettepanek eelarveaasta raamatupidamiskontode sulgemiseks mõnel järgneval osaistungjärgul, millel Euroopa Komisjonil palutakse teha avaldus.

Kui heakskiidu andmisest keeldumise ettepanek ei kogu antud hääle enamust, loetakse heakskiit antuks. Sellisel juhul tähendab see otsus ühtlasi raamatupidamiskontode sulgemist. Resolutsiooni ettepaneku võib sellele vaatamata hääletusele panna.

3. Kui resolutsiooni ettepanek või raamatupidamiskontode sulgemise ettepanek sisaldavad sätteid, mis on vastuolus parlamendi hääletusega eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle, võib parlamendi president pärast konsulteerimist vastutava komisjoni esimehega võtta vastu otsuse lükata ettepaneku hääletus edasi ja määrata uue tähtaja muudatusettepanekute esitamiseks.

*Artikkel 6***Eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuste rakendamine**

1. President edastab Euroopa Komisjonile ja kõigile teistele institutsioonidele kõik artikli 3 alusel parlamendis vastu võetud otsused ja resolutsioonid ning korraldab nende avaldamise *Euroopa Liidu Teataja* õigusaktide avaldamiseks ette nähtud seerias.
 2. Vastutav komisjon annab vähemalt kord aastas parlamendile aru meetmetest, mida institutsioonid on võtnud, tulevalt heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest ning teistest märkustest, mis sisalduvad parlamendi resolutsioonides kulutuste tegemise kohta.
 3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 265 võib president parlamendi nimel ja eelarvekontrolli eest vastutava komisjoni raporti alusel esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi institutsiooni vastu, kes ei täida kohustusi, mis tulenevad eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsustele lisatud märkustest või muudest märkustest, mis on lisatud kulutuste tegemist käsitlevatele resolutsioonidele.
-

VI LISA

PARLAMENDI ALALISTE KOMISJONIDE VOLITUSED JA VASTUTUSALAD ⁽¹⁾

I. Välistomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuulub liidu välispoliitika edendamine, rakendamine ja järelevalve järgmistes valdkondades:

- 1) ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP); selles küsimuses abistab komisjoni julgeoleku- ja kaitse allkomisjon;
- 2) suhted liidu teiste institutsioonide ja organitega, ÜRO ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide ning parlamentidevaheliste assambleedega küsimustes, mis kuuluvad komisjoni vastutusalasse;
- 3) järelevalve teostamine Euroopa välisteenistuse üle;
- 4) poliitiliste suhete tugevdamine kolmandate riikidega ulatuslike koostöö- ja abiprogrammide või rahvusvaheliste lepingute nagu assotsieerimis- või koostöölepingute kaudu;
- 5) Euroopa riikide Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevate läbirääkimiste alustamine, järelevalve ja lõpuleviimine;
- 6) demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendit, ühinemiseelse abi rahastamisvahendit, stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendit ning koostööks kolmandate riikidega loodud partnerluse rahastamisvahendit käsitlevad õigusaktid ja tööprogrammid ning nende raames võetavate meetmete kontrollimine, nagu ka nende aluseks olev poliitika;
- 7) muu hulgas Euroopa naabruspoliitika üle järelevalve teostamine ja järeelmeetmete võtmine, eelkõige seoses Euroopa naabruspoliitika iga-aastaste eduaruannetega;
- 8) demokraatiaga, õigusriigi põhimõttega, inimõigustega, sealhulgas vähemuste õigustega seotud küsimused kolmandates riikides ning rahvusvahelise õiguse põhimõtted. Selles küsimuses toetab komisjoni tegevust inimõiguste allkomisjon, kes peaks tagama kõigi liidu välispoliitika valdkondade ja inimõiguste poliitika sidususe. Ilma et see piiraks asjakohaste eeskirjade kohaldamist, kutsutakse allkomisjoni koosolekutele teiste sama valdkonnaga tegelevate komisjonide liikmeid ja asutuste esindajaid;
- 9) parlamendi osalemine valimisvaatlusmissioonides, vajaduse korral koostöös teiste pädevate komisjonide ja delegatsioonidega.

Välistomisjon teostab poliitilist järelevalvet ja koordineerib parlamentaarsete ühiskomisjonide ja parlamentaarsete koostöökomisjonide ning parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonide tööd ning tema vastutusalasse kuuluvaid valimisvaatlusmissioone.

II. Arengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) Euroopa Liidu arengu- ja koostööpoliitika edendamine, rakendamine ja järelevalve, sealhulgas:
 - a) kahepoolne ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja parlamentidevaheliste foorumite raames toimuv poliitiline dialoog arengumaadega;
 - b) abi arengumaadele ja koostöölepingud nendega, eriti järelevalve teostamine tulemusliku abi rahastamise üle ja tulemuste hindamine, sealhulgas seoses vaesuse kaotamisega;
 - c) liikmesriikide poliitika ja liidu tasandil rakendatud poliitikavaldkondade vaheliste suhete seire;
 - d) demokraatlike väärtuste, heade valitsemistavade ja inimõiguste edendamine arengumaades;
 - e) poliitikavaldkondade sidususe rakendamine, seire ja edendamine arengupoliitika seisukohast;
- 2) arengukoostöö rahastamisvahendi, humanitaarabi rahastamisvahendi ja Euroopa Arengufondi raames tihedas koostöös liikmesriikide parlamentidega võetavad meetmed õigusaktide kavandamisel ja kontrollimisel ning kõik küsimused, mis on seotud humanitaarabi andmisega arenguriikidele ja nende toetamise poliitikaga;

⁽¹⁾ Vastu võetud Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2014. aasta otsusega.

- 3) AKV-ELi partnerluslepingu küsimused ja suhted vastavate asutustega;
- 4) ülemeremaade ja -territooriumidega seotud küsimused;
- 5) parlamendi osalemine valimisvaatlusmissioonides, vajaduse korral koostöös teiste pädevate komisjonide ja delegatsioonidega.

Arengukomisjon koordineerib oma vastutusalasse kuuluvate parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonide tööd.

III. Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad Euroopa Liidu ühise kaubanduspoliitika loomine, rakendamine ja järelevalve ning välismajandussuhted, eelkõige:

- 1) finants-, majandus- ja kaubandussuhted kolmandate riikide ning piirkondlike organisatsioonidega;
- 2) ühiste väliste tollitariifide ja väliskaubanduse lihtsustamine ning tollieeskirjade ja -halduse välis aspektid;
- 3) kolmandate riikide ja piirkondlike organisatsioonidega sõlmitavaid majandus-, kaubandus- ja investeerimissuhteid reguleerivate kahe-, mitme- ja mõnepoolsete kaubanduslepingute avamine, seire, sõlmimine ja järelmeetmed;
- 4) tehnilise ühtlustamise ja standardiseerimise meetmed valdkondades, mida reguleerib rahvusvaheline õigus;
- 5) suhted asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja kaubandusküsimustega tegelevate rahvusvaheliste foorumitega ning väljaspool liitu asuvate piirkondlike majandus- ja kaubandusintegratsiooni edendavate organisatsioonidega;
- 6) suhted WTOga, sealhulgas selle parlamentaarne mõõde.

Kolmandate riikidega suhtlemise majandus- ja kaubandus aspektides teeb rahvusvahelise kaubanduse komisjon koostööd asjaomaste parlamentidevaheliste delegatsioonide ja *ad hoc* delegatsioonidega.

IV. Eelarvekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu tulude ja kulude mitmeaastane finantsraamistik ning liidu omavahendite süsteem;
- 2) parlamendi eelarvealased õigused, s.o liidu eelarve ning institutsioonidevaheliste kokkulepete üle läbirääkimiste pidamine ja kokkulepete rakendamine selles valdkonnas;
- 3) parlamendi eelarvestus vastavalt kodukorras sätestatud menetlusele;
- 4) detsentraliseeritud asutuste eelarved;
- 5) Euroopa Investeerimispannga finantstegevus, mis ei ole Euroopa majanduse juhtimise osa;
- 6) Euroopa Arengufondi lisamine eelarvesse, ilma et see piiraks AKV-ELi partnerluslepingu eest vastutava komisjoni volitusi;
- 7) kõikide liidu õigusaktide finantsmõju ja kokkusobivus mitmeaastase finantsraamistikuga, ilma et see piiraks asjaomaste komisjonide volitusi;
- 8) jooksva eelarve täitmise jälgimine ja hindamine kodukorra artikli 98 lõikest 1 olenemata, assigneeringute ümberpaigutamine, ametikohtade loeteluga seotud menetlused, haldusassigneeringud ja olulise finantsmõjuga kinnisvaraprojektidega seotud arvamused;
- 9) finantsmäärus, välja arvatud küsimused, mis käsitlevad eelarve täitmist, haldamist ja kontrollimist.

V. Eelarvekontrollikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu ja Euroopa Arengufondi eelarve täitmise kontroll ja parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsused, kaasa arvatud institutsioonisisesed heakskiidu andmise menetlused ning kõik selliste otsuste kaas- või rakendusmeetmed;
- 2) liidu, selle institutsioonide ja liidu rahastatavate organite kontode ja bilansside sulgemine, aruandlus ning auditeerimine, kaasa arvatud ülekantavate vahendite kindlaksmääramine ja saldode kinnitamine;
- 3) Euroopa Investeerimispanka finantstegevuse kontroll;
- 4) liidu eri rahastamisvormide tõhususe seire liidu poliitika rakendamisel, kaasates sellesse eelarvekontrollikomisjoni taotlusel erikomisjonid ja tehes eelarvekontrollikomisjoni taotlusel nendega koostööd kontrollikoja eriaruannete läbivaatamisel;
- 5) suhtlemine Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF), liidu eelarve täitmisel esinevate pettuste ja eeskirjade eiramise juhtumite uurimine, meetmed selliste juhtumite vältimiseks ja nende eest karistamiseks, liidu finantshuvide range kaitse ning Euroopa Prokuratuuri asjakohased meetmed selles valdkonnas;
- 6) suhted kontrollikojaga, selle liikmete ametissenimetamine ja kontrollikoja aruannete läbivaatamine;
- 7) finantsmäärus eelarve täitmist, juhtimist ja kontrolli puudutavates küsimustes.

VI. Majandus- ja rahanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu majandus- ja rahapoliitika, majandus- ja rahaliidu ning Euroopa rahandus- ja finantssüsteemi toimimine (kaasa arvatud suhted asjaomaste institutsioonide või organisatsioonidega);
- 2) kapitali ja maksete vaba liikumine (piiriülesed maksed, ühine makseala, maksebilanss, kapitali liikumise ning laenupoliitika, kolmandatest riikidest pärit kapitali liikumise kontroll, meetmed liidu kapitali ekspordi edendamiseks);
- 3) rahvusvaheline rahandus- ja finantssüsteem (kaasa arvatud suhted rahandus- ja finantsinstitutsioonide ja -organisatsioonidega);
- 4) konkurents- ja riigiabieskirjad;
- 5) maksusätted;
- 6) finantsteenuste, -institutsioonide ja -turgude reguleerimine ning järelevalve, kaasa arvatud aruandlus, auditeerimine, raamatupidamiseeskirjad, ettevõtte juhtimine ning muud finantsteenuseid puudutavad äriühinguõiguse küsimused;
- 7) Euroopa Investeerimispanka asjaomane finantstegevus osana Euroopa majanduse juhtimisest euroalal.

VII. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) tööhõivepoliitika ja kõik sotsiaalpoliitika aspektid, sealhulgas töötingimused, sotsiaalkindlustus, sotsiaalne kaasamine ja sotsiaalkaitse;
- 2) töötajate õigused;
- 3) töötervishoiu ja tööohutuse meetmed;
- 4) Euroopa Sotsiaalfond;

- 5) kutseõppepoliitika, kaasa arvatud kutsekvalifikatsioonid;
- 6) töötajate ja pensionäride vaba liikumine;
- 7) sotsiaaldialoog;
- 8) kõik diskrimineerimise vormid töökohal ja tööturul, välja arvatud sooline diskrimineerimine;
- 9) suhted järgmiste organitega:
 - Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop),
 - Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond,
 - Euroopa Koolitusfond,
 - Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur,

samuti suhted muude asjaomaste liidu asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

VIII. **Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon**

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) keskkonnapoliitika ja keskkonnakaitsemeetmed, eelkõige:
 - a) kliimamuutused;
 - b) õhu-, pinnase- ja veereostus, jäätmemajandus ning ringlussevõtt, ohtlikud ained ja valmistised, müratase, bioloogilise mitmekesisuse kaitse;
 - c) säästev areng;
 - d) rahvusvahelised ja piirkondlikud meetmed ning kokkulepped, mille eesmärk on kaitsta keskkonda;
 - e) keskkonnale tekitatud kahju kõrvaldamine;
 - f) kodanikukaitse;
 - g) Euroopa Keskkonnaagentuur;
 - h) Euroopa Kemikaaliamet;
- 2) rahvatervis, eelkõige:
 - a) rahvatervisealased programmid ja erimeetmed;
 - b) farmaatsia- ja kosmeetikatooted;
 - c) bioterrorismi inimtervisega seotud aspektid;
 - d) Euroopa Raviamet ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus;
- 3) toiduohutuse küsimused, eelkõige:
 - a) toiduainete märgistamine ja ohutus;
 - b) veterinaaria-alased õigusaktid, mis käsitlevad inimeste tervise kaitset; toiduainete ja nende tootmissüsteemide sanitaarkontroll;
 - c) Euroopa Toiduohutusamet ning Euroopa Toidu- ja Veterinaaramet.

IX. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu tööstuspoliitika ja sellega seotud meetmete ning uute tehnoloogiate rakendamine, kaasa arvatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega seotud meetmed;
- 2) liidu teadusuuringute ja innovatsioonipoliitika, mis hõlmab teadust ja tehnoloogiat ning uurimistulemuste levitamist ja kasutamist;
- 3) Euroopa kosmosepoliitika;
- 4) Teadusuuringute Ühiskeskuse, Euroopa Teadusnõukogu, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi ja Võrdlusainete ja -mõõtmiste Instituudi tegevus ning JET, ITER ja muud selle valdkonna projektid;
- 5) liidu energiapoliitika meetmed üldiselt ning energia siseturu rajamise ja toimimise kontekstis, mis hõlmavad meetmeid järgmistes valdkondades:
 - a) energiavarustuse kindlus liidu;
 - b) energiatõhususe ja energiasäästu edendamine ning uute ja taastuvate energiaallikate väljaarendamine;
 - c) energiavõrkude vastastikuse sidumise ja energiatõhususe edendamine, sealhulgas üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine energeetika infrastruktuuri valdkonnas;
- 6) Euratomi asutamisleping ja Euratomi Tarneagentuur; tuumaohutus, tuumajäätmete kõrvaldamine ja nende ladustamine;
- 7) infoühiskond, infotehnoloogia ja sidevõrgud ja -teenused, kaasa arvatud tehnoloogilised ja turvaspektid ning üleuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine telekommunikatsiooni infrastruktuuri valdkonnas ning Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) tegevus.

X. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) siseturu ja tolliliidu valdkonda kuuluvate siseriiklike õigusaktide koordineerimine liidu tasandil, eelkõige:
 - a) kaupade vaba liikumine, kaasa arvatud tehniliste standardite ühtlustamine;
 - b) asutamisõigus;
 - c) teenuste osutamise vabadus, välja arvatud finants- ja postiteenused;
- 2) ühtse turu toimimine, sealhulgas meetmed võimalike ühtse turu, sealhulgas digitaalse ühtse turu toimimist takistavate tegurite tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks;
- 3) siseturu loomise kontekstis tarbijate majanduslike huvide edendamine ja kaitse, välja arvatud rahvatervise ja toiduohutuse küsimused;
- 4) ühtse turu eeskirjade ja tarbijate õiguste jõustamisega seotud poliitika ja õigusaktid.

XI. Transpordi- ja turismikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) raudtee-, maantee-, sisevee-, mere- ja õhustranspordi hõlmava ühise poliitika arendamise küsimused, eelkõige:
 - a) Euroopa Liidu ühised transpordieeskirjad;

- b) üleeuroopaliste võrkude rajamine ja arendamine transpordi infrastruktuuri valdkonnas;
 - c) transporditeenused ja transpordialased suhted kolmandate riikidega;
 - d) transpordi ohutus;
 - e) suhted rahvusvaheliste transpordiasutuste ja -organisatsioonidega;
 - f) Euroopa Meresõiduohutuse Amet, Euroopa Liidu Raudteeamet, Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ja ühisettevõtte SESAR;
- 2) postiteenused;
- 3) turism.

XII. Regionaalarengukomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu regionaalarengu ja ühtekuuluvuspoliitika haldamine ja arendamine vastavalt aluslepingus sätestatule;
- 2) Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond ja muud liidu regionaalpoliitilised vahendid;
- 3) teiste liidu poliitikavaldkondade mõju hindamine majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- 4) liidu struktuurivahendite koordineerimine;
- 5) ühtekuuluvuspoliitika linnamõõde;
- 6) äärepoolseimad piirkonnad ja saared ning piiriülene ja piirkondadevaheline koostöö;
- 7) suhted Regioonide Komiteega, piirkondadevahelise koostöö organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike ametiasutustega.

XIII. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) ühise põllumajanduspoliitika toimimine ja arendamine;
- 2) maaelu arendamine, kaasa arvatud vastavate rahastamisvahendite tegevus;
- 3) järgmiste valdkondade õigusaktid:
 - a) veterinaar- ja taimekaitseküsimused ning loomasööt, kui need meetmed ei ole mõeldud inimeste tervise kaitseks;
 - b) loomakasvatus ja loomade heaolu;
- 4) põllumajandustoodete kvaliteedi parandamine;
- 5) põllumajandustoorme varud;
- 6) ühenduse sordiamet;
- 7) metsandus ja agrometsandus.

XIV. Kalanduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) ühise kalanduspoliitika toimimine, arendamine ja haldamine;

- 2) kalavarude kaitse, selliseid varusid ammutava kalapüügi ja laevastiku majandamine ning merendusalsed teadusuuringud ja kalanduse rakendusuuringud;
- 3) kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühine korraldus ning nende toodete töötlemine ja turustamine;
- 4) struktuuripoliitika kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas, kaasa arvatud kalanduse arendusrahastu finantsinstrumendid ja vahendid nende sektorite toetamiseks;
- 5) kalapüügi integreeritud merenduspoliitika;
- 6) säästva kalanduse partnerluslepingud, piirkondlikud kalandusorganisatsioonid ja kalapüügi valdkonnas kehtivate rahvusvaheliste kohustuste rakendamine.

XV. Kultuuri- ja hariduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) Euroopa Liidu kultuuriaspektid, eelkõige:
 - a) kultuurialaste teadmiste ja kultuuri leviku parandamine;
 - b) kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse kaitse ning edendamine;
 - c) kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine, kultuurivahetus ja kunstilooming;
- 2) Euroopa Liidu hariduspoliitika, kaasa arvatud Euroopa kõrgharidusruumi, Euroopa koolide süsteemi ja elukestva õppe arendamine;
- 3) audiovisuaalpoliitika ning infoühiskonna kultuurilised ja hariduspoliitilised aspektid;
- 4) noortepoliitika;
- 5) spordi- ja vabaajapoliitika arendamine;
- 6) teabe- ja meediapoliitika;
- 7) koostöö kolmandate riikidega kultuuri ja hariduse valdkonnas ning suhted asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonidega.

XVI. Õiguskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) liidu õiguse tõlgendamine, kohaldamine ja järelevalve, liidu õigusaktide kooskõla esmase õigusega, eriti õigusliku aluse valimine ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine;
- 2) rahvusvahelise õiguse tõlgendamine ja kohaldamine, kui see mõjutab Euroopa Liitu;
- 3) liidu parem õigusloome ja õiguse lihtsustamine;
- 4) parlamendi õiguste ja eesõiguste kaitse, kaasa arvatud parlamendi osalemine Euroopa Liidu Kohtu menetlustes;
- 5) liidu õigusaktid, mis puudutavad liikmesriikide õiguskorda, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) tsiviil- ja äriõigus,
 - b) äriühinguõigus,
 - c) intellektuaalomandiõigus,
 - d) menetlusõigus;

- 6) õigusalasest koostööd ja halduskoostööd tsiviilasjades puudutavad meetmed;
- 7) keskkonnavaline vastutus ja sanktsioonid keskkonnakuritegude korral;
- 8) uue tehnoloogia eetilised küsimused, kohaldades asjaomaste komisjonidega kaasatud komisjonide menetlust;
- 9) parlamendiliikmete põhimäärus ja Euroopa Liidu personalieeskirjad;
- 10) eesõigused ja puutumatus ning parlamendiliikmete volituste kontrollimine;
- 11) Euroopa Liidu Kohtu töökorraldus ja põhikiri;
- 12) Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet.

XVII. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) kodanikuõiguste, inimõiguste ja põhiõiguste kaitse Euroopa Liidu territooriumil, kaasa arvatud vähemuste kaitse vastavalt aluslepingutele ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale;
- 2) meetmed, mis on vajalikud võitluseks igasuguse diskrimineerimisega, välja arvatud sooline diskrimineerimine ja diskrimineerimine töökohal või tööturul;
- 3) füüsiliste isikute isikuandmete töötlemise läbipaistvust ja kaitset käsitlevad õigusaktid;
- 4) vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine ja arendamine, järgides subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, eelkõige:
 - a) meetmed, mis puudutavad isikute sissesõitu ja liikumist, varjupaiga- ja sisserändepoliitikat;
 - b) meetmed, mis puudutavad ühiste piiride ühtset haldamist;
 - c) meetmed, mis puudutavad politsei- ja õigusalasest koostööd kriminaalasjades, sealhulgas terrorismi valdkonnas, ning põhjalikud ja menetluslikud meetmed, mis on seotud ühtsema kriminaalõigusele suunatud liidu lähenemise väljatöötamisega;
- 5) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet, Europol, Eurojust, Cepol, Euroopa Prokuratuur ning muud sama valdkonna organid ja asutused;
- 6) liikmesriigi poolt liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise rikkumise selge ohu kindlakstegemine.

XVIII. Põhiseaduskomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) Euroopa integratsiooniprotsessi institutsioonilised aspektid, eriti aluslepingute läbivaatamise tava- ja lihtsustatud menetluse ettevalmistamise, algatamise ning läbiviimise raames;
- 2) asutamislepingute rakendamine ja nende toimimise hindamine;
- 3) Euroopa Liidu laienemisläbirääkimiste või nendest taganemise institutsioonilised tagajärjed;
- 4) institutsioonidevahelised suhted, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete läbivaatamine kodukorra artiklil 148 lõike 2 alusel parlamendi heakskiidu saamiseks;
- 5) ühtne valimismenetlus;
- 6) Euroopa tasandi erakonnad ja poliitilised sihtasutused, ilma et see piiraks juhatuse volitusi;

- 7) liikmesriigi poolt toime pandud liikmesriikide ühiste põhimõtete tõsise ja järjekindla rikkumise kindlakstegemine;
- 8) kodukorra tõlgendamine ja rakendamine ning selle kohta muudatusettepanekute esitamine.

XIX. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) naiste õiguste määramine, edendamine ja kaitse Euroopa Liidus ning sellega seotud liidu meetmed;
- 2) naiste õiguste edendamine kolmandates riikides;
- 3) võrdsete võimaluste poliitika, kaasa arvatud meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine seoses nende võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl;
- 4) sool põhineva vägivalga ja diskrimineerimise kõikide avaldumisvormide kõrvaldamine;
- 5) soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamine ja edasiarendamine kõikides poliitikavaldkondades;
- 6) naiste õigusi käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonide rakendamine ning selle järelmeetmed;
- 7) naiste õiguste alase teadlikkuse edendamine.

XX. Petitsioonikomisjon

Komisjoni vastutusalasse kuuluvad:

- 1) petitsioonid;
 - 2) kodanikualgatustega seotud avalike kuulamiste korraldamine vaatavalt artiklile 222;
 - 3) suhted Euroopa Ombudsmaniga.
-

VII LISA

EUROOPA KOMISJONI HEAKSKIITMINE JA KUULAMISTE AJAL ANTUD LUBADUSTE JÄLGIMINE

I osa. Parlamendi nõusoleku andmine kogu komisjoni koosseisule

Artikkel 1

Hindamise alused

1. Parlament hindab volinikukandidaate nende üldise asjatundlikkuse, Euroopa Liidule pühendumise ja isikliku sõltumatusel. Ta hindab nende teadmisi kavandatud vastutusalal ja suhtlemisoskust.
2. Parlament võtab eelkõige arvesse sugude võrdset esindatust. See võib väljenduda selles, kuidas ametisseastuv president vastutusalad jaotab.
3. Parlament võib küsida asjakohast teavet, mis aitab teha otsust volinikukandidaatide sobivuse kohta. Parlament eeldab majanduslike huvidega seotud teabe täielikku avaldamist. Volinikukandidaatide majanduslike huvide deklaratsioonid saadetakse kontrollimiseks õigusasjade eest vastutavale komisjonile.

Artikkel 2

Majanduslike huvide deklaratsiooni läbivaatamine

1. Õigusasjade eest vastutav komisjon vaatab majanduslike huvide deklaratsioonid läbi ja hindab, kas volinikukandidaadi deklaratsiooni sisu on täpne ja täielik ning kas sellest on võimalik järeldada huvide konflikti.
2. Õigusasjade eest vastutava komisjoni kinnitus huvide konflikti puudumise kohta on oluline eeltingimus kuulamise korraldamiseks valdkonna eest vastutavas komisjonis. Kui kinnitust ei ole esitatud, peatatakse volinikukandidaadi ametisse nimetamine ning järgitakse lõike 3 punktis c sätestatud menetlust.
3. Õigusasjade eest vastutav komisjon kohaldab majanduslike huvide deklaratsioonide kontrollimisel järgmisi suuniseid:
 - a) kui õigusasjade eest vastutav komisjon leiab majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollimisel esitatud dokumentide alusel, et majanduslike huvide deklaratsioon on täpne ja täielik ega sisalda sellist teavet, mis lubab eeldada tegelikku või võimalikku huvide konflikti seoses volinikukandidaadi vastutusalaga, edastab komisjoni esimees seda järeldust kinnitava kirja komisjonidele, kes vastutavad kandidaatide kuulamise eest, või asjaomastele komisjonidele, kui on tegemist voliniku ametiaja jooksul toimuva menetlusega;
 - b) kui õigusasjade eest vastutav komisjon leiab, et volinikukandidaadi huvide deklaratsioonis esitatakse mittetäielikku või vastuolulist teavet või et selle kontrollimine eeldab lisateavet, palub ta vastavalt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppele volinikukandidaadil esitada lisateave põhjendamatu viivitusega ning teeb otsuse pärast saadud teabe läbivaatamist ja nõuetekohast analüüsimist; õigusasjade eest vastutav komisjon võib asjakohasel juhul otsustada kutsuda volinikukandidaadi arutelule;
 - c) kui õigusasjade eest vastutav komisjon tuvastab majanduslike huvide deklaratsiooni või volinikukandidaadi esitatud lisateabe põhjal huvide konflikti, koostab ta soovitusel, mille eesmärk on huvide konflikt lahendada; soovitusel võivad sisaldada kõnealustest majanduslikest huvidest loobumist või komisjoni presidendi tehtavaid muudatusi volinikukandidaadi vastutusalas; tõsisematel juhtudel, kui huvide konfliktile lahendust ei leita, võib õigusasjade eest vastutav komisjon viimase abinõuna järeldada, et volinikukandidaat ei suuda oma ülesandeid kooskõlas aluslepingute ja käitumisjuhendiga täita; sel juhul küsib parlamendi president komisjoni presidendilt, milliseid edasisi meetmeid ta kavatses võtta.

Artikkel 3

Kuulamised

1. Iga volinikukandidaat kutsutakse üheks kuulamiseks asjaomase parlamendikomisjoni või - komisjonide ette.
2. Kuulamisi korraldab esimeeste konverents komisjonide esimeeste konverentsi soovitusel põhjal. Täpsema korralduse eest vastutavad iga komisjoni esimees ja koordinaatorid. Võidakse nimetada raportöörid.
3. Jagatud vastutuselade korral tehakse asjaomaste komisjonide kaasamiseks asjakohased korraldused. Selleks on kolm võimalust:
 - a) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub üheainsa parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati ainult kõnealune parlamendikomisjon (vastutav komisjon);
 - b) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub enam-vähem võrdsel määral rohkem kui ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulavad volinikukandidaati need parlamendikomisjonid ühiselt (ühiselt kuulavad komisjonid);
 - c) kui volinikukandidaadi vastutusala kuulub peamiselt ühe parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda ja ainult vähesel määral vähemalt ühe teise parlamendikomisjoni pädevusvaldkonda, kuulab volinikukandidaati suurima pädevusega parlamendikomisjon, kaasates teise(d) parlamendikomisjoni(d) (kaasatud komisjonid).
4. Korralduse osas peetakse igakülselt nõu Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendiga.
5. Parlamendikomisjonid esitavad volinikukandidaatidele kirjalikud küsimused aegsasti enne kuulamisi. Igale volinikukandidaadile esitatakse kaks komisjonide esimeeste konverentsi poolt koostatud ühist küsimust, esimene neist käsitleb üldist asjatundlikkust, Euroopa Liidule pühendumist ja isiklikku sõltumatust ning teine küsimus vastutusala juhtimist ja koostööd parlamendiga. Vastutav komisjon esitab viis muud küsimust; alaküsimuste esitamine ei ole lubatud. Ühiselt kuulavate komisjonide puhul on neil mõlemal õigus kolme küsimuse esitamiseks.

Volinikukandidaadi elulookirjeldus ja tema vastused kirjalikult vastatavatele küsimustele avaldatakse enne kuulamist parlamendi veebisaidil.

6. Igaks kuulamiseks kavandatakse kolm tundi. Kuulamised toimuvad sellistel asjaoludel ja tingimustel, mis annavad volinikukandidaatidele võrdse ja erapooletu võimaluse ennast ja oma arvamusi tutvustada.
7. Volinikukandidaatidel palutakse esineda suulise avasõnavõtuga, mille pikkus on kuni 15 minutit. Kuulamise jooksul esitatakse kuni 25 küsimust, mis on võimaluse korral rühmitatud teemade kaupa. Ette nähtud aja jooksul ja ilma viivitamata võib esitada ühe jätkuküsimuse. Põhiosa kõneajast eraldatakse fraktsioonidele, kohaldades vajalike muudatustega artiklit 171. Kuulamised tuleb korraldada nii, et areneks pluralistlik poliitiline dialoog volinikukandidaatide ja parlamendiliikmete vahel. Enne kuulamise lõppu tuleks volinikukandidaatidele anda võimalus lühikeseks lõppsõnaks.
8. Kuulamisi edastatakse audiovisuaalselt reaajas, nii et üldsusel ja meedial on võimalik neid tasuta jälgida. Kuulamiste indekseeritud salvestis avalikustatakse 24 tunni jooksul.

Artikkel 4

Hindamine

1. Pärast kuulamist kogunevad komisjoni esimees ja koordinaatorid viivitamata iga volinikukandidaadi hindamiseks. Need koosolekud on kinnised. Koordinaatoritel palutakse hinnata, kas volinikukandidaadid sobivad nende arvates kolleegiumi koosseisu ja kas nad sobivad täitma neile määratud konkreetseid ülesandeid. Komisjonide esimeeste konverents koostab hindamist hõlbustava näidisvormi.
2. Ühiselt kuulavate komisjonide puhul tegutsevad asjaomased komisjonide esimehed ja koordinaatorid kogu menetluses ühiselt.

3. Iga volinikukandidaadi kohta koostatakse üks kirjalik hinnang. Sellesse lisatakse kõikide kuulamise kaasatud komisjonide arvamused.
4. Koordinaatorite hinnangu suhtes kehtivad järgmised põhimõtted:
 - a) kui koordinaatorid kiidavad volinikukandidaadi ühehäälselt heaks, esitab komisjoni esimees nende nimel kirjaliku heakskiidu;
 - b) kui koordinaatorid lükkavad volinikukandidaadi ühehäälselt tagasi, esitab komisjoni esimees nende nimel kirjaliku tagasilükkamisotsuse;
 - c) kui volinikukandidaati toetab nii palju koordinaatoreid, et nad esindavad vähemalt kahte kolmandikku komisjoni liikmetest, esitab komisjoni esimees nende nimel kirja, milles öeldakse, et volinikukandidaat kiidetakse suure hääleteenamusega heaks; taotluse korral esitatakse ka vähemuse arvamused;
 - d) kui koordinaatorid ei saa kandidaati heaks kiita, sest nad ei esinda vähemalt kahte kolmandikku komisjoni liikmetest:
 - taotletakse kõigepealt täiendavat teavet kirjalikult vastatavate lisaküsimuse kaudu;
 - kui koordinaatorid ei saa sellele vaatamata kandidaati toetada, taotletakse pooleteisetunnise lisakuulamise korraldamist, millele tuleb saada esimeeste konverentsi heakskiit.
 - e) Kui pärast punkti d kohaldamist toetab volinikukandidaati nii palju koordinaatoreid, et nad esindavad vähemalt kahte kolmandikku komisjoni liikmetest, esitab komisjoni esimees nende nimel kirja, milles öeldakse, et volinikukandidaat kiidetakse suure hääleteenamusega heaks. Taotluse korral esitatakse ka vähemuse arvamused.
 - f) Kui pärast punkti d kohaldamist ei toeta volinikukandidaati ikka veel nii palju koordinaatoreid, et nad esindaksid vähemalt kahte kolmandikku komisjoni liikmetest, kutsub komisjoni esimees kokku komisjoni koosoleku ning paneb lõikes 1 esitatud kaks küsimust hääletusele. Esimees esitab komisjoni kirjaliku hinnangu.
5. Komisjonide kirjalikud hinnangud edastatakse 24 tunni jooksul pärast hindamismenetluse lõpetamist. Komisjonide esimeeste konverents kontrollib kirjalikke hinnanguid ja edastab need seejärel esimeeste konverentsile. Kui ei otsustata taotleda lisateavet, kuulutab esimeeste konverents pärast arvamuste vahetamist kuulamised lõppenuks ning annab loa kõikide kirjalike hinnangute avaldamiseks.

Artikkel 5

Volinike kolleegiumi tutvustamine

1. Komisjoni ametisseastuval presidendil palutakse tutvustada kogu volinikukandidaatide kolleegiumi ja selle programmi parlamendi istungil, millest kutsutakse osa võtma Euroopa Ülemkogu eesistuja ja nõukogu eesistuja. Esitlusele järgneb arutelu. Arutelu lõppedes võib fraktsioon või vähemalt miinimumlävendile vastav arv parlamendiliikmeid esitada resolutsiooni ettepaneku. Kohaldatakse artikli 132 lõikeid 3–8.
2. Pärast resolutsiooni ettepaneku hääletust otsustab parlament hääletamise teel, kas anda nõusolek Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi ja volinikukandidaatide kui terviku ametissenimetamiseks või mitte. Parlament teeb otsuse nimelisel hääletusel antud hääle enamusega. Ta võib lükata hääletuse edasi järgmisele istungile.

Artikkel 6

Kuulamistel antud lubaduste jälgimine

Volinikukandidaatide kuulamistel antud lubadused ja esile tõstetud prioriteetid vaadatakse nende mandaadi ajal vastutavas komisjonis regulaarselt läbi komisjoniga peetava iga-aastase struktureeritud dialoogi raames, mis toimub vastavalt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe IV lisa punktile 1.

II osa. Volinike kolleegiumi vastutusalade oluline muutmine või volinike kolleegiumi koosseisu muutmine ametiaja jooksul

Artikkel 7

Vabaks jäänud ametikoht

Kui ametikoht on vaja täita tagasiastumise, ametist tagandamise või surma tõttu, kutsub parlament volinikukandidaadi viivitamata kuulamisele I osas sätestatud tingimustel.

Artikkel 8

Uue liikmesriigi ühinemine

Uue liikmesriigi ühinemise korral kutsub parlament volinikukandidaadi kuulamisele I osas sätestatud tingimustel.

Artikkel 9

Vastutusalade oluline muutmine

Kui vastutusalasid muudetakse komisjoni ametiajal olulisel määral, kutsutakse asjaomased volinikud enne uute ametikohtade täitmisele asumist kuulamisele I osas sätestatud tingimustel.

Artikkel 10

Hääletus täiskogul

Erandina artikli 125 lõikes 7 sätestatud menetlusest toimub hääletus täiskogu istungil üheainsa voliniku ametissenimeta-mise korral salajase hääletusena.

VIII LISA

SEADUSANDLIKU TAVAMENETLUSE KOHAELT VASTU VÕETAVATE ÕIGUSAKTIDE KOOSTAMISE
NÕUDED

1. Õigusaktis näidatakse ära õigusakti liik ja viitenumber, mõlema seadusandja nimi, allkirjastamise kuupäevad ning õigusakti reguleerimisese.
 2. Õigusakt peab sisaldama järgmist:
 - a) fraas „Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu“;
 - b) viide sätetele, mille alusel õigusakt on vastu võetud, millele eelnevad sõnad „võttes arvesse“;
 - c) volitused, milles viidatakse esitatud ettepanekutele, saadud arvamustele ja läbiviidud konsultatsioonidele;
 - d) õigusakti vastuvõtmise põhjendused, mille juhatavad sisse sõnad „ning arvestades järgmist:“;
 - e) fraas „on vastu võtnud käesoleva määruse“, „on vastu võtnud käesoleva direktiivi“ või „on vastu võtnud käesoleva otsuse“, millele järgneb õigusakti tekst.
 3. Õigusaktid jagunevad artikliteks, mis on asjakohasel juhul liidetud osadeks, jaotisteks, peatükkideks ja jagudeks.
 4. Õigusakti viimases artiklis näidatakse ära õigusakti jõustumise kuupäev, juhul kui see on varasem või hilisem kui kahekümnes päev pärast õigusakti avaldamist.
 5. Õigusakti viimasele artiklile järgnevad:
 - märke õigusakti kohaldamise kohta aluslepingute sellekohaste sätete sõnastuse alusel;
 - õigusakti allkirjastamise koht ja kuupäev;
 - fraasid „Euroopa Parlamendi nimel president ...“, „Nõukogu nimel eesistuja ...“, millele järgnevad õigusakti allkirjastamise ajal ametis oleva parlamendi presidendi ja nõukogu eesistuja nimed.
-